

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Opracowanie wykonane przez:
IGO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.
ul. Barbary 21a
40-053 Katowice

Częstochowa, październik 2022 r.

Tytuł	Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021
Zamawiający	Gmina Miasto Częstochowa ul. Śląska 11/13 42-217 Częstochowa
Realizacja przedmiotu umowy ze strony Miasta	Andrzej Szczurba – Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Magdalena Kawecka – Podinspektor w Wydziale Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
Wykonawca	 IGO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. ul. Barbary 21a 40-053 Katowice
Zespół autorski	mgr inż. Marta Majka – Główny specjalista ds. ochrony środowiska Bożena Kuzio-Wasilewska – Członek Zarządu

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp	4
2. Cel i zakres raportu.....	4
3. Metodyka sporządzania raportu i źródła pozyskania danych	5
4. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021	7
5. Ocena stopnia wykonania założonych celów i priorytetów ekologicznych oraz weryfikacja przyjętych zadań.....	146
6. Monitoring skutków realizacji Programu i jego aktualizacji	149
7. Podsumowanie i wnioski	152
8. Dane źródłowe	155

SPIS TABEL:

Tabela 1. Zadania wynikające z Programu Ochrony Środowiska realizowane przez gminę Częstochowa w latach 2020-2021.....	15
Tabela 2. Ocena stanu realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy	146
Tabela 3. Zmiany stanu środowiskowego w oparciu o wskaźniki monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy	150

1. Wstęp

Podstawą prawną opracowania Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021, jest art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.).

Zgodnie z przytoczonym artykułem organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy/miasta sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy/miasta.

Obowiązek sporządzenia Raportu wynika również z zapisów zawartych w samym Programie.

Niniejszy raport dotyczy działań zaplanowanych do realizacji w Programie Ochrony Środowiska przyjętym Uchwałą Nr 20.III.2018 Rada Miasta Częstochowy z dnia 06 grudnia 2018 r. i obejmuje okres sprawozdawczy za lata 2020-2021.

2. Cel i zakres raportu

Celem opracowania niniejszego raportu jest ocena wykonania zadań w sektorze ochrony środowiska w latach 2020-2021.

W Programie Ochrony Środowiska wyznaczono obszary interwencji, do których przypisano cele dla miasta Częstochowy do osiągnięcia do roku 2025, tj.:

- 1) Ochrona klimatu i jakości powietrza:
 - poprawa jakości powietrza w oparciu o gospodarkę niskoemisyjną i odnawialne źródła energii,
- 2) Zagrożenia hałasem:
 - przywrócenie wartości poziomów hałasu nie przekraczających obowiązujących wartości dopuszczalnych,
- 3) Pola elektromagnetyczne:
 - ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
- 4) Gospodarowanie wodami:
 - osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych,
- 5) Gospodarka wodno-ściekowa:
 - prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, skutkującej zwiększeniem odsetka ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej,
- 6) Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:
 - zwiększenie udziału odpadów selektywnie odebranych i zebranych w strumieniu odpadów komunalnych poprzez gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami,
- 7) Zasoby geologiczne:
 - racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi,
- 8) Gleby:
 - racjonalna gospodarka zasobami glebowymi
- 9) Zasoby przyrodnicze:
 - ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej,
 - prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Raport, zgodnie z przyjętymi w Programie Ochrony Środowiska zasadami przedstawiania postępów w realizacji celów i zadań zawiera:

- 1) Wstęp.
- 2) Cel i zakres raportu.

- 3) Metodykę sporządzania raportu i źródła pozyskania danych.
- 4) Realizację zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021.
- 5) Ocenę stopnia wykonania założonych celów i priorytetów ekologicznych oraz weryfikację przyjętych zadań.
- 6) Monitoring skutków realizacji Programu i jego aktualizacji.
- 7) Podsumowanie i wnioski.
- 8) Dane źródłowe.

3. Metodyka sporządzania raportu i źródła pozyskania danych

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji Programu ochrony środowiska. W samym Programie określono natomiast sposób kontroli oraz dokumentowania realizacji założonych celów i zadań, zaproponowano wskaźniki oceny stanu środowiska i sposób zarządzania dokumentem.

Przy opracowaniu przedmiotowego Raportu zastosowano metodykę zaproponowaną przez Wykonawcę. Realizacja zaplanowanych w Programie zadań została oceniona na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji.

Analizowane dane uzyskane z wypełnionych ankiet opatrzone są pewnym błędem, wynikającym głównie z braku dostępu do danych źródłowych oraz z konieczności opierania się na szacunkowej ocenie kosztów, czy też przypuszczalnych skutkach środowiskowych, jakie za sobą niósłoby działania. Wskazać należy również, że przesłane przez instytucje oraz przedsiębiorstwa informacje nie pozwalają dokonać pełnej oceny stopnia oraz skutków realizacji określonych w Programie celów i kierunków działań. Wynika to z faktu, iż część podmiotów nie udzieliła odpowiedzi w zakresie realizowanych przez siebie zadań lub udzieliła jedynie odpowiedzi częściowych, powołując się na przepisy dotyczące praw autorskich i ochrony patentowej i wynikającymi z tego obowiązkami dotyczącymi ochrony przed ujawnieniem lub wykorzystaniem informacji klasyfikowanych jako tajemnica przedsiębiorstwa.

Ponadto problem w pozyskaniu danych od różnych jednostek wynika z braku regulacji prawnych nakładających obowiązek przekazywania tych informacji. Stanowi to utrudnienie w opracowaniu Raportu, a dobrowolność udzielania informacji prowadzi do obniżenia ich jakości/niestaranności w odpowiedzi na niektóre pytania.

Określone nakłady inwestycyjne na realizację poszczególnych celów i przypisanych im zadań nie odzwierciedlają faktycznych kosztów, jakie zostały poniesione na ich realizację, a jedynie informują o wielkości danego przedsięwzięcia. W przypadku wskaźników ekologicznych, wydają się one być najlepsze do wykorzystania w ocenie stopnia realizacji celów.

Ocenę stopnia realizacji zadań w niniejszym Raporcie zaprezentowano w tabeli, w której zgromadzono informacje, dotyczące zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć oraz stanu ich realizacji.

Ankietyzację przeprowadzono wśród instytucji i innych podmiotów wskazanych w Programie Ochrony Środowiska jako jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych przedsięwzięć, tj.:

- Urząd Miasta Częstochowy,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w Częstochowie Sp. z o.o.,
- Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.,
- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Częstochowie Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego Spółka Akcyjna w Częstochowie,
- SUEZ Południe Sp. z o.o.,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa PÓŁNOC,
- Częstochowska Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasza Praca”,
- Śródmiejska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Częstochowie,

- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Jura” w Częstochowie,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „SEGMENT”,
- Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „HUTNIK”,
- „Górnik” – Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- „Lisowiec” Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- „Metalurg” Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- „Nasz Dom” Własnościowa Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- „Parkitka” Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- Lokalne Zrzeszenie Właścicieli Nieruchomości,
- Fortum Power and Heat Polska Sp. z o.o. Oddział w Częstochowie,
- Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Zabrze Rejon Dystrybucji Gazu w Częstochowie,
- Oczyszczalnia Ścieków „WARTA” Spółka Akcyjna,
- WIOŚ Katowice Delegatura w Częstochowie,
- Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach,
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie,
- Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie,
- PGW WODY POLSKIE RZGW w Poznaniu,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach,
- Liga Ochrony Przyrody,
- Tauron Dystrybucja Oddział w Częstochowie,
- ELSEN S.A.,
- Zakłady Wapiennicze LHOIST S.A.,
- STOLZLE Częstochowa Sp. z o.o.,
- GUARDIAN CZĘSTOCHOWA Sp. z o.o.,
- ZF Automotive Systems Poland Sp. z o.o.,
- KOKSOWNIA Częstochowa Nowa Sp. z o.o.,
- Polskie Koleje Państwowe S.A.,
- PGL LP Nadleśnictwo Złoty Potok,
- Politechnika Częstochowska,
- Centralna Szkoła PSP w Częstochowie,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. NMP w Częstochowie,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej,
- Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach,
- Marszałek Województwa Śląskiego,
- Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.,
- Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Częstochowie,
- Placówki oświatowe, w tym szkoły podstawowe, ponadpodstawowe, przedszkola miejskie i uczelnie wyższe,
- Inne instytucje tj. Filharmonia Częstochowska, Biblioteka Publiczna, Teatr im. Adama Mickiewicza w Częstochowie itp.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu Ochrony Środowiska jest dobry system sprawozdawczości, który powinien z jednej strony oceniać stopień wykonania zadań, a z drugiej strony powinien się opierać na wskaźnikach stanu i jakości środowiska.

W Programie Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy sprecyzowano wskaźniki oceny stanu środowiska przyjmując, że lista ta będzie sukcesywnie modyfikowana, gdyż nie jest listą

zamkniętą. Do określenia niniejszych wskaźników posłużyły dane udostępniane przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (WIOŚ), Główny Urząd Statystyczny (GUS) oraz informacje uzyskane bezpośrednio z Urzędu Miasta Częstochowy.

4. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021

W tab. 1 poniżej przedstawiono informacje dotyczące stanu realizacji zaplanowanych celów i zadań na lata 2020-2021 określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”.

Raport został podporządkowany zagadnieniom znajdującym odzwierciedlenie w treści Programu Ochrony Środowiska i obejmują ocenę realizacji następujących celów:

4.1. Zadania w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

Cel:

- **Poprawa jakości powietrza w mieście w oparciu o gospodarkę niskoemisyjną i odnawialne źródła energii**

Kierunki interwencji:

- ✓ **Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych**
- ✓ **Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym, mieszkalnictwa, systemu dystrybucji ciepła sieciowego oraz gospodarki**
- ✓ **Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego**
- ✓ **Zarządzanie jakością powietrza na terenie Częstochowy**

Głównym celem w obszarze klimatu i powietrza, zgodnie z Programem jest poprawa jakości powietrza w oparciu o gospodarkę niskoemisyjną i odnawialne źródła energii. W ramach tego celu przewidziano 4 kierunki interwencji, w ramach których określono do realizacji łącznie 12 zadań. W Programie w obszarze klimatu i powietrza przewidziano do realizacji zarówno zadania inwestycyjne jak i działania wspomagające. Wśród zadań w zakresie ograniczenia niskiej emisji przewidziano, m.in. wymianę ogrzewania, termomodernizację i podłączenie budynków do sieci ciepłowniczej. Informacje przedstawione w tab. 1 z realizacji zadań i o poniesionych nakładach finansowych zostały zebrane od podmiotów w drodze ankietyzacji. Wyniki ankietyzacji wskazały, iż zrealizowano na terenie miasta Częstochowy wiele innych działań oprócz wskazanych w Programie.

Działania miasta zmierzające do zmniejszenia niskiej emisji

W dniu 27 stycznia 2022 r. Rada Miasta Częstochowy podjęła Uchwałę Nr 754.LIV.2022 w sprawie zasad i trybu udzielania oraz sposobu rozliczania dotacji celowych w 2022 r. na dofinansowanie kosztów zadań inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska, związanych z ochroną powietrza, polegających na modernizacji systemów grzewczych w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie miasta Częstochowy, realizowanych przez osoby fizyczne. Kwota dofinansowania wynosi do 70% kosztów netto poniesionych przez Wnioskodawcę na zakup nowego źródła ciepła (bez kosztów projektu, montażu oraz dodatkowych materiałów) lub na wykonanie przyłącza do węzła cieplnego wraz z węzłem (w przypadku podłączenia do sieci ciepłowniczej), jednak nie więcej niż 5 000 zł.

Miasto w sposób ciągły realizuje działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej na swoim terenie. Referat optymalizacji zaopatrzenia w media Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Częstochowy, co roku opracowuje dokument pn. *Wybrane działania*

w zakresie poprawy efektywności energetycznej w Gminie Miasto Częstochowa. Zadania w tym zakresie realizują poszczególne wydziały Urzędu Miasta Częstochowy tj. Biuro Gospodarki Lokalowej i Usług Komunalnych, Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych, Wydział Nadzoru i Administracji, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

Ponadto działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej realizowały także jednostki organizacyjne tj. Biblioteka Publiczna im. dr Władysława Biegańskiego w Częstochowie, Centrum Integracji Społecznej w Częstochowie, Cmentarz Komunalny w Częstochowie, Częstochowskie Centrum Świadczeń, Dom Pomocy Społecznej w Częstochowie, Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana, Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Miejski Dom Kultury w Częstochowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Częstochowie, Miejski Zarząd Dróg w Częstochowie, Muzeum Częstochowskie, Ośrodek Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi w Częstochowie, Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie oraz Spółki Skarbu Gminy tj. Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A., Hala Sportowa Częstochowa Sp. z o.o. oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Częstochowie Sp. z o.o.

Działania miasta zmierzające do zmniejszenia emisji komunikacyjnej

Miasto w sposób ciągły realizuje działania mające na celu zmniejszenie emisji komunikacyjnej. W ramach działania przygotowanie infrastruktury komunikacyjnej miasta do obsługi samochodów elektrycznych, w latach 2020-2021 zabudowano 22 stacje ładowania pojazdów elektrycznych. W 2022 r. ma zostać zabudowanych 20 stacji ładowania pojazdów elektrycznych.

W ramach poprawy efektywności energetycznej w 2020 r., Spółka Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Częstochowie Sp. z o.o. zrealizowała następujące działania:

- zakończono prace na większości odcinków związanych z inwestycją przebudowy istniejącej infrastruktury tramwajowej, polegającej na kompletnej przebudowie ok. 80% dotychczasowego torowiska i sieci trakcyjnej wraz z podstacjami (obniżenie poziomu hałasu, ograniczenie zużycia energii elektrycznej, poprawa funkcjonalności taboru),
- zakupiono i odebrano 10 szt. niskopodłogowych tramwajów wieloczołowych, wycofano z eksploatacji stare tramwaje Konstal 105Na w ilości 18 szt. (w tym 12 szt. w 2020 r.),
- zawarto umowę na najem 15 szt. autobusów elektrycznych, które zostały dostarczone w pierwszej połowie 2021 r.,
- odebrano jeden zmodernizowany autobus hybrydowy (o napędzie gazowo elektrycznym). W związku z potwierdzoną w trakcie eksploatacji techniczną i technologiczną możliwością dokonania modernizacji takiego autobusu, podjęto działania polegające na doprowadzeniu do sprawności technicznej oraz uzyskania dopuszczenia do ruchu w latach 2021-2023 pozostałych posiadanych 24 autobusów hybrydowych.

Działania miasta w zakresie OZE

W dniu 27 stycznia 2022 r. Rada Miasta Częstochowy podjęła Uchwałę Nr 756.LIV.2022 w sprawie zasad i trybu udzielania oraz sposobu rozliczania dotacji celowych w 2022 r. na dofinansowanie kosztów zadań inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska, polegających na montażu instalacji fotowoltaicznych na potrzeby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na terenie miasta Częstochowy, realizowanych przez osoby fizyczne. Dofinansowanie obejmuje pokrycie części kosztów zadania inwestycyjnego, polegającego na zakupie i montażu instalacji fotowoltaicznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Kwota dofinansowania wynosi do 50 % kosztów netto poniesionych przez Wnioskodawcę na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej, jednak nie więcej niż 5 000 zł.

Na podstawie trendu występującego w całym kraju można założyć, że również w Częstochowie coraz większym zainteresowaniem cieszą się technologie grzewcze wykorzystujące pompy ciepła. Warto wspomnieć o planowanej inwestycji spółki ZGM TBS w Częstochowie polegającej na budowie

kompleksu mieszkalnego, składającego się z trzynastu budynków wielorodzinnych, w którym mają być wykorzystane nowoczesne, ekologiczne rozwiązania tj. pompy ciepła, fotowoltaika oraz odzysk wody deszczowej. Ponadto Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Częstochowie planuje montaż paneli fotowoltaicznych o mocy 2 MW na terenie Spółki wraz z magazynem energii o pojemności 0,1 MWh na potrzeby OZE.

Śloneczna gmina

Częstochowa zrealizowała projekt pn.: „Budowa infrastruktury służącej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Miasto Częstochowa”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Otrzymane dofinansowanie było przeznaczone dla mieszkańców Częstochowy na zaprojektowanie i wybudowanie instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE). Celem projektu było zwiększenie na obszarze miasta produkcji energii elektrycznej lub energii cieplnej ze źródeł odnawialnych wytwarzanej z wykorzystaniem promieniowania słonecznego (przetwarzanego na ciepło lub energię elektryczną). Instalacje OZE w ilości 168 sztuk są zlokalizowane na nieruchomościach udostępnionych przez osoby fizyczne, w tym:

- 124 instalacje fotowoltaiczne,
- 34 instalacje kolektorów słonecznych,
- 10 instalacji pomp ciepła.

W 2019 r. zostały wykonane instalacje kolektorów słonecznych i fotowoltaiczne. Pompy ciepła zostały wykonane w 2020 r. Instalacje przez 5 lat od daty trwałości projektu będą własnością Gminy Miasto Częstochowa i będą użyczane właścicielom poszczególnych nieruchomości. Po tym okresie nieodpłatnie przejdą na własność mieszkańców. Realizacja projektu przyczyni się w dużym stopniu do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Rezultaty zakładane:

- produkcja energii elektrycznej z instalacji fotowoltaicznych: 512 MWh/rok,
- produkcja energii cieplnej z instalacji solarnych i pomp ciepła: 125,20 MWh/rok.

Przewidywany efekt ekologiczny:

- stopień redukcji pyłu PM10: 2,09 Mg/rok,
- spadek emisji gazów cieplarnianych, przede wszystkim CO₂: 481,53 Mg/rok.

4.2. Zadania w zakresie ochrony przed hałasem

Cel:

- **Przywrócenie wartości poziomów hałasu nie przekraczających obowiązujących wartości dopuszczalnych**

Kierunek interwencji:

- ✓ **Poprawa klimatu akustycznego w mieście Częstochowa**

Zgodnie z zapisem art. 119 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, opracowuje się programy ochrony środowiska przed hałasem, których celem jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego. Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Częstochowy został opracowany na lata 2018-2023. Program ten nakreśla metodykę działań związaną z redukcją hałasu na terenie Częstochowy. Celem opracowania niniejszego Programu było określenie niezbędnych priorytetów i kierunków działań, których intencją jest zmniejszenie uciążliwości oraz ograniczenie poziomu hałasu na terenie miasta. Program obejmuje obszar, który pokrywa się z zakresem mapy akustycznej wykonanej dla miasta w 2017 r. W Programie przedstawiono wachlarz możliwości eliminacji przyczyn powstawania hałasu. Przedstawiono i opisano rozwiązania z obszaru planowania, organizacji oraz działań technicznych. Program ten obowiązuje przez okres pięciu kolejnych lat i jest drugim tego typu dokumentem opracowanym dla miasta Częstochowy. Program zgodnie z ustawą, będzie aktualizowany co pięć lat. Każdy kolejny program będzie stanowił jednoczesne posumowanie i weryfikację poprzedniego.

Zgodnie z zapisami oraz wnioskami przedstawionymi w wyniku badań uzupełniających oraz obliczeń wykonanych w ramach Mapy akustycznej dla miasta Częstochowy w 2017 r. w horyzoncie długookresowym z perspektywą do 2025 r. dążyć do ograniczenia hałasu na terenie miasta do poziomu 55 dB w porze nocnej.

Na terenie miasta Częstochowy od marca 2018 r., funkcjonuje system wypożyczalni rowerów. Na uwagę zasługuje fakt, iż na poprawę klimatu akustycznego w obszarze miasta Częstochowy wpływa obecnie istnienie autostrady A1, dzięki której cały ruch tranzytowy odbywa się poza strefą zamieszkania.

Z informacji pozyskanych od Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach wynika, iż na terenie miasta Częstochowa w latach 2018-2019 zrealizowano inwestycję w zakresie budowy autostrady A1 odc. G węzeł Blachownia (bez węzła) – węzeł Zawodzie (z węzłem) w km od 431+600 do km 437+800 oraz odc. F węzeł Blachownia (z węzłem) – węzeł Rząsawa (bez węzła) w km od 426+450 do km 426+600.

Ponadto w latach 2020-2021 zrealizowano następujące inwestycje:

- zakupiono 10 szt. tramwajów niskopodłogowych oraz zakończono prace na odcinkach związanych z inwestycją *Przebudowy istniejącej infrastruktury tramwajowej w Częstochowie*, w ramach projektu unijnego pn. „Przebudowa liniowej infrastruktury tramwajowej w Częstochowie odcinek (1,2,3,4,5a,6) oraz zakup taboru tramwajowego na potrzeby transportu publicznego w Częstochowie”,
- doprowadzono do sprawności technicznej oraz uzyskano dopuszczenie do ruchu dla 11 szt. autobusów hybrydowych (o napędzie gazowo-elektrycznym) marki Solbus. Zgodnie z zestawieniem autobusy te w 2021 r. przejechały w sumie 256 844 km,
- wynajęto wraz z infrastrukturą do ładowania, na okres 7 lat, 15 szt. autobusów elektrycznych marki Autosan M12LF. Zgodnie z zestawieniem autobusy te w 2021 r. przejechały w sumie 554 229 km.

W latach 2022-2027 planowany jest zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą ładowania tj. zakup 8 szt. autobusów przegubowych o długości 18 m, zakup 19 szt. autobusów o długości 12 m oraz zakup i montaż stacji transformatorowej i budowa 14 szt. ładowarek autobusowych dwustanowiskowych. Ponadto przewiduje się modernizację 13 szt. autobusów hybrydowych zakupionych w ramach programu Gazela i najem autobusów elektrycznych.

Rada Miasta Częstochowy Uchwałą Nr 439.XXXII.2020 z dnia 27 sierpnia 2020 r. przyjęła Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania dla Miasta Częstochowy wraz z „Programem przyłążeń ogólnodostępnych stacji ładowania samochodów elektrycznych dla Miasta Częstochowy”. W latach 2020-2021 zabudowano 22 stacje ładowania pojazdów elektrycznych. W 2022 r. ma zostać zabudowanych 20 kolejnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych.

4.3. Zadania w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi

Cel:

- **Ochrona przed polami elektromagnetycznymi**

Kierunek interwencji:

- ✓ **Ograniczanie negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych na ludzi i środowisko**

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- 1) utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- 2) zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem przekroczeń dotyczących:

- 1) terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową,
- 2) miejsc dostępnych dla ludności.

4.4. Zadania w zakresie gospodarowania wodami

Cel:

- **Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych**

Kierunki interwencji:

- ✓ **Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych**
- ✓ **Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego**
- ✓ **Gospodarowanie wodami uwzględniające zmiany klimatyczne**

W ramach tego celu przewidziano 3 kierunki interwencji, w ramach których określono do realizacji łącznie 14 zadań. W Programie w obszarze gospodarowania wodami przewidziano do realizacji zarówno zadania inwestycyjne jak i działania wspomagające.

Wśród zadań w zakresie poprawy stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych przewidziano, m.in. prowadzenie ewidencji i kontrolę zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Wśród zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa powodziowego przewidziano, m.in. budowę, przebudowę, remont, modernizację budowli przeciwpowodziowych m.in. wałów przeciwpowodziowych Kanału Kucelinka o długości 13,68 km na terenie miasta Częstochowy - etap 3 rzeki Konopka oraz rzeki Stradomka.

Informacje przedstawione w tab. 1 z realizacji zadań i o poniesionych nakładach finansowych zostały zebrane od podmiotów w drodze ankietyzacji.

Miasto posiada „*Plan adaptacji do zmian klimatu Miasta Częstochowy do roku 2030*” opracowany w porozumieniu z Ministerstwem Środowiska. Plan określa działania adaptacyjne niezbędne do przystosowania miasta do zmian klimatu w zakresie zmniejszenia jego podatności na ekstremalne zjawiska pogodowe oraz zwiększenia potencjału do radzenia sobie ze skutkami tych zjawisk i ich pochodnych. W zakresie dotyczącym zagospodarowania przestrzennego działania te obejmują m.in. zwiększenie odporności na występowanie powodzi nagłych/miejskich i zwiększenie odporności na występowanie deszczy nawalnych.

Ponadto Gmina posiada opracowany *Plan Zarządzania Kryzysowego miasta Częstochowy* wraz z załącznikiem stanowiącym *Plan operacyjny ochrony przed powodzią dla miasta Częstochowy* zawierający m.in. ocenę zagrożenia powodziowego, wykaz terenów zalewowych, wykaz urządzeń, instalacji i obiektów zagrożonych powodzią, urządzenia i obiekty przeciwpowodziowe, tryb alarmowania i procedury postępowania.

4.5. Zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Cel:

- ✓ **Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, skutkującej zwiększeniem odsetka ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej**

Kierunki interwencji:

- ✓ **Sprawny i funkcjonalny system wodociągowy**
- ✓ **Monitoring i zarządzanie gospodarką wodno-ściekową na terenie miasta**

W ramach zadania rozwój gospodarki wodno-ściekowej (spełnienie wymagań prawa krajowego i dyrektywy UE) kontynuowano zadania w ramach pakietu działań porządkujących gospodarkę wodno-ściekową na terenie aglomeracji Częstochowa. Były one skoncentrowane na zadaniach inwestycyjnych związanych m.in. z budową i modernizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Niezwykle istotne dla ochrony wód, zarówno w kontekście ich jakości, jak i racjonalnego wykorzystania, są prowadzone ciągłe działania formalno-prawne, takie jak:

- wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz środowiska gruntowo-wodnego (m.in. wskazanie: zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych w miejscu ich powstawania np. poprzez wprowadzanie do ziemi, o ile warunki gruntowo-wodne umożliwiają takie rozwiązanie; odprowadzania ścieków bytowych do kanalizacji miejskiej, retencjonowania wód opadowych i roztopowych na terenie własnej działki,
- ochrona tych komponentów środowiska w ramach procedury wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć.

4.6. Zadania w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów

Cel:

- **Zwiększenie udziału odpadów selektywnie odebranych i zebranych w strumieniu odpadów komunalnych poprzez gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami**

Kierunki interwencji:

- ✓ **Zwiększenie udziału masy odpadów odebranych i zebranych w sposób selektywny w ogólnej masie odpadów odebranych i zebranych w mieście**
- ✓ **Zmniejszenie masy odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia**

W ramach systemu gospodarki odpadami, odpady komunalne z terenu Częstochowy odbierane są zarówno z nieruchomości zamieszkałych jak i z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Dodatkowo gmina przejęła obowiązek wyposażenia posesji w pojemniki, utrzymywania tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizowała odbiór odpadów remontowo-budowlanych oraz odpadów zielonych.

4.7. Zadania w zakresie ochrony zasobów geologicznych

Cel:

- **Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi**

Kierunki interwencji:

- ✓ **Kontrola i monitoring eksploatacji kopalni**
- ✓ **Ograniczanie presji związanej z wydobyciem kopalni**
- ✓ **Rekultywacja terenów po eksploatacji wydobywczej**

W celu zachowania naturalnej równowagi środowiska należy w sposób racjonalny gospodarować zasobami naturalnymi. Zrównoważona gospodarka surowcami powinna opierać się na oszczędnym wydobyciu i właściwym ich pozyskiwaniu, a także przetwarzaniu i wykorzystaniu. Aby osiągnąć ww. założenia należy wprowadzać nowoczesne techniki i narzędzia optymalizacji przeróbki, odpowiednio dobierać maszyny i urządzenia, a także technologie. Prowadzenie działalności górniczej w sposób efektywny będzie skutkowało zapobieganiem niekorzystnym zmianom klimatycznym oraz ograniczeniem presji antropogenicznej na wody i gleby.

4.8. Zadania w zakresie ochrony gleb

Cel:

- ✓ **Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi**

Kierunki interwencji:

- ✓ **Zachowanie funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych**
- ✓ **Inwentaryzacja i rekultywacja gleb dewastowanych i zdegradowanych**

Teren miasta jest silnie uprzemysłowiony, a eksploatacja kopalni, ich przetwarzanie i działalność od dziesięcioleci zakładów hutniczych przyczyniły się do przekształcenia powierzchni terenu oraz składu chemicznego gleb.

Pomimo, iż nie prowadzono szczegółowych badań ukierunkowanych na skażenie gleb w Częstochowie to można przypuszczać, iż na terenach istniejących i zamkniętych już zakładów, w szczególności przemysłu metalurgicznego i hutniczego, występują podwyższone stężenia niektórych pierwiastków w glebie.

Z informacji zamieszczonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy wynika, iż klasy bonitacyjne gruntów rolnych na terenie miasta są na ogół słabe lub średnie.

Wśród gruntów ornych, które stanowią ok. 80% wszystkich gruntów rolnych, przeważają użytki klasy IVa i IVb (46%) oraz V (43%). Na najlepsze grunty orne klasy IIIa i IIIb przypada zaledwie 5%. Wśród użytków zielonych przeważają łąki i pastwiska klasy IV (55%). Na klasę V przypada 32%, a na III 6%. Gleby najlepsze (III klasy) występują w zasadzie tylko w części północnej miasta, głównie w rejonie Rząsaw. Gleby klasy IV przeważają na północnym wschodzie (Rząsawy, Wyczerpy). Duży ich udział przypada na rejon Gnaszyna oraz południowe dzielnice Częstochowy.

4.9. Zadania w zakresie zasobów przyrodniczych

Cele:

- ✓ **Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej**
- ✓ **Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej**

Kierunki interwencji:

- ✓ **Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu walorów krajobrazowych i przyrodniczych oraz zieleni miejskiej**
- ✓ **Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych**

Główne powiązania przyrodnicze miasta Częstochowy zlokalizowane są w dolinach rzecznych. W południowo-wschodniej części miasta zasoby przyrodnicze położone są w dolinie Warty oraz w zasięgu kompleksu lasów na granicy z gminami Olsztyn i Mstów. W zachodniej i południowo-zachodniej części miasta istotne przyrodniczo tereny zlokalizowane są w dolinie Stradomki oraz dolinie Konopki.

Walory przyrodnicze Częstochowy pozostają w ścisłym związku z jej położeniem geograficznym, na styku Wyżyny Częstochowskiej i Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej. Aktualne występowanie gatunków i siedlisk chronionych, rzadkich i zagrożonych ma na terenie miasta charakter reliktowy. Istniejące i rozpoznane stanowiska są pozostałością wcześniejszego, szerszego zasięgu, który w wyniku antropopresji (zwłaszcza urbanizacji) uległ znacznemu zmniejszeniu. W związku z powyższym najcenniejsze walory przyrodnicze zlokalizowane są na peryferiach miasta, przy większej ich koncentracji we wschodniej, prawobrzeżnej części (biorąc pod uwagę bieg Warty), a nieco mniejszej koncentracji po zachodniej części Częstochowy.

Główne kompleksy leśne na terenie Częstochowy występują we wschodnich i południowo-wschodnich obrzeżach miasta – na terenie dzielnicy Mirów, Bugaj, oraz w północno-zachodniej części miasta – w dzielnicy Grabówka, Żabiniec.

Tereny zieleni urządzonej stanowią bardzo ważny element w strukturze miejskiej ze względu na utrzymanie walorów przyrodniczych, jakość powietrza, a także ze względów estetycznych.

Tabela 1. Zadania wynikające z Programu Ochrony Środowiska realizowane przez gminę Częstochowa w latach 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
Poprawa jakości powietrza atmosferycznego					
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Wymiana indywidualnych systemów grzewczych na niskoemisyjne kotły w budynkach	Gmina Miasto Częstochowa - BGLK	2020-2021	651 105,57 - budżet miasta	Zmiana sposobu ogrzewania (likwidacja ogrzewania węglowego) w 40 lokalach komunalnych z mieszkaniowego zasobu gminy zlokalizowane w 4 budynkach przy ul. Spółdzielczości 9, Jana Kilińskiego 14, Berka Joselewicza 9 i Al. Wolności 62.
		Gmina Miasto Częstochowa - (WOŚRiL - Referat Ochrony Środowiska i Klimatu)	2020-2021	470 141,67	W latach 2020-2021 ze środków budżetu miasta Częstochowy udzielono dofinansowania na zadania inwestycyjne polegające na modernizacji systemów grzewczych w budynkach/lokalach mieszkalnych na terenie miasta, realizowane przez osoby fizyczne. Maksymalna wysokość dofinansowania wynosiła do 5 000 zł. We wskazanym okresie dofinansowano 114 inwestycji polegających na likwidacji starych źródeł ciepła opalanych węglem, miałem, koksem lub eko-groszkiem i zastąpieniu ich nowymi ekologicznymi. We wskazanym okresie na ww. dotacje wydano ponad 470 000,00 zł.
		PreZero Małopolska Sp. z o.o. Oddział Częstochowa	2020-2021	43 450,95 - środki własne	Eliminacja źródła ciepła na paliwo stałe poprzez montaż instalacji gazowej.
		Zakład Gospodarki Mieszkaniowej „TBS” Sp. z o.o.	2020	b.d.	W ramach zadań inwestycyjnych dotyczących mieszkaniowego zasobu gminy w 2020 r. zrealizowano: <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie instalacji wod-kan. (piony i poziomy) z doprowadzeniem do lokali mieszkalnych w 3 budynkach, • zmianę sposobu ogrzewania w 10 lokalach mieszkalnych, likwidację ogrzewania piecowego opalanego węglem, montaż instalacji gazu i pieców dwufunkcyjnych z instalacją centralnego ogrzewania, • rozpoczęto prace termomodernizacyjne w wielorodzinnych budynkach komunalnych przy ul. Warszawskiej 13, 36 i 39, a także likwidację indywidualnych źródeł ogrzewania (pieców węglowych) w jednym z tych obiektów – przy ul. Warszawskiej 39.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
			2021	b.d.	<p>Zadanie realizowane było w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.</p> <p>W ramach zadań inwestycyjnych dotyczących mieszkaniowego zasobu gminy w 2021 r. zrealizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizację 6 wolnych lokali mieszkalnych po wyprowadzeniu się lub śmierci głównego najemcy, • wykonanie instalacji gazowej oraz zakup i montaż kuchni gazowych dla 7 lokali mieszkalnych budynku przy ul. Spółdzielczości 5, • likwidację wspólnych węzłów sanitarnych w budynku mieszkalnym przy ul. Krakowskiej 80 bl.11, • zmianę sposobu ogrzewania poprzez likwidację ogrzewania piecowego opalanego węglem w 4 budynkach mieszkalnych w tym: w 2 budynkach w 15 lokalach mieszkalnych - montaż instalacji gazu i pieców dwufunkcyjnych z instalacją centralnego ogrzewania, w 1 budynku w 14 lokalach mieszkalnych - montaż instalacji indywidualnego centralnego ogrzewania w oparciu o ciepło z kotłowni lokalnej gazowej, w 1 budynku w 1 lokalu mieszkalnym – modernizacja instalacji elektrycznej wraz z montażem urządzeń grzewczych elektrycznych, • rozpoczęto prace termomodernizacyjne w wielorodzinnym budynku komunalnym przy ul. Kilińskiego 13 obejmujące likwidację indywidualnych źródeł ogrzewania (pieców węglowych) w 10 lokalach mieszkalnych i w 1 lokalu użytkowym. Zakres prac obejmuje termomodernizację budynku oraz wykonanie instalacji c.o. zasilanej z sieci miejskiej, wykonanie instalacji elektrycznej, montaż kuchenek elektrycznych oraz urządzeń do podgrzewania wody. Zadanie realizowane było w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<ul style="list-style-type: none"> zakończono prace termomodernizacyjne w wielorodzinnych budynkach komunalnych przy ul. Warszawskiej 13, 36 i 39. W jednym z tych obiektów - przy ul. Warszawskiej 39 w 10 lokalach mieszkalnych i 2 lokalach użytkowych zlikwidowano indywidualne źródła ogrzewania (piece węglowe) oraz wykonano instalację c.o. zasilaną z sieci miejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych	Gmina Miasto Częstochowa	2020	728 717,10	<p><i>Nowe dokumentacje i programy funkcjonalno - użytkowe</i></p> <p>W 2020 r. wykonano dokumentacje projektowe za łączną kwotę 728 717,10 zł:</p> <ul style="list-style-type: none"> Termomodernizacja Zespołu Szkolno - Przedszkolnego Nr 3 przy ul. Łukasińskiego 70, Termomodernizacja budynku SP nr 42 Aleja Armii Krajowej 68 A, Termomodernizacja budynku MP 36 ul. Kasztanowa 4, Budowa odcinka kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przyłączami w granicy pasa drogowego do działek przy ul. Legionów, Budowa windy zewnętrznej dla osób niepełnosprawnych w budynku VIII Liceum Ogólnokształcącego Samorządowego przy ulicy Stanisława Worcella 20/22, Zagospodarowanie terenu przed wejściem do Szkoły Podstawowej nr 27 ul. Rozdolna 5, Zagospodarowanie terenu pod budowę sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 25 ul. Rędzińska 23, Termomodernizacja budynku oraz placu manewrowego Szkoły Podstawowej nr 34 ul. Dąbrowskiej 5/9, Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 19 ul. Orla 4/8, Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				3 051 519,00	<p>Ekonomicznych ul. Św. Augustyna,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Remont sali widowiskowo - teatralnej IV Liceum Ogólnokształcącego im. Henryka Sienkiewicza Al. NMP 56, • Wymiana instalacji c.o. Szkoły Podstawowej nr 19 ul. Orła 4/8, • Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego czterokondygnacyjnego przy ulicy Bardowskiego.
				4 231 561,48 wydatkowane w 2020 r.	<p>Termomodernizacja wielorodzinnych budynków komunalnych przy ul. Warszawskiej 13, 36, 39.</p> <p>Do najważniejszych zadań strategicznych miasta zrealizowanych w 2020 r. należała m.in.: termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej - 4 231 561,48 zł (całkowita wartość zadania 38 620 778 zł).</p>
				10 145 179,00 limit w 2020 r.	<p>Zadania zrealizowane w 2020 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Częstochowie - etap I i II - Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i jakości powietrza, realizacja 2013-2021, koszt całkowity 41 964 818 zł, limit w 2020 r. - 7 500 000 zł, • Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia poprzez modernizację części sieci oświetleniowej w Częstochowie - Poprawa jakości oświetlenia oraz obniżenie zużycia energii elektrycznej; realizacja 2019-2020, koszt całkowity 819 706 zł, limit w 2020 r. - 774 706 zł, • Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej - III etap - Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i jakości powietrza (Zadanie przewidziane do współfinansowania środkami pomocowymi, zaplanowane nakłady stanowią wkład

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
			2021	2 246 350,00 - budżet miasta 2 921 382,00 - UE 788 248,22	<p>własny, szacunkowy koszt zadania 4 000 000 zł), realizacja 2019-2020, wkład własny 2 057 616 zł, limit 2020 r. - 100 000 zł,</p> <ul style="list-style-type: none"> Przebudowa oświetlenia ulicznego wzdłuż traski tramwajowej w Częstochowie - Przebudowa oświetlenia ulic przebiegających wzdłuż linii tramwajowej w Częstochowie; realizacja 2018-2020, koszt całkowity 3 710 555 zł, limit w 2020 r. - 1 770 473 zł. <p>W 2020 r. przeprowadzono termomodernizację budynków MP nr 19 i MP nr 37 oraz kontynuowana była termomodernizacja budynków SP nr 1, SP 32, SP nr 41. W ramach powyższych zadań wykonano docieplenie ścian zewnętrznych, elewację, docieplenie stropodachów, wymianę instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania.</p> <p><i>Nowe dokumentacje i programy funkcjonalno - użytkowe</i> W 2021 r. wykonano dokumentacje projektowe za łączną kwotą 788 248,22 zł:</p> <ul style="list-style-type: none"> Termomodernizacja Zespołu Szkół Gastronomicznych przy ul. Worcella 1. Termomodernizacja budynku ZS im. J. Kochanowskiego przy ul. Warszawskiej 142. Termomodernizacja budynku SP nr 17 przy Alei Wojska Polskiego 130. Termomodernizacja budynku SP nr 24 ul. Hubermana 8. Termomodernizacja budynku VIII LOS przy ul. Worcella 22. Termomodernizacja budynku IX LO przy ul. Jasnogórskiej 8. Dokumentacja aplikacyjna dla budynków: SP nr 36, SP nr 42, ZSP nr 3, II LO. Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Bardowskiego.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				1 959 410,00 – limit 2021 r.	<ul style="list-style-type: none"> Budowa budynku MP nr 29 przy ul. Osada Młyńska 1. Program funkcjonalno-użytkowy dla Centrum Piłki Nożnej – przebudowa i rozbudowa obiektu sportowego przy ul. Limanowskiego w Częstochowie – II etap. Dostosowanie budynku filii Żłobka Miejskiego przy ul. Sportowej 34a do obowiązujących przepisów w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Dostosowanie budynku Biblioteki Miejskiej przy Alei NMP 22 do obowiązujących przepisów w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Koncepcja kanalizacji sanitarnej w obszarze ulic: Kuronia, Parczyńskiego, Karskiego i Ludowej. Zagospodarowanie terenu wokół Hali Polonia i Żłobka Miejskiego. Audyt energetyczny dla zadania: termomodernizacja budynku SP nr 22 przy ul. Żabiej. <p>Termomodernizacja wielorodzinnych budynków komunalnych przy ul. Warszawskiej 13, 36, 39 - Poprawa warunków i stanu użytkowego budynków należących do mieszkaniowego zasobu gminy: realizacja 2020-2021, łączny koszt 3 051 522 zł, limit w 2021 r. - 1 959 410 zł.</p>
				312 701,00 – limit w 2021 r.	<p>Termomodernizacja budynku przy ul. Jana Kilińskiego 13 - Poprawa warunków i stanu użytkowego budynków należących do mieszkaniowego zasobu gminy: realizacja 2021-2022, łączny koszt 979 683 zł, limit w 2021 r. - 312 701 zł.</p>
				28 246 312,17 wydatkowane w 2021 r.	<p>Najważniejsze zadania strategiczne dla miasta realizowane w 2021 r. to:</p> <ul style="list-style-type: none"> Budowa budynków mieszkalnych wielorodzinnych (budynek u zbiegu ulic Syrokomli i Fredry) - 2 178 777,65 zł /całkowita wartość zadania

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>4 184 865 zł/.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa i rozbudowa budynku Ratusza Starej Częstochowy wraz z zagospodarowaniem terenu - 4 357 205,79 zł /całkowita wartość zadania 27 139 722,18 zł/. • Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej- etap I i II - 6 590 674,68 zł /całkowita wartość zadania 38 620 778 zł/. • Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej - III etap - 861 170,64 zł /całkowita wartość zadania 26 728 064 zł/. • Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 19 przy ul. Orlej 4/8 – 1 023 860,71 zł • Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 17 przy Alei Wojska Polskiego - 2 261 421,73 zł • Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 34 przy ul. M. Dąbrowskiej 5/9 - 1 525 858,68 zł. • Termomodernizacja budynku ZSE przy ul. Św. Augustyna 28/30 - 2 405 613,32 zł. • Termomodernizacja budynku MP nr 36 przy ul. Kukuczki 4 - 783 337,24 zł. • Termomodernizacja szkół średnich, VIII LO Samorządowe przy ul. Worcella 22 oraz IX LO im. K.C. Norwida przy ul. Jasnogórskiej - 1 610 649,76 zł /całkowita wartość zadania 5 700 000 zł/. • Rozbudowa i przebudowa Miejskiego Przedszkola nr 38 przy ul. gen. Leopolda Okulickiego 63 w Częstochowie - 1 738 401,42 zł /całkowita wartość zadania 3 636 651 zł/. • Przebudowa budynku przy ul. Jasnogórskiej 34 w Częstochowie dla Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie – 2 909 340,55 zł /całkowita wartość zadania 4 708 422 zł/.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Gmina Miasto Częstochowa - BGLK	2020-2021	1 714 612,00 - budżet miasta 1 144 300,00 - UE 9 346 368,00 - Rządowy Fundusz inwestycji Lokalnych 2 352 182,54 - całkowity koszt projektu 896 537,27 - budżet miasta 1 455 645,27 - Fundusz Spójno-ści	W 2021 r. przeprowadzono termomodernizację budynków SP nr 17, SP nr 19, SP nr 34, MP nr 7, MP nr 36, ZSE, zakończono termomodernizację budynków SP nr 1, SP 32, SP nr 41 oraz rozpoczęto termomodernizację budynków SP nr 36, SP nr 42, ZSP nr 3, II LO. W ramach powyższych zadań wykonano docieplenie ścian zewnętrznych, elewację, docieplenie stropodachów, wymianę instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania. Projekt pn. „Termomodernizacja wielorodzinnych budynkach komunalnych przy ul. Warszawskiej 13, 36 i 39” z dofinansowaniem z Funduszu Spójności. Zakres wykonanych prac: <ul style="list-style-type: none"> Warszawska 13 i 36 – docieplenie ścian zewnętrznych, stropów w piwnicy i nad ostatnią kondygnacją, izolacja fundamentów, kompleksowa wymiana stolarki otworowej. Warszawska 39 - docieplenie ścian zewnętrznych, stropów w piwnicy i nad ostatnią kondygnacją, izolacja fundamentów, kompleksowa wymiana stolarki otworowe, likwidacja indywidualnych źródeł ogrzewania (pieców węglowych) instalacja c.o. i c.w.u. zasilana z sieci miejskiej.
		Częstochowska Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasza Praca”	2020-2021	1 136 724,00 - środki własne 608 751,00 - środki własne 531 011,00 - środki własne	Docieplenie dwóch ścian zewnętrznych oraz stropodachu budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z niezbędnymi pracami towarzyszącymi przy ul. Armii Krajowej 80. Docieplenie elewacji północnej oraz stropodachu budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z niezbędnymi pracami towarzyszącymi przy ul. Armii Krajowej 82. Docieplenie elewacji północnej budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z niezbędnymi pracami towarzyszącymi przy ul. Armii Krajowej 84.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				2 046 350,00 - środki własne	Docieplenie ścian zewnętrznych oraz stropodachu budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z niezbędnymi pracami towarzyszącymi przy ul. PCK 4.
		Częstochowskie Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości	2020-2021	275 375,00 - środki z wpływów czynszowych	W ramach prac termomodernizacyjnych wymieniona została stolarka okienna w 31 lokalach i ocieplona jedna ściana budynku mieszkalnego.
		Miejskie Przedszkole nr 7 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	Termomodernizacja budynku Przedszkola nr 7.
		Miejskie Przedszkole nr 21 w Częstochowie	2020-2021	Środki Gminy Miasto Częstochowa	Budynek ocieplony po termomodernizacji.
		Miejskie Przedszkole nr 37 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	1. Ocieplenie budynku, wymiana okien, obróbka blacharska, wymiana rynien. 2. Wymiana świetlówek starego typu na energooszczędne.
		Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Hutnik”	2020-2021	9 862 041,69 - łączny koszt inwestycji, środki Spółdzielni - fundusz remontowy	Docieplenie ścian i ścian szczytowych styropianem grafit. grubości 7 cm w budynkach w następujących lokalizacjach: Powstańców Śląskich 10 i 12, Sportowa 48A, Bohaterów Katynia 19, 21, 23, 25, 27, 29, Orkana 36, 61/67, 69/85, Pietrusińskiego 4, Sportowa 18/20, Niepodległości 24, Lechonia 13, Łukasińskiego 88 i Botaniczna 28.
		Spółdzielnia Mieszkaniowa Parkitka	2020-2021	148 123,00 - środki własne 144 981,00 - środki własne	Wymiana okienek piwnicznych i dofinansowanie do wymiany okien w lokalach mieszkaniowych. Wymiana opraw zwykłych na oprawy LED na klatkach schodowych.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Spółdzielnia Mieszkaniowa „Północ”	2020-2021	5 048 075,49	Docieplenie cokołów, stropodachów, wymiana stolarki okiennej, wymiana drzwi w wiatrołapach, modernizacja oświetlenia klatek schodowych, termomodernizacje, remont elewacji i roboty towarzyszące.
		Śródmiejska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Częstochowie	2020-2021	886 561,00 - fundusz remontowy 847 891,00 - środki WFOŚiGW 427 999,70 - fundusz remontowy 1 088 150,60 - środki WFOŚiGW 7 344,00 - fundusz remontowy	ul. Wilsona 8 – ocieplenie ścian zewnętrznych – 2020 r. ul. Wilsona 8a – ocieplenie ścian zewnętrznych – 2021 r. Stary Rynek 17 – docieplenie stropodachu – 2021 r.
		Miejskie Przedszkole nr 36 w Częstochowie	2020-2021	843 361,24 - budżet miasta	Termomodernizacja budynku wraz z wymianą pokrycia dachu i wymianą instalacji c. o.
		Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza w Częstochowie	2020-2021	1 830 921,90 środki Gminy Miasto Częstochowa	Wymiana instalacji C.O., ocieplenie budynku.
		Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie	2020-2021	W ramach działalności operacyjnej Uczelni, na poszczególne prace termomodernizacyjne Uniwersytet pozyskiwał dotacje celowe z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z udziałem środków własnych Uniwersytetu	Od 2010 r. prowadzona jest termomodernizacja budynków dydaktycznych Uniwersytetu. Na podstawie audytów energetycznych, na etapie dokumentacji projektowo-kosztorysowej oceniono efektywność inwestycji. Zastosowane rozwiązania dały zmniejszenie zużycia energii cieplnej o ok. 15% oraz oszczędności kosztów energii elektrycznej. W ramach prac termomodernizacyjnych wykonano docieplenie ścian i dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz wymianę lub modernizację systemów grzewczych.
		Zespół Szkół Ekonomicznych	2020-2021	2 436 424,82	Wykonanie prac termomodernizacyjnych: docieplenie ścian zewnętrznych, wykonanie nowych tynków, instalacji

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		w Częstochowie			odgromowej, nawierzchni z kostki brukowej, wykonanie nowej strefy wejściowej z rampą dla osób niepełnosprawnych, montaż drzwi wejściowych, montaż daszków szklanych, wymiana okien z PCV, docieplenie dachu, wymiana rynien i rur spustowych i obróbek blacharskich.
		Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS Sp. z o.o.	2020-2021	780 271,96 brutto - środki własne/kredyt	Przeprowadzenie termomodernizacji budynków przy ulicach: Spółdzielczości 6 i 9, Wolności 62, B. Joselewicza 9.
				ok. 200 000,00	Docieplenie budynków użytkowych przy ulicy Legionów 56 i Niepodległości 27.
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Wymiana tradycyjnego oświetlenia ulicznego na energooszczędne	Gmina Miasto Częstochowa	2020 2021	794 548,00 4 429 644,00	<p>Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia poprzez modernizację części sieci oświetleniowej.</p> <p>W ramach inwestycji dotyczących oświetlenia drogowego zrealizowano zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa oświetlenia ulicy Koszarowej w Częstochowie (koszt realizacji zadania: 26 445 zł), • Budowa oświetlenia ulicy Storczykowej w Częstochowie (koszt realizacji zadania: 40 344 zł), • Budowa oświetlenia ulicy Karkonoskiej w Częstochowie (koszt realizacji zadania: 43 850 zł), • Budowa oświetlenia ulicy gen. Stanisława Maczka (koszt realizacji zadania: 33 192 zł), • Budowa oświetlenia ulic Longina Podbipięty i Księcia Jeremiego Wiśniowieckiego (koszt: 89 657 zł), • Budowa oświetlenia ulicy Górskiej w Częstochowie (koszt realizacji zadania: 19 604 zł), • Budowa oświetlenia ulicznego w pasie drogi krajowej nr DK-43 ul. Św. Rocha z ul. Gminną (przejście dla pieszych) – BO (całkowita wartość inwestycji: 21 724 zł), • Budowa oświetlenia ul. Szydłowska, Kłodzka, Bocheńska – BO (całkowita wartość: 87 535 zł), • Przebudowa oświetlenia ulicznego wzdłuż trakcji

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Gmina Miasto Częstochowa - Miejski Zarząd Dróg	2020-2021	28 950,00 591 874,00 - łączny koszt, zadanie finansowane z środków Unii Europejskiej: 503 092,90 Kredyt EBI: 88 338,00 Środki budżetu miasta: 443,10	<p>tramwajowej (realizacja 2019-2021, koszt zadania poniesiony: w 2019 r. - 990 194 zł, w 2020 r.: 1 400 835 zł, w 2021 r.: 1 676 264 zł).</p> <p>W ramach przygotowania realizacji inwestycji w kolejnych latach, w 2021 r. wykonano dokumentację projektową dla zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa oświetlenia ulicy Malowniczej (8 300 zł), • Budowa oświetlenia ulicy Suwalskiej (7 350 zł), • Budowa oświetlenia ulicy Inspektowej (6 250 zł), • Budowa oświetlenia ulicy Połanieckiej (6 650 zł). <p>Realizacja zadania pn. „Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia poprzez modernizację części sieci oświetleniowej w Częstochowie”.</p> <p>W ramach zadania dokonano wymiany starych opraw z sodowym źródłem światła na nowoczesne oprawy typu LED w ilości 549 szt. na terenie miasta Częstochowy.</p>
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Modernizacja i budowa sieci ciepłowniczej oraz przyłączy do budynków/ <u>modernizacja i budowa sieci gazowej</u>	Fortum Power and Heat Polska Sp. z o.o. Oddział w Częstochowie	2020-2021	7,21 mln zł	<p>W 2020 r. zmodernizowano 1678 mb sieci c.o. o średnicach od 2xϕn150 do 2xϕn40. Ponadto wykonano 2 592 mb sieci i przyłączy c.o. o średnicach od 2xϕn200 do 2xϕn40.</p> <p>W 2021 r. zmodernizowano 1 355mb sieci c.o. o średnicach od 2xϕn200 do 2xϕn40. Ponadto wykonano 2 310mb sieci i przyłączy c.o. o średnicach od 2xϕn200 do 2xϕn40.</p>
		Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze	2020	b.d.	<p>Modernizacja i budowa sieci gazowej oraz przyłączy do budynków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja lub remont sieci gazowej na terenie miasta Częstochowy: <ul style="list-style-type: none"> • ul. Akademicka, Kilińskiego – gazociąg n/c 54,6 m, • ul. Turystyczna – gazociąg s/c 39,9v m,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
			2021		<ul style="list-style-type: none"> • SRPII ul. Zakopiańska – gazociąg s/c 46,6 m, gazociąg n/c 4,4 m, • Cz-wa od SRPI Warzyw do SRP II etap – gazociąg s/c 2 062,3 m, • Cz-wa ul. Ogińskiego – remont – gazociąg n/c 167,8 m, przyłącza 5 szt. <p>2. Rozbudowa związana z przyłączeniem do sieci gazowej miasta Częstochowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gazociągi ś/c 20 392,5 m, • gazociągi n/c 3 004,4 m, • przyłącza ś/c 6 363,4 m tj. 751 szt., • przyłącza n/c 1 561,4 m tj. 114 szt. <p>3. Modernizacja lub remont sieci gazowej na terenie miasta Częstochowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SRPII Cz-wa ul. Norwida – gazociąg ś/c 19,7 m, gazociąg n/c 7,5 m, • ul. Boya Żeleńskiego – remont – gazociąg n/c 82,4 m, <p>4. Rozbudowa związana z przyłączeniem do sieci gazowej miasta Częstochowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gazociągi ś/c 23 066,5 m, • gazociągi n/c 2 249,7 m, • przyłącza ś/c 5 963,8 m tj. 664 szt., • przyłącza n/c 697,6 m tj. 62 szt.
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	Fortum Power and Heat Polska Sp. z o.o. Oddział w Częstochowie	2020-2021	11,75 mln zł 43,81 mln zł	<p>W 2020 r. dostosowano kocioł K5 do nowych poziomów emisji - wybudowano układ odpylania, odsiarczania i odazotowania spalin z kotła K5.</p> <p>W 2021 r. dostosowano źródło CHP Częstochowa do wymagań konkluzji BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania LCP - wybudowano filtr workowy wraz z instalacją systemów wtrysku ACI (wtrysk węgla aktywnego do kanału spalin) oraz DCI (wtrysk wapna hydratyzowanego do kanału spalin).</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Wytwarzanie, dystrybucja i promowanie energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze wszystkich źródeł odnawialnych	Gmina Miasto Częstochowa	2020	5 000,00	W celu ograniczenia niskiej emisji zanieczyszczeń w 2020 r. z budżetu miasta Częstochowy udzielono dotacji: na montaż kolektorów słonecznych wspomagających system grzewczy lub służących do wytwarzania ciepłej wody użytkowej w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie miasta Częstochowy realizowanych przez osoby fizyczne. Kwota wypłacona jednemu mieszkańcowi wyniosła 5 000 zł.
			2020	165 000,00 – limit w 2020 r.	W 2020 r. zrealizowano: <ul style="list-style-type: none"> • Dofinansowanie zadań do montażu kolektorów słonecznych - Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz poprawa jakości powietrza; realizacja 2019-2020, koszt całkowity 110 000 zł, limit w 2020 r. - 80 000 zł, • Budowa infrastruktury służącej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Miasto Częstochowa - Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz poprawa jakości powietrza; realizacja 2017-2020, koszt całkowity 4 331 029 zł, limit w 2020 r. - 65 000 zł, • Budowa infrastruktury służącej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Miasto Częstochowa – Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz poprawa jakości powietrza, realizacja 2017-2020, koszt 54 688 zł, limit na 2020 r. - 20 000 zł.
			2021	40 000,00	W 2021 r. udzielono z budżetu miasta dotacji na zadanie w zakresie montażu instalacji fotowoltaicznych. Dotację otrzymało 8 mieszkańców w łącznej kwocie 40 tys. zł. z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu i montażu instalacji fotowoltaicznych na potrzeby budynków mieszkalnych jednorodzinnych.
		2021	200 000,00	Dofinansowanie do montażu paneli fotowoltaicznych - kwota zaplanowana 200 000,00 zł.	
		Miasto	2020-2021	5 000,00 - budżet	W 2020 r. ze środków budżetu miasta Częstochowy udzielono 1 dofinansowania na zadanie inwestycyjne polegające na

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Częstochowa (WOŚRiL- Referat Ochrony Środowiska i Klimatu)		miasta w 2020 r. 40 000,00 - budżet miasta w 2021 r.	montażu kolektorów słonecznych wspomagających system grzewczy lub służących do wytwarzania ciepłej wody użytkowej w budynku mieszkalnym na terenie miasta, realizowanego przez osobę fizyczną. Wysokość dofinansowania wyniosła 5 000 zł. W 2021 r. ze środków budżetu miasta Częstochowy udzielono dofinansowania na zadania inwestycyjne polegające na montażu instalacji fotowoltaicznych na potrzeby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na terenie miasta, realizowane przez osoby fizyczne. Maksymalna wysokość dofinansowania wynosiła do 5 000 zł. Dofinansowano 8 inwestycji wydatkując na ww. cel 40 000,00 zł.
		Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasza Praca”	2020-2021	150 374,00 - środki własne	Montaż instalacji fotowoltaicznej na pawilonie handlowym przy ul. Broniewskiego 3.
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Przygotowanie infrastruktury komunikacyjnej miasta do obsługi samochodów elektrycznych (m.in. punktów ładowania samochodów osobowych)	Gmina Miasto Częstochowa	2020-2021	0,00	Opracowano „Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania dla Miasta Częstochowy”. Plan wraz z programem przyłączeń ogólnodostępnych stacji ładowania samochodów elektrycznych, zawierającym harmonogram realizacji przedmiotowej infrastruktury opracowany został przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego TAURON Dystrybucja S.A. i przyjęty Uchwałą Nr 439.XXXII.2020 Rady Miasta Częstochowy z dnia 27 sierpnia 2020 r. Monitorowano realizację przez TAURON Dystrybucja S.A. budowy ogólnodostępnych stacji ładowania samochodów elektrycznych na terenie miasta Częstochowy.
		Gmina Miasto Częstochowa - Miejski Zarząd Dróg	2020-2021	b.d.	Zabudowano 22 stacje ładowania pojazdów elektrycznych. Ponadto w 2022 r. ma zostać zabudowanych 20 stacji ładowania pojazdów elektrycznych.
		PKP S.A.	2020-2021	-	W latach 2020-2021 Spółka realizowała zadania na terenie miasta Częstochowy.
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie	Gmina Miasto Częstochowa	2020-2021	0,00	W 2020 r. opracowano sprawozdanie z „Planu działań na rzecz zrównoważonej energii dla miasta Częstochowy” zgodnie z wymaganiami i obowiązkami wynikającymi z przystąpienia

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
	Programów ograniczania niskiej emisji lub Programów Gospodarki Niskoemisyjnej			65 042,40 - budżet miasta 96 333,60 - budżet miasta	<p>miasta Częstochowy do Porozumienia między Burmistrzami na mocy Uchwały nr 509/XXVIII/2012 Rady Miasta Częstochowy z dnia 22 listopada 2012 r. Złożenie sprawozdania do Biura Porozumienia między Burmistrzami nastąpiło w dniu 28 lipca 2020 r.</p> <p>W 2021 r. opracowano „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Częstochowy na lata 2021-2040”, który nie zdążył zostać uchwalony do końca 2021 r. i został wycofany stosowną uchwałą. Gmina aktualnie opracowuje nowy „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Częstochowy” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko”, który ma zostać uchwalony w lipcu 2022 r.</p> <p>W 2021 r. opracowano projekt „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Częstochowy – aktualizacja 2021” (dokument został uchwalony w dniu 03.03.2022 r.).</p>
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Prowadzenie monitoringu powietrza, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów przekroczeń	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach	2020-2021	Brak możliwości oszacowania kosztów monitoringu na terenie gminy. Państwowy Monitoring Środowiska na terenie województwa śląskiego finansowany był z budżetu państwa i z NFOŚiGW	<p>Pomiary monitoringowe jakości powietrza prowadzone były w trzech punktach pomiarowych na terenie Częstochowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ul. AK/Jana Pawła II, • ul. Baczyńskiego, • ul. Zana. <p>Strefa miasto Częstochowa w 2021 r., zostało zakwalifikowane do klasy C dla pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 i benzo(a)pirenu.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Tworzenie alternatywnego uzupełniającego monitoringu jakości powietrza walidowanego w oparciu o stację WIOŚ <u>Lokalny uzupełniający monitoring jakości powietrza</u>	Miasto Częstochowa (WOŚRiL - Referat Ochrony Środowiska i Klimatu)	2020-2021	17 712,00 - 2020 r. 17 710,77 - 2021 r. budżet miasta	W 2017 r. Gmina zakupiła 25 szt. sensorów jakości powietrza. W ramach utrzymania lokalnego monitoringu i zapewnienia mieszkańcom dostępu do zbieranych przez czujniki danych co roku ponoszone są koszty abonamentu.
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych (np. poprzez badania dymu) oraz przestrzegania zapisów uchwały w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw/ <u>inne działania kontrolne w zakresie ochrony środowiska (działania kontrolne WIOŚ)</u>	Gmina Miasto Częstochowa we współpracy ze Strażą Miejską w Częstochowie	2020-2021	8 640,00 38 706,00	W 2020 r. przeprowadzono 123 kontrole instalacji w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów oraz paliw zabronionych w uchwale antysmogowej. W 2021 r. przeprowadzono 551 kontroli instalacji w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów oraz paliw zabronionych zapisanych w ustawie antysmogowej.
		Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach Delegatura w Częstochowie	2020-2021	Koszty administracyjne	W 2020 r. WIOŚ, Delegatura w Częstochowie przeprowadziła 119 kontroli, w tym 47 kontroli z wyjazdem w teren (16 kontroli planowych i 31 kontroli pozaplanowych) oraz 72 kontrole w oparciu o dokumenty, natomiast w 2021 r. było to 106 kontroli, w tym 45 kontroli z wyjazdem w teren (10 kontroli planowych i 35 pozaplanowych) oraz 61 kontrole w oparciu o dokumenty. Przedmiotowe kontrole obejmowały różne zagadnienia z zakresu ochrony środowiska. Zakres każdej kontroli ustalany jest w zależności od charakteru prowadzonej działalności, rodzaju kontroli, czy też tematyki wpływających interwencji. Jedna kontrola może obejmować różne cele kontroli. Zakresy kontroli przeprowadzonych w terenie obejmowały w 2020 r. m.in. przestrzeganie przepisów ustawy o odpadach (cel ujęty w 11 kontrolach), przestrzegania przepisów w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza (cel ujęty w 12 kontrolach),

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>przestrzegania warunków dotyczących wprowadzania ścieków do wód lub ziemi (cel ujęty w 4 kontrolach) oraz przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów ścieków przemysłowych zawierających substancje szkodliwe dla środowiska wodnego (cel ujęty w 9 kontrolach), przestrzegania przepisów w zakresie emisji hałasu do środowiska (cel ujęty w 14 kontrolach), przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego (cel ujęty w 3 kontrolach), przestrzegania warunków dotyczących pobieranej wody określonych w stosownych decyzjach (cel ujęty w 3 kontrolach), przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji i fluorowanych gazów cieplarnianych (cel ujęty w 4 kontrolach), w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych (cel ujęty w 2 kontrolach), w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom (cel ujęty w 3 kontrolach). Ponadto kontrole dotyczyły zagadnień w zakresie gospodarowania odpadami medycznymi i weterynaryjnymi, zagadnień związanych z wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.</p> <p>W 2021 r. zakresy kontroli przeprowadzonych w terenie obejmowały następujące cele: przestrzeganie przepisów w zakresie gospodarki odpadami (cel ujęty w 26 kontrolach), w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, w tym warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód i do ziemi określonych w stosownych decyzjach, warunków dotyczących wprowadzanie ścieków przemysłowych zawierających substancje szkodliwe dla środowiska wodnego do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innego podmiotu (cele ujęte w 3 i 4 kontrolach), przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza (cel ujęty w 12 kontrolach), przestrzegania przepisów</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji i fluorowanych gazów cieplarnianych (cel ujęty w 5 kontrolach), przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska (cel ujęty w 8 kontrolach), w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom (cel ujęty w 2 kontrolach).</p> <p>Prowadzone kontrole w oparciu o dokumenty przeprowadzane na podstawie analizy przekazanej dokumentacji lub na podstawie przesłanych badań automonitoringowych dotyczyły głównie zagadnień gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem i PEM (przede wszystkim celem oceny dotrzymywania wielkości dopuszczalnych oraz spełnienia wymagań dotyczących badań automonitoringowych).</p> <p>W związku ze stwierdzonymi podczas przeprowadzonych w terenie kontroli nieprawidłowościami w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska zastosowano sankcje w postaci pouczeń (25 w 2020 r., 18 w 2021 r.) i mandatów karnych (11 w 2020 r., 8 w 2021r.). Ponadto wydano zarządzenia pokontrolne (24 - w 2020 r., 15 - w 2021 r.), decyzje administracyjne (3 - w 2020 r., 7 - w 2021 r.) oraz skierowano wystąpienia pokontrolne do innych organów (27 - w 2020 r., 12 - w 2021 r.). Przedmiotowe działania obejmowały naruszenia dotyczące różnych komponentów środowiska, np. ochrony przed hałasem, gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, przestrzegania zasad postępowania z substancjami zubożającymi warstwę ozonową i f-gazami czy też prowadzonej sprawozdawczości z zakresu ochrony środowiska. Wydane decyzje administracyjne dotyczyły głównie wymierzania administracyjnych kar pieniężnych.</p>
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Edukacja ekologiczna oraz promocja zasad efektywności energetycznej oraz kształtowania	Gmina Miasto Częstochowa	2020-2021	0,00	<p>Realizowano na bieżąco program „Zarządzanie energią i środowiskiem w obiektach użyteczności publicznej miasta Częstochowy” przy zastosowaniu elektronicznego Systemu Monitoringu Mediów.</p> <p>W ramach cyklicznych Miejskich Dni Inteligentnej Energii</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
	<p>prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych oraz stosowania starych kotłów węglowych o wysokiej emisji zanieczyszczeń</p>		2021	b.d.	<p>zorganizowano, we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Paliw Alternatywnych, w dniu 02 lipca 2020 r. szkolenia on-line dla przedstawicieli jednostek organizacyjnych Gminy Częstochowa pt. „Elektromobilność w praktyce”.</p> <p>W dniach od 16 do 22 września 2021 r. trwał Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu pn. „Bezpiecznie i zdrowo dzięki zrównoważonej mobilności”. We współpracy z częstochowskimi organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami miejskimi zorganizowano szereg wydarzeń promujących zrównoważony transport, tj. „Rowerowa promocja w Lepszym Klimacie, prelekcja ph. „Transport a klimat - jak podróżować, nie szkodząc środowisku” - rozmowa o powodach, sposobach, doświadczeniach i planach na ekologiczne podróże, Rowerowa gra terenowa - połączona z pieszą trasą Bike Style, Nordick Walking w Dzielnicy Mirów, „Jak naprawić rower” – warsztaty praktyczne z naprawy rowerów, Towarzyski trening biegowy z Zabieganymi, Integracyjny Quest - Wyczerpy nad Wartą odwiedzić warto, „Piknik edukacyjny - Dzień Zrównoważonego Transportu”, Dzień bez samochodu - przejazd darmową komunikacją miejską za okazaniem ważnego dowodu rejestracyjnego.</p>
		Gmina Miasto Częstochowa - (WOŚRiL-Referat Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Zwierząt)	2020-2021	34 400,00	<p>W ramach edukacji ekologicznej w latach 2020-2021 zostało podpisanych 9 umów dotacji z organizacjami pozarządowymi, które realizowały zadania wpisane do Rocznej Programu Współpracy. Organizacje pozarządowe realizowały m.in. takie akcje jak Sprzątanie świata, Dzień bez samochodu, Dzień Ziemi</p>
		Gmina Miasto Częstochowa we współpracy ze Strażą Miejską w Częstochowie	2020-2021	-	<p>Komunikaty w środkach przekazu publicznego mające na celu wskazanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza i szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych.</p> <p>Bieżące informowanie społeczeństwa poprzez stronę internetową Straży Miejskiej o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	Przeprowadzenie lekcji dotyczących smogu i jego szkodliwego wpływu na zdrowie człowieka oraz stan środowiska naturalnego.
		V Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji geografii oraz lekcji z wychowawcą.
		VII Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji geografii oraz lekcji z wychowawcą.
		Miejskie Przedszkole nr 3 „Bajkowa Kraina” w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w kampanii edukacyjno-informacyjnej organizowanej w województwie śląskim Mogę! Zatrzymać smog - przedszkolaku złap oddech.
		Miejskie Przedszkole nr 5 im. Jana Kilińskiego w Częstochowie	2020-2021	b.d.	W ramach kampanii edukacyjno-informacyjnej pn.: „MOGĘ! Zatrzymać SMOG - Przedszkolaku złap oddech” współfinansowanej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach”, Przedszkole otrzymało trzy oczyszczacze powietrza zakupione ze środków Województwa Śląskiego.
		Miejskie Przedszkole nr 7 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	Udział w kampanii „ MOGĘ! Zatrzymać SMOG - Przedszkolaku złap oddech”.
		Miejskie Przedszkole nr 8 w Częstochowie	2020-2021	Bez kosztów	Udział dzieci w programie profilaktyki „Czyste powietrze wokół nas” - rodzaje dymów, ich szkodliwość, smog i jego wpływ na zdrowie.
		Miejskie Przedszkole nr 9 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w kampanii edukacyjno-informacyjnej „Mogę! Zatrzymać smog - przedszkolaku złap oddech” Kontrolowanie jakości powietrza poprzez oczyszczacze powietrza znajdujące się w przedszkolu. Miejsko - Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego powiadomienie o ryzyku przekroczenia poziomu docelowego substancji w powietrzu oraz o jakości powietrza.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Miejskie Przedszkole nr 12 im. Ireny Szewińskiej w Częstochowie	2020-2021	0,00	„Eksperymenty z Galileuszem”- Wyprawa w kosmos. Co truje powietrze. Środki transportu powietrznego - zajęcia edukacyjne. Na tropie Stefka. Gang Fajniaków. Teatrzyk kukiełkowy w wykonaniu nauczycieli. Wpływ emisji zanieczyszczeń na zdrowie człowieka. Razem do czystego powietrza- Prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne. Stop wycinaniu drzew - Co nam daje las - zajęcia edukacyjne. Teatrzyk kukiełkowy w wykonaniu nauczycieli przedszkola i „Czerwony kapturek ratuje las”.
		Miejskie Przedszkole nr 13 im. Krecika w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w akcji „Czysta Częstochowa”.
		Miejskie Przedszkole nr 16 w Częstochowie	2020-2021	Środki Urzędu Marszałkowskiego Woj. Śląskiego	Udział w programie województwa śląskiego „Mogę! Zatrzymać smog - przedszkolaku złap oddech”. Otrzymanie dwóch oczyszczaczy powietrza.
		Miejskie Przedszkole nr 17 im. Siedmiu Krasnoludków w Częstochowie	2020-2021	0,00	Kampania „Mogę zatrzymać smog”: Cel: podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa śląskiego, w szczególności dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów w zakresie wpływu zanieczyszczonego powietrza. Program profilaktyczny „Czyste powietrze wokół nas”: Cel: profilaktyka antynikotynowa, akcja skierowana do dzieci 4,5,6 letnich i ich rodziców.
		Miejskie Przedszkole nr 18 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w konkursach o tematyce ekologicznej np. „Eko dinozaur”, „Kolory Wiosny 2021” – wyróżnienie. Realizacja autorskiego programu edukacji ekologicznej „Dbam o Ziemię z Ekoczystkiem”. Udział w projektach i akcjach: „Klub zdrowego przedszkolaka” oraz „Czyste powietrze wokół nas”, „Wirusoochrona”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.
		Miejskie Przedszkole nr 21 w Częstochowie	2020-2021	Środki Gminy Miasto Częstochowa	Udział w kampanii „Czyste powietrze mogą zatrzymać SMOG” oczyszczacze powietrza w każdej sali zabaw, likwidacja pieca grzewczego, przyłączy do centralnego węzła ciepłowniczego.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Miejskie Przedszkole nr 23 im. Jasia i Małogosi w Częstochowie	2020-2021	0,00	Realizacja kampanii edukacyjnej „MOGĘ zatrzymać SMOG. Przedszkolaku złap oddech”. Zorganizowanie wystawy informacyjnej, dotyczącej m.in. zapobiegania niskiej emisji i unikania ekspozycji na zanieczyszczenia, segregacji odpadów oraz szkodliwości spalania śmieci w domowych piecach. Realizacja programu „Czyste powietrze wokół nas”. Monitorowanie jakości powietrza i informowanie społeczności przedszkolnej. Przestrzeganie zaleceń zawartych w komunikatach Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Katowicach.
		Miejskie Przedszkole nr 25 im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w kampanii edukacyjno-informacyjnej „Mogę! Zatrzymać smog- przedszkolaku złap oddech”. Kontrolowanie jakości powietrza poprzez oczyszczacze powietrza znajdujące się w przedszkolu. Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego powiadomienie o ryzyku przekroczenia poziomu docelowego substancji w powietrzu oraz o jakości powietrza.
		Miejskie Przedszkole nr 26 im. Krasnala Hałabały w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w Kampanii „Mogę zatrzymać smog. Przedszkolaku złap oddech”. Realizacja programu WSSE - Czyste powietrze wokół nas.
		Miejskie Przedszkole nr 27 w Częstochowie	2020-2021	nieodpłatnie	<ul style="list-style-type: none"> • Sonda z dziećmi dla radia Fiat n/t „Co to jest ekologia?”. • Realizacja projektu edukacyjnego „Mały miś w świecie wielkiej literatury” Wydawnictwa Mac (jeden z modułów to: „Zmisiowany eko-kalendarz”). • Udział w II edycji kampanii edukacyjno – informacyjnej pn. „Mogę zatrzymać smog - przedszkolaku złap oddech” organizowanej przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego – pozyskanie dla przedszkola dwóch oczyszczaczy powietrza. • Codzienne monitorowanie stanu czystości powietrza

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					w dzielnicy i zamieszczanie na tablicy stosownych komunikatów obrazkowych czytelnym również dla dzieci.
		Miejskie Przedszkole nr 30 w Częstochowie	2020-2021	Środki Państwowej Inspekcji Sanitarnej Woj. Śląskie Departament Projektów Regionalnych	Udział w programie „Czyste powietrze wokół nas”. Udział w kampanii edukacyjno-informacyjnej pn. „Mogę zatrzymać smog - przedszkolaku złap oddech”.
		Miejskie Przedszkole nr 32 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	Znaczenie i ochrona powietrza. Udział w projekcie „Czyste powietrze”. Strona internetowa - jakość powietrza. Tablica informacyjna do zaznaczania w danym dniu jakości powietrza. MOGĘ! Zatrzymać SMOG - Przedszkolaku złap oddech - II edycja, oczyszczacze powietrza w salach. Przeprowadzenia zajęć edukacyjno-informacyjnych w grupach przedszkolnych.
		Miejskie Przedszkole nr 36 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Realizacja ogólnopolskiego programu edukacyjnego „Kubusiowi Przyjaciele Natury”.
		Miejskie Przedszkole nr 37 w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Realizacja w ramach podstawy programowej treści ekologicznych. Udział i realizacja projektu „Czyste powietrze wokół nas” Heppening, marsz z emblematami dot. zanieczyszczenia środowiska.
		Miejskie Przedszkole nr 38 w Częstochowie	2020-2021	Środki Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej	Program „Czyste powietrze wokół nas”, Kampania „Mogę zatrzymać smog - przedszkolaku złap oddech”.
		Miejskie Przedszkole nr 41 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Program Edukacji Antytytoniowej pt. Czyste powietrze wokół nas” - poszerzenie wiedzy nt różnych rodzajów dymów ich wpływu na organizmy żywe i środowisko.
		Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	Realizacja programu edukacyjnego „Czyste powietrze wokół nas”.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Muzeum Częstochowskie	2020	Brak odrębnej ewidencji kosztów lekcji w budżecie Muzeum	W 2020 r. przeprowadzono 10 lekcji: <ul style="list-style-type: none"> • Elektrownia jak słonecznik (6 lekcji). • Słoneczne laboratorium (2 lekcje). • Zagadki farm wiatrowych (2 lekcje).
		Szkoła Podstawowa nr 21 im. Ks. S. Konarskiego w Częstochowie	2020-2021	Środki własne	Zajęcia na temat spalania odpadów w piecach domowych i powstawania smogu, śledzenie na bieżąco monitoringu jakości powietrza - informacje umieszczane na gazetce ściennej, przeprowadzenie lekcji związanych z tą tematyką, konkurs plastyczny dotyczący zapobieganiu zanieczyszczeniu powietrza.
		Szkoła Podstawowa nr 24 im. Jana Szancera w Częstochowie	2020-2021	0,00	Tematyczne zajęcia edukacyjne. Zajęcia edukacyjne na temat zanieczyszczenia powietrza. Sposoby na eliminację smogu. Wpływ smogu na zdrowie człowieka. Prezentacje i konkursy - Edukacja globalna. Na lekcji religii: zwrócenie uwagi na tematy związane z ekologią (czyli o stworzeniu świata i konieczności dbania o niego oraz przy temacie o świętym Franciszku - patronie ekologii).
		Szkoła Podstawowa nr 29 im. Królowej Jadwigi w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Klasy 3 - Rozmowa o ekologicznych zagrożeniach dla ludzi inspirowana wierszem Grażyny Lech Ziemia i ty. Czytanie wiersza i rozmowa na jego temat. Samodzielne pisanie dłuższej wypowiedzi na podany temat.
		Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. Michała Brzeskiego w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Uświadamianie uczniom szkodliwości palenia śmieci w piecach. Ilość szkodliwych pyłów w powietrzu - przeprowadzanie doświadczenia.
		Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza w Częstochowie	2020-2021	0,00	W kształtowaniu postaw ekologicznych dzieci i młodzieży ważne są różnorodne działania. Należą do nich między innymi: <ul style="list-style-type: none"> ✓ opieka nad zielenią wokół szkoły, ✓ ukwiecanie klas i pomieszczeń szkolnych, ✓ stały obowiązek pielęgnowania roślin w salach lekcyjnych, ✓ wykonywanie gazetek na tematy związane ze środowiskiem naturalnym ✓ podejmowanie działań ekologicznych polegających na

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>oczyszczaniu najbliższej okolicy w ramach corocznej akcji „Sprzątanie Świata”,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ organizacja konkursów wiedzy przyrodniczo-ekologicznej „Najlepszy ekolog” ✓ realizacja na zajęciach edukacyjnych zagadnień związanych z ekologią i ochroną środowiska, ✓ zapoznanie uczniów z kodeksem ekologicznym Św. Franciszka, ✓ udział w akcjach i innych działaniach związanych z ekologią, ✓ realizacja programu „Smog w naszej okolicy”- monitorowanie i umieszczanie na tablicy ogłoszeń informacji o stanie powietrza w okolicy naszej szkoły, ✓ uczenie dbałości o czystość w miejscu zamieszkania - uświadamianie w jaki sposób my możemy przyczynić się do ochrony przyrody i środowiska poprzez zbiórkę odpadów szklanych, metalowych i makulatury i ponowne ich wykorzystanie. ✓ „Światowy Dzień Bez Tytoniu”- przygotowanie form eksponujących: plakatów i gazetek ściennych, przeprowadzenie pogadanek na lekcjach biologii i wychowania fizycznego.
		Szkoła Podstawowa nr 42 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>W ramach realizacji tematu lekcji w klasie 7: Zanieczyszczenia powietrza.</p> <p>W ramach realizacji tematu lekcji w klasie 8: Porównanie właściwości kwasów omówiono jak tlenki kwasowe wpływają na środowisko przyrodnicze oraz co robić, aby ograniczyć ich powstawania.</p> <p>Tematy lekcji wychowawczych klasa 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Ochrona środowiska”. - Jak powstają zanieczyszczenia powietrza? Tekst informacyjny nt. sadzy, dymu, spalin, gazu i innych trujących substancji. Omówienie skutków zanieczyszczeń dla życia i zdrowia człowieka, roślin i zwierząt (2020). - Jak powstaje smog? – film edukacyjny (2020).

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>Rozmowa o tym jak chronić rośliny, zwierzęta na podstawie opowiadania „ O królu Leśawie o lesie i o skarbach”. Wykonanie ropuchy techniką origami. Nauka piosenki „Ziemia, zielona wyspa” oraz zabawy ruchowo-naśladowczej do piosenki.</p> <p>Lekcja wychowawcza: „Dlaczego każdy z nas ma wpływ na klimat?” (oszczędzanie prądu, ciepła, komunikacja zbiorowa itd.).</p> <p>Lekcje geografii: „Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego (efekt cieplarniany, zjawisko smogu, kwaśne deszcze - przyczyny i skutki).</p> <p>Zwrócenie szczególnej uwagi, że stosowanie starych kotłów węglowych oraz spalanie odpadów w piecach wpływa w największym stopniu na zjawisko smogu.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 48 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Edukacja ekologiczna we wszystkich oddziałach.
		Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Władysława Sikorskiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>1. Realizacja tematyki szkodliwości spalania odpadów w trakcie zajęć w klasach I-III, lekcji geografii i chemii, zajęć z wychowawcami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bez energii ani rusz! - przemysł energetyczny w Europie, - Zanieczyszczenia powietrza, - Szkodliwość dymu i smogu dla naszego zdrowia i dla środowiska, - „Nie jesteśmy na Ziemi sami-moda na ekologię”. <p>2. Prezentacja projektów przygotowanych przez uczniów na temat: „Szkodliwe skutki spalania odpadów opakowaniowych w piecach grzewczych”.</p> <p>3. Projekcje filmowe dla uczniów.</p> <p>4. Obserwacja i udział w doświadczeniach naukowych podczas Pikniku Naukowego Politechniki Częstochowskiej.</p>
		Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 53 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Szkolny konkurs przyrodniczy na prezentację multimedialną „Nie podgrzewam atmosfery” dla uczniów klas V-VIII.</p> <p>Udział w akcji Kampania antysmogowa „Śląskie. Zmieniamy powietrze na dobre” z okazji Światowego Dnia Ziemi 2021.</p> <p>W ramach lekcji przyrody i biologii odbyła się prezentacja filmów edukacyjnych z Radkiem Brzuską pt. Jak powstaje smog? I Jak</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					walczyć ze smogiem?, uczniowie obejrżeli film i zostali zapoznani z aplikacją Śląskie STOP SMOG - jest to darmowa aplikacja na telefon umożliwiająca śledzenie zanieczyszczenia powietrza w danym miejscu na obszarze województwa śląskiego.
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	<ul style="list-style-type: none"> Promowanie w społeczności szkolnej (nauczyciele, rodzice, uczniowie) kampanii społecznej „Sadza płonie. Czad zabija. Żyj” zorganizowanej przez Międzywojewódzki Cech Kominiarzy, której celem była eliminacja niebezpieczeństw związanych ze smogiem, zaccadzeniami i pożarami. „Czad i ogień obudź czujność” - pedagogizacja dzieci i rodziców. Czyste Powietrze wokół Nas realizacja zadań w programie edukacyjnego Sanepidu. Warsztaty z dziećmi na terenie przedszkola: „Kochasz dzieci nie pal śmieci, „Smog - wykonywanie plakatów dotyczących tematu jak walczyć ze smogiem”, w tym wymiana pieców, korzystanie z innych środków lokomocji niż samochody. Realizacja przykładowej tematyki podczas zajęć dydaktycznych: „Ocena stanu jakości powietrza z wykorzystaniem urządzenia pomiarowego, jakim dysponuje szkoła - warsztaty”, „Smog”, „Warunki produkcji energii z różnych źródeł”, „Energetyka”, „Zmiany w Polskim przemyśle”. Promowanie właściwych postaw przez emitowanie filmów edukacyjnych: „Mój krajobraz - współtworzę, chronię”, „Jak walczyć ze smogiem”, „Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego”.
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Akcje prowadzone podczas zajęć z przyrody i fizyki oraz na lekcjach wychowawczych.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Zespół Szkół im. gen. Władysława Andersa w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Na lekcjach chemii w kl.7 Powietrze - mieszanina jednorodna Tlenek węgla (IV) Zanieczyszczenia powietrza Na lekcjach geografii: klasa II b (T) Temat: Wpływ działalności człowieka na atmosferę. klasa IV (T) Temat: Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego w Polsce. Klasa VII SPD Temat: Zanieczyszczenie i ochrona środowiska przyrodniczego.
		Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	Akcja „Sprzątanie Świata”. Tematyka poruszana na lekcjach chemii, geografii i na godzinach wychowawczych. Konkurs plastyczny na plakat promujący postawy ekologiczne np. „Stop Smog”.
		Zespół Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W. S. Reymonta w Częstochowie	2020-2021	0,00	Zajęcia przedmiotowe z geografii, fizyki i chemii. Organizacja przez ZSPMiR wojewódzkiego konkursu „Motywy przyrodnicze w ubiorze” oraz udział uczniów szkoły, w tym konkursie.
		Zespół Szkół Specjalnych nr 28 w Częstochowie	2020-2021	0,00	- Szkolna kampania edukacyjna nt. „Czyste powietrze”. - Warsztaty dotyczące poznania głównych przyczyn zanieczyszczenia powietrza na skutek spalania odpadów oraz stosowania kotłów o wysokiej emisji zanieczyszczeń. - Apele szkolne nt. wpływu zanieczyszczeń na zdrowie oraz sposobów zachowania ograniczających narażenie na złą jakość powietrza. - Akcja szkolna prowadzenia codziennego monitoringu powietrza.
		Fortum Power and Heat Polska Sp. z o.o. Oddział w Częstochowie	2020-2021	-	Utworzono platformę i prowadzona jest ogólnopolska kampania pn. „Kraina GOZ”. W ramach tej kampanii uruchomiono m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • Program GOZcast, https://gozcast.pl - Przygotowane podcasty poruszają m.in. tematykę ochrony klimatu, ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, rynku energii, odnawialnych źródłach energii.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<ul style="list-style-type: none"> Platformę GOZedu składająca się z interaktywnych lekcji na temat GOZ. https://gozedu.pl.
Ochrona przed hałasem					
Zagrożenia hałasem	Realizacja Programów ochrony środowiska przed hałasem	Miasto Częstochowa (WOŚRiL-Referat Ochrony Środowiska i Klimatu)	2020-2021	0,00	W latach 2020-2021 nie był realizowany Program Ochrony Środowiska przed hałasem.
Zagrożenia hałasem	Budowa, przebudowa dróg wojewódzkich, powiatowych, gminnych na terenie miasta	Gmina Miasto Częstochowa	2020	ok. 138,3 mln. zł	<p><i>Lepsza komunikacja drogowa</i> Realizacja projektu prowadzona była w następujących obszarach działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> realizacja dużych inwestycji drogowych, współfinansowanych środkami unijnymi (m.in.: budowa połączenia do południowego węzła autostradowego, czyli DW 908, przygotowanie do realizacji modernizacji DK-1, DK-46), realizacja zadań zgodnie z harmonogramem programu budowy dróg lokalnych; rocznie na ten cel przeznaczanych jest ok. 25 mln zł, w 2019 r. rozpoczęła się budowa odwodnienia dzielnicy Północ (inwestycja za ok. 12,5 mln zł), w 2020 r. rozpoczęła się rozbudowa ulicy Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Częstochowie wraz z budową drogi rowerowej po zachodniej stronie Alei Wolności od ul. Jana III Sobieskiego do budynku nr 48 za kwotę ok. 2,8 mln zł, w 2020 r. rozpoczęła się budowa drogi łączącej ul. Jaskrowską z ul. Warszawską (wraz z budową ronda i sięgacza), w rejonie ulicy Warszawskiej, Alei Jana Pawła II i Alei Wojska Polskiego w Częstochowie za kwotę ok. 6,8 mln zł, w 2020 r. zakończyła się budowa trzech węzłów przesiadkowych wraz z modernizacją otaczającej infrastruktury drogowej za kwotę ok. 69 mln zł,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				10 044 167,00	<ul style="list-style-type: none"> • w 2020 r. zakończyła się rozbudowa ul. Artyleryjskiej i ul. Kościelnej w Częstochowie odcinku od ul. Matejki do przedłużenia ulicy Jagiellońskiej do ul. Kościelnej za kwotę ok. 6,5 mln zł, • w 2020 r. zakończyła się przebudowa ul. Korczaka za kwotę ok. 1,8 mln zł, • w 2020 r. zakończyła się przebudowa ul. Łódzkiej za kwotę ok. 3,5 mln zł, • w 2020 r. zakończyła się budowa odcinka kanału deszczowego wraz z przebudową ul. Mącznej od skrzyżowania z ul. Zawodziańską do posesji nr 70 za kwotę ok. 1,2 mln zł, • w 2020 r. zakończyła się budowa ulicy Suchoj za kwotę ok. 2,3 mln zł, • w 2020 r. zakończyła się budowa sieci kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Sudeckiej za kwotę ok. 2,4 mln zł, • w 2020 r. wymieniono 694 opraw oświetleniowych na nowoczesne typu LED za ok. 4,5 mln zł. Realizacja kontynuowana w 2021. <p>W 2020 r. kontynuowano zadania inwestycyjne rozpoczęte w 2019 r. a zakończone w 2020 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa ul. Artyleryjskiej i ul. Kościelnej w Częstochowie na odcinku od ul. Matejki do przedłużenia ulicy Jagiellońskiej do ul. Kościelnej. W ramach inwestycji Całkowity koszt inwestycji 6 489 662 zł, • Przebudowa ulicy Łódzkiej. Całkowity koszt inwestycji 3 554 505 zł.
				341 180 784,00	<p>Inwestycje rozpoczęte w 2020 r. z terminem zakończenia ich w latach późniejszych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa alei Wojska Polskiego - DK 1

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
			2021	ok. 347,3 mln. zł	<p>w Częstochowie (zaprojektuj i zbuduj) Koszt inwestycji - 190 228 298 zł,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa DK-46 – ulicy Głównej i ulicy Przejazdowej w Częstochowie wraz z budową obejścia ul. Św. Barbary do ul. Pułaskiego (zaprojektuj i zbuduj) Koszt inwestycji - 118 451 922 zł, • Odwodnienie dzielnicy Północ w Częstochowie. Zakres inwestycji: budowa jezdni, budowa kanalizacji deszczowej z przyłączami, budowa oświetlenia ulicznego, budowa kanału technologicznego (ulica św. Brata Alberta, Hiacyntowa) Koszt inwestycji 12 581 332 zł, • Rozbudowa ulicy Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Częstochowie wraz z budową drogi rowerowej po zachodniej stronie Alei Wolności od ul. Jana III Sobieskiego do budynku. Koszt inwestycji 2 839 950 zł, • Budowa drogi łączącej ul. Jaskrowską z ul. Warszawską (wraz z budową ronda i sięgacza) zgodnie z MPZP, w rejonie ulicy Warszawskiej, Alei Jana Pawła II i Alei Wojska Polskiego. Koszt inwestycji 6 819 822 zł, • Budowa ulicy Sasankowej w Częstochowie. Koszt inwestycji 392 119 zł, • Budowa ulicy Złotej w Częstochowie. Koszt inwestycji 8 650 353 zł, • Budowa odcinka kanału deszczowego ul. Mącznej od skrzyżowania z ul. Zawodziańską Koszt inwestycji 1 216 988 zł. <p><i>Lepsza komunikacja drogowa</i> Projekt obejmował następujące obszary działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacja dużych inwestycji drogowych, współfinansowanych środkami unijnymi (m.in. modernizacja DK-91 (dawnej DK-1) za 179 mln zł, DK-46 ulice: Główna i Przejazdowa wraz z budową

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				11 268 879,00	<p>drogowego obejścia ul. św. Barbary za 98 mln zł),</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakończono budowę odwodnienia dzielnicy Północ wraz z przebudową ul. św. Brata Alberta (za ok. 12,5 mln zł), • zrealizowana została przebudowa ul. Mirowskiej na odcinku od ul. Nadrzecznej do ul. Michała Faradaya 9,9 mln zł, • zakończono budowę drogi łączącej ul. Jaskrowską z ul. Warszawską (wraz z budową ronda i sięgacza), w rejonie ulicy Warszawskiej, Alei Jana Pawła II i Alei Wojska Polskiego w Częstochowie za kwotę ok. 6,8 mln zł, • kontynuowana była przebudowa ul. Złotej od Legionów do Mirowskiej (8,6 mln zł), • zakończyła się rozbudowa ul. Tadeusza Boya Żeleńskiego wraz z budową drogi rowerowej (ul. Wolności i Sobieskiego) - 3,4 mln zł • zakończono trwającą od 2020 r. wymianę 694 opraw oświetleniowych na nowoczesne typu LED za łącznie ok. 4,5 mln zł, • przebudowany został układ drogowy w obrębie al. Niepodległości (6,5 mln zł), • przebudowane zostało rondo na skrzyżowaniu ul. Legionów z ul. Żużłową (1,2 mln zł), • przebudowana została ul. Mączna (1,2 mln zł), • rozpoczęto budowę odwodnienia zlewni ulicy Traugutta wraz z jej przebudową - (8,8 mln zł), • rozpoczęto budowę drogowego przedłużenia ul. Jesiennej do ul. Bór wraz z przebudową jej istniejącego śladu (15,5 mln zł). <p>W 2021 r. kontynuowano zadania inwestycyjne rozpoczęte w 2020 r. i zakończone w 2021 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa ulicy Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Częstochowie wraz z budową drogi rowerowej po zachodniej stronie Alei Wolności od ul. Jana III

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>Sobieskiego do budynku nr 48. Inwestycja została zakończona. W ramach zadania wykonano: długość przebudowywanego odcinka: 249,70 m, przebudowano jezdnię, chodniki, zjazdy, parkingi, wybudowano infrastrukturę rowerową, przejścia przez tory tramwajowe, elementy małej architektury, przyłącza kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, zabezpieczono i przebudowano sieć elektroenergetyczną, zabezpieczono i przebudowano sieć teletechniczną, wybudowano kanał technologiczny. Koszt inwestycji 2 839 950 zł.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa drogi łączącej ul. Jaskrowską z ul. Warszawską (wraz z budową ronda i sięgacza) zgodnie z MPZP, w rejonie ulicy Warszawskiej, Alei Jana Pawła II i Alei Wojska Polskiego w Częstochowie Zakres inwestycji: budowa nowego przebiegu drogi gminnej, rozbudowa drogi gminnej ul. Jaskrowskiej, budowa ciągów pieszych i rowerowych (ścieżka rowerowa: 2 067 m², chodniki z płyt betonowych: 2 043 m²), budowa zatok postojowych, budowa zatoki asenizacyjnej, budowa zatoki postojowej z miejscem do kontroli i ważenia pojazdów ciężarowych, budowa placu do zawracania, budowa kanalizacji deszczowej, budowa i przebudowa oświetlenia ulicznego, rozbiórka i budowa sieci elektroenergetycznej, budowa kanału technologicznego. Koszt inwestycji 6 819 822 zł. • Budowa ulicy Sasankowej w Częstochowie. Zakres inwestycji: wykonanie warstw konstrukcyjnych podbudowy i nawierzchni jezdni. Koszt inwestycji 392 119 zł. • Budowa odcinka kanału deszczowego ul. Mącznej od skrzyżowania z ul. Zawodziańską do posesji nr 70. Zakres inwestycji: budowa kanału deszczowego w ul. Mącznej o dł. łącznej 309 m z rur żelbetowych wraz z wpustami ulicznymi i przyłączami do posesji. Koszt inwestycji

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				24 220 071,00	<p>1 216 988 zł.</p> <p>Inwestycje rozpoczęte w 2021 r. z terminem zakończenia ich w latach późniejszych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odwodnienie zlewni ulicy Traugutta w Częstochowie. Zakres zadania: budowa kanalizacji deszczowej wraz z przyłączami, budowa zbiornika chłono-odparowującego, budowa drogi gminnej, budowa zjazdów, budowa chodnika, budowa skrzyżowań z ulicami przyległymi, przebudowa wodociągu, budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami, przebudowa przyłączy kanalizacji sanitarnej, przebudowa sieci gazowej wraz z przyłączami, budowa oświetlenia ulicznego. Koszt inwestycji: 8 777 777 zł. • Rozbudowa ul. Jesiennej od ul. Marszałka Rydza Śmigłego do alei 11 Listopada oraz budowa łącznika drogowego ul. Jesiennej i ul. Marszałka Edwarda Rydza-Śmigłego z ul. Bór w Częstochowie. Zakres zadania: budowa jezdni, budowa ciągu pieszo - rowerowego i ciągu pieszego, budowa kanalizacji deszczowej, budowa kanalizacji sanitarnej, przebudowa sieci wodociągowej, przebudowa sieci gazowej, przebudowa sieci elektroenergetycznej, demontaż istniejącego oraz budowa nowego oświetlenia pasa drogowego, budowa kanału technologicznego. Koszt inwestycji: 15 442 294 zł.
		Gmina Miasto Częstochowa - Miejski Zarząd Dróg	2020-2021	159 158 184,09 - łączny koszt wszystkich zadań	<ul style="list-style-type: none"> - Budowa węzłów przesiadkowych na terenie miasta Częstochowy przy dworcu Częstochowa Główna ul. Piłsudskiego, przy dworcu PKP Stradom, przy dworcu Raków (70 877 695 zł). - Rozbudowa ul. Artyleryjskiej i ul. Kościelnej w Częstochowie na odcinku od ul. Matejki do przedłużenia ulicy Jagiellońskiej do ul. Kościelnej (6 489 662 zł). - Przebudowa ulicy Łódzkiej (3 554 505 zł). - Przebudowa ulicy Korczaka w Częstochowie (1 831 434 zł).

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<ul style="list-style-type: none"> - Budowa drogi łączącej ul. Jaskrowską z ul. Warszawską (wraz z budową ronda i sięgacza) zgodnie z MPZP, w rejonie ulicy Warszawskiej, Alei Jana Pawła II i Alei Wojska Polskiego (6 819 822 zł). - Odwodnienie dzielnicy Północ w Częstochowie (12 581 332 zł). - Rozbudowa ulicy Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Częstochowie wraz z budową drogi rowerowej po zachodniej stronie Alei Wolności od ul. Jana III Sobieskiego do budynku nr 48 (2 839 950 zł). - Budowa odcinka kanału deszczowego ul. Mącznej od skrzyżowania z ul. Zawodziańską do posesji nr 70 (1 216 988 zł). - Budowa ulicy Sasankowej (392 119 zł). - Przebudowa układu drogowego Alei Niepodległości na odcinku od skrzyżowania z ul. Bór do skrzyżowania z ul. Niepodległości (6 498 746 zł). - Przebudowa ul. Mirowskiej na odcinku od ul. Nadrzecznej do ul. Faradaya (10 488 970 zł). - Przebudowa ronda na skrzyżowaniu ul. Legionów z ul. Żużłową (1 302 689 zł). - Rozbudowa ulicy Korfantego na odcinku od Ronda Szwejkowskiego do Ronda Lotników (23 482 184 zł). - Przebudowa ul. Wilsona na odcinku od Al. N.M.P do ul. Garibaldiiego (229 630,80 zł). - Przebudowa ul. Podhalańskiej (216 197,30 zł). - Przebudowa nawierzchni ulicy Wygodnej – BO (143 111,30 zł). - Przebudowa ulicy Jerzego Kukuczki – BO (319 461,68 zł). - Przebudowa ul. Brzezińskiej na odcinku od ul. Bohaterów Katynia do ul. Załogi (768 687,11 zł). - Przebudowa ulicy Południowej w Częstochowie (459 625,17 zł). - Budowa ul. Polnej na odcinku od ul. Pirotechników do ul. Skrzetuskiego (226 492,03 zł). - Przebudowa ul. Kościelnej wraz ze wzmocnieniem podbudowy na odcinku od ul. Piastowskiej do kładki na rzece Stradomce (272 303,98 zł). - Przebudowa ul. Zuchów (594 961,69 zł).

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
	przeciwhałasowych		2021	19 680,00 wydatki bieżące 99 63,00 wydatki majątkowe	<p>MPK. Podpisano umowę na zakup 15 całkowicie nowych, elektrycznych autobusów. Za kwotę ok. 90 mln. zł. zakupiono 10 nowoczesnych tramwajów typu Twist 2 generacji. Przeprowadzono wymianę i modernizację wiat przystankowych. Wdrożono aplikację informującą zdalnie pasażerów o rozkładzie jazdy i lokalizacjach oczekiwanych autobusów. W ramach realizowanego projektu centrów przesiadkowych powstały trzy przyjazne miejsca obsługi ruchu pasażerskiego, zaopatrzone w elektroniczny system dynamicznej informacji pasażerskiej. Realizacja wielkiej przebudowy starej linii tramwajowej to największe tego typu zadanie od czasów budowy linii w 1959 r. Przebudowie uległo 14 km linii pełnej infrastruktury tramwajowej od Północy do Rakowa. Przy wybranych przystankach zainstalowano 50 tablic Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej, są to informacje o rzeczywistym czasie przyjazdu danego pojazdu komunikacji miejskiej. Wyświetlane są także komunikaty o utrudnieniach i zagrożeniach.</p> <p>W sierpniu 2020 r. trasa linii nr 13 została przedłużona do gminy Mykanów.</p> <p>W 12 autobusach marki MAN oraz w 10 tramwajach typu TWIST 2.0 wprowadzono możliwość zakupu biletu jednorazowego poprzez użycie zbliżeniowej karty płatniczej oraz korzystanie z aplikacji typu Google Pay czy Android Pay na smartfonach, a także za pomocą innych urządzeń z funkcją płatności zbliżeniowych, takich jak opaska czy zegarek.</p> <p><i>Lepsza komunikacja rowerowa</i></p> <p>Od 2018 r. w mieście wprowadzono system roweru miejskiego. Powstało 20 stacji użyczających mieszkańcom 185 rowerów (30 spośród nich było wyposażonych w foteliki dziecięce). Dzięki inwestycjom z Budżetu Obywatelskiego zwiększyła się liczba stacji dokujących i samych jednośladów. Cały system liczy 215 rowerów dostępnych przy 23 stacjach. W 2021 r. skończyła się obowiązująca dotąd umowa z operatorem. Kontynuowano również projekt budowy systemu ścieżek rowerowych łączących</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				ok. 90 mln. zł	<p>dzielnice miasta i gminy ościenne. Uwzględniono dogodną infrastrukturę do obsługi ruchu rowerowego przy planowaniu centrów przesiadkowych. Na koniec 2021 r. sieć dróg rowerowych w mieście liczyła 86 km.</p> <p><i>Lepsza komunikacja publiczna</i></p> <p>W 2021 r. trwał proces wymiany taboru autobusowego MPK. W 2021 r. zakupiono 15 całkowicie nowych, elektrycznych autobusów marki Autosan wraz z infrastrukturą do ładowania. Za kwotę ok. 90 mln. zł. zakupiono 10 nowoczesnych tramwajów typu Twist 2 generacji. Prowadzono wymianę i modernizację wiat przystankowych. Wdrożono aplikację informującą zdalnie pasażerów o rozkładzie jazdy i lokalizacjach oczekiwanych autobusów. W ramach realizowanego projektu centrów przesiadkowych powstały trzy przyjazne miejsca obsługi ruchu pasażerskiego, zaopatrzone w elektroniczny system dynamicznej informacji pasażerskiej. SDiP jest dostępny na 47 innych przystankach. To zsynchronizowany system informujący o rzeczywistym czasie przyjazdu danego pojazdu komunikacji miejskiej. Wyświetlane są także komunikaty o utrudnieniach i zagrożeniach (dostępne są także komunikaty głosowe, 1 000 osób niedosłyszących z miasta otrzymało piloty do zdalnego wywoływania komunikatów). Zakończono realizację wielkiej przebudowy starej linii tramwajowej, największe tego typu zadanie od czasów budowy linii w 1959 r. Przebudowie uległo 14 km linii pełnej infrastruktury tramwajowej od Północy do Rakowa. W większości autobusów i tramwajów dostępne są automaty biletowe do płatności gotówkowych i bezgotówkowych, w części pojazdów wprowadzono możliwość zakupu biletu jednorazowego poprzez użycie zbliżeniowej karty płatniczej oraz korzystanie z aplikacji typu Google Pay czy Android Pay na smartfonach, a także za pomocą innych urządzeń z funkcją płatności zbliżeniowych, takich jak opaska czy zegarek.</p>
		Gmina Miasto Częstochowa we	2020-2021	169 144 142,19	1. Zakupiono 10 sztuk tramwajów niskopodłogowych oraz zakończono prace na odcinkach związanych z inwestycją

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		współpracy z MPK RPO WSL (2014-2020)		3 363 800,00 zł netto 39 643 152,00 netto - całkowita wartość projektu. Koszty w 2021 r. wyniosły 5 681 307,00 netto	Przebudowy istniejącej infrastruktury tramwajowej w Częstochowie, w ramach projektu unijnego pn. „Przebudowa liniowej infrastruktury tramwajowej w Częstochowie odcinek (1,2,3,4,5a,6) oraz zakup taboru tramwajowego na potrzeby transportu publicznego w Częstochowie”, objętego dofinansowaniem 85% ze środków unijnych. 2. Doprowadzono do sprawności technicznej oraz uzyskano dopuszczenie do ruchu dla 11 sztuk autobusów hybrydowych (o napędzie gazowo-elektrycznym) marki Solbus. Zgodnie z zestawieniem autobusy te w roku 2021 przejechały w sumie 256.844 kilometry, przez co ograniczono emisję szkodliwych substancji do środowiska eliminując pojazdy z silnikiem spalinowym 3. Wynajęto, wraz z infrastrukturą do ładowania, na okres 7 lat 15 sztuk autobusów elektrycznych marki Autosan M12LF. Zgodnie z zestawieniem autobusy te w roku 2021 przejechały w sumie 554.229 kilometry, przez co ograniczono emisję szkodliwych substancji do środowiska eliminując pojazdy z silnikiem spalinowym.
		Centrum Usług Komunalnych w Częstochowie	2021	517 062,00 - budżet miasta	<i>Rozwój transportu rowerowego</i> Zarządzanie i kompleksowa eksploatacja systemu Częstochowskiego Roweru Miejskiego (CRM 2.0) składającego się z 23 stacji rowerowych oraz 200 rowerów i 15 zapasowych. CRM 2.0 pełni funkcję użyteczności publicznej w zakresie pasażerskiego transportu rowerowego, polegającego na uruchomieniu systemu CRM 2.0 w taki sposób, aby każdy uprawniony klient przez całą dobę w okresie funkcjonowania systemu, mógł wypożyczyć i zwrócić rower według obowiązującej taryfy. CRM 2.0 dostępny jest o 01.07.2021 do 31.10.2021. W terminie do 31.07.2021 r. system powiększony został o dwie następne stacje z 16 rowerami wraz z instalacją i uruchomieniem oraz zarządzaniem i kompleksową eksploatacją.
		Miejskie Przedszkole nr 12 im. Ireny Szewińskiej	2020-2021	0,00	Zajęcia edukacyjne „Środki transportu lądowego”. SMOG - źródła i sposoby przeciwdziałania. Pojazdy hybrydowe - co toaczy.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		w Częstochowie			Udział dzieci w akcji Urzędu Miasta „Zamień samochód na rower”, „Mierzenie kilometrów zdrowia”, Aktywna wiosna”.
		Miejskie Przedszkole nr 21 w Częstochowie	2020-2021	Środki Gminy Miasto Częstochowa	Zainstalowanie stojaka na rowery, zamontowanie barierki bezpieczeństwa przed bezpośrednim wejściem na ulicę.
		Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Częstochowie Sp. z o.o.	2020	74 384 313,00 wartość inwestycji zakończonych w 2020 r. 52 606 434,00 nakłady na inwestycje niezakończone w 2020 r.	W zakresie poprawy jakości obsługi klientów Spółka w 2020 r. realizowała następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzono do eksploatacji 10 nowoczesnych niskopodłogowych tramwajów Twist-2 dostarczonych przez firmę POJAZDY SZYNOWE PESA BYDGOSZCZ S.A. – całkowita wartość umowy wyniosła 73 052 000 zł netto (dofinansowanie ze środków UE wyniosło 62 094 200 zł, a środki własne 10 957 800 zł), • kontynuowano rozpoczętą w dniu 20 marca 2019 r. realizację inwestycji „Przebudowa liniowej infrastruktury tramwajowej w Częstochowie”. Wartość zadania to 115 737 578 zł brutto. • zakupiono 5 używanych autobusów Solaris Urbino 18 o łącznej wartości 505 988 zł, • przeprowadzono modernizację jednego autobusu SOLBUS HYBRYDA i dopuszczono go do obsługi komunikacji zbiorowej – wartość poniesionych nakładów na modernizację wyniosła 463 498 zł, • rozpoczęto przygotowania do modernizacji kolejnych 4szt. autobusów hybrydowych.
			2021	6 208 594,00 wartość inwestycji zakończonych w 2021 r.	W zakresie poprawy jakości obsługi klientów Spółka w 2021 r. realizowała następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> • w czerwcu 2021 r. zakończyła się dostawa 15 autobusów elektrycznych 12 metrowych, na które spółka w 2020 r. podpisała umowę o najem długoterminowy (7 lat) z AUTOSAN Sp. z o.o. - wartość inwestycji: 48 761 077 zł brutto, • w maju 2021 r. z firmą AUTOSAN Sp. z o.o. podpisano

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>umowę na doprowadzenie do sprawności technicznej oraz dopuszczenia do ruchu 24 autobusów hybrydowych Solbus – wartość umowy: 9 027 216 zł brutto,</p> <ul style="list-style-type: none"> wprowadzono do eksploatacji 10 zmodernizowanych autobusów hybrydowych Solbus: 9 autobusów 12 metrowych oraz jeden przegubowy 18 metrowy, zakończono rozpoczętą w marcu 2019 r. inwestycję „Przebudowa liniowej infrastruktury tramwajowej w Częstochowie (odcinek 1, 2, 3, 4, 5a, 6)” przez wykonawcę: KONSORCJUM: Lider: NDI S.A. Sopot, partnerzy: NDI Sp. z o.o. Sopot, CONSTRUCCIONES Y PROMOCIONES BALZOLA S.A. Bilbao Hiszpania, BALZOLA POLSKA Sp. z o.o. Warszawa. Wykonawcę wyłoniono w przetargu w dniu 25 stycznia 2018 r. Cena ofertowa wykonania inwestycji wynosiła 114 500 671 zł brutto (93 089 976 zł netto). Dofinansowanie 85%: 79 126 480 zł, a środki własne 15%, tj. 13 963 496 zł. Zgodnie z aneksami wartość kontraktu wzrosła do kwoty 104 974 829 zł netto. Wartość nakładów poniesionych do końca 2021 r. wyniosła 106 531 187 zł (w tym tylko w 2021 r. wartość nakładów to kwota 36 390 820 zł).
Zagrożenia hałasem	Budowa węzłów przesiadkowych na terenie miasta Częstochowy	Gmina Miasto Częstochowa	2020	70 877 695,00 – koszt całkowity inwestycji	<p>W 2020 r. kontynuowano zadanie inwestycyjne rozpoczęte w 2018 r. i zakończone w 2020 r.:</p> <p>Budowa trzech węzłów przesiadkowych na terenie miasta Częstochowy</p> <ul style="list-style-type: none"> przy dworcu Częstochowa Główna ul. Piłsudskiego, przy dworcu PKP Stradom, przy dworcu PKP Raków. <p>W ramach inwestycji wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> Węzeł Centrum: wykonano przebudowę ulicy Piłsudskiego, jezdnię o nawierzchni asfaltowej - 7 778 m², ścieżkę rowerową o nawierzchni asfaltowej - 60 m², - parking duży dla aut - 1 628 m², parking dla autobusów -

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
			2021	81 788 070 koszt łączny	<p>2 240 m², parking równoległy na ul. Piłsudskiego - 950 m², chodnik - 7 941 m², - wjazdy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Węzeł Raków: wykonano miejsca przystankowe dla komunikacji zbiorowej wraz z peronami oraz jezdnię manewrową ul. Trochimowskiego i ul. Rejtana, jezdnię o nawierzchni asfaltowej - 1 167m², chodnik - 8 122 m², ścieżkę rowerową - 1650 m², • Węzeł Stradom: wykonano infrastrukturę pieszo rowerową w ciągu ulicy 3 Maja, jezdnię o nawierzchni asfaltowej - 10 366 m², ścieżkę rowerową o nawierzchni asfaltowej - 5 658m², dwa parkingi duże 1 628 m², plac przed dworcem - 494 m², perony dla autobusów - 906 m², zjazdy na chodnikach - 2 061 m², zatokę autobusową - 395 m². <p>W 2021 r. kontynuowano projekt inwestycyjny z lat poprzednich tj. budowę węzłów przesiadkowych na terenie Częstochowy. Ułatwienie korzystania z różnych form komunikacji, realizacja 2014-2021, koszt łączny 81 788 070 zł, limit w 2021 r. - 36 900 zł, faktyczne wykonanie w 2021 – 4 265,92 zł.</p>
Zagrożenia hałasem	Edukacja w zakresie szkodliwości hałasu i promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji hałasu (np. promowanie ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego)	I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	1. Edukacja z zakresu anatomii i fizjologii oraz profilaktyki narządu słuchu (w tym szkodliwości hałasu) - lekcje biologii. 2. Propagowanie akcji związanej z ruchem rowerowym - lekcje biologii, wychowania fizycznego, lekcje wychowawcze.
		V Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji z wychowawcą.
		VII Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji z wychowawcą.
		Miejskie Przedszkole nr 7 w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Udział w kampanii społecznej o charakterze konkursu promującej zdrowy tryb życia i zrównoważoną mobilność wśród dzieci „Aktywna wiosna” - promowanie jazdy na rowerze, hulajnodze,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					deskorolce, nordic walking, ruch pieszcy. Udział w VII i VIII Ogólnopolskim Maratonie Przedszkolaków.
		Miejskie Przedszkole nr 8 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Rozmowy, pogadanki na w/w temat z dziećmi, zachęcanie i promowanie jazdy na rowerze, w tym do korzystania z rowerów miejskich.
		Miejskie Przedszkole nr 9 w Częstochowie	2020-2021	0,00	„Aktywna Wiosna” kampania społeczna zamiana samochodu na rower, hulajnogę. Dzień Sportu Przedszkoladia - zorganizowanie zawodów sportowych międzyprzedszkolnych.
		Miejskie Przedszkole nr 12 im. Ireny Szewińskiej w Częstochowie	2020-2021	0,00	Zajęcia edukacyjne w grupach „Czy hałas szkodzi?”. Realizacja projektu „Mały Miś w świecie literatury - Nie hałasuj”. Promowanie ruchu pieszego - Spacerzy po okolicy, jesienne rajdy. Promowanie jazdy na rowerze - udział w akcji UM „Aktywna wiosna”.
		Miejskie Przedszkole nr 13 im. Krecika w Częstochowie	2020-2021	0,00	Aktywna Wiosna - promowanie jazdy na rowerze.
		Miejskie Przedszkole nr 14 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Wrzesień 2021 r. - Prezentacja multimedialna „ Jak hałas wpływa na nasze zdrowie”. Marzec 2021 r. „Projektujemy osiedle w którym chciałbym mieszkać” - znaczenie wyglądu miejsca zamieszkania na nasze zdrowie fizyczne i psychiczne (ekologia). Wrzesień 2021 r. - droga do przedszkola - zapoznanie się z ogólnymi zasadami ruchu drogowego. Promowanie jazdy na rowerze, hulajnodze droga do przedszkola.
		Miejskie Przedszkole nr 16 w Częstochowie	2020-2021	Nagrody sponsorowane przez UM w Częstochowie	Udział dzieci, rodziców i nauczycieli przedszkola w akcji Urzędu Miasta Częstochowy „Aktywna wiosna” - promocja pokonywania dystansu z i do przedszkola rowerem.
		Miejskie Przedszkole nr 17 im. Siedmiu Krasnoludków w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w akcji pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy Krzysztofa Matyjaszczyka „Aktywna Wiosna”. Cel: podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa śląskiego, w szczególności dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów w zakresie wpływu

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					zanieczyszczonego powietrza. Program „Klub zdrowego przedszkolaka”. Cel:propagowanie zdrowego stylu życia, program skierowany do dzieci 3,4,5,6 letnich.
		Miejskie Przedszkole nr 18 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Realizowanie na co dzień pogadań, zabaw wyciszających w ramach redukcji hałasu w przedszkolu oraz uświadomienia dzieci o szkodliwości hałasu. Udział w akcji „Aktywna Wiosna” - promowanie aktywności fizycznej i ograniczenia transportu samochodowego, promowanie ruchu pieszego, jazdy na rowerze czy hulajnodze.
		Miejskie Przedszkole nr 21 w Częstochowie	2020-2021	Środki Gminy Miasto Częstochowa	Udział w akcji „Aktywna wiosna” zajęcie III miejsca, cykle zajęć wychowawczo-dydaktycznych.
		Miejskie Przedszkole nr 23 im. Jasia i Małgosi w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w kampanii społecznej „Aktywna Wiosna 2021” promującej zdrowy styl życia i zrównoważoną mobilność wśród dzieci, rodziców i pracowników przedszkola.
		Miejskie Przedszkole nr 25 im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Częstochowie	2020-2021	0,00	„Aktywna Wiosna” kampania społeczna zamiana samochodu na rower, hulajnogę.
		Miejskie Przedszkole nr 26 im. Krasnala Hałabały w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w Kampanii pod patronatem UM w Częstochowie „Aktywna wiosna” - propagowanie jazdy na rowerze. Realizacja bloku tematycznego „Dzień bez samochodu”.
		Miejskie Przedszkole nr 27 w Częstochowie	2020-2021	934,80	Montaż na terenie 2 stojaków rowerowych na 10 rowerów (2x5 miejsc).
		Miejskie Przedszkole nr 30 w Częstochowie	2020-2021	Środki Gminy Miasto Częstochowa	Czynny udział w kampanii „Aktywna wiosna”. Dzieci z MP30 zdobyły nagrody: za III miejsce w kategorii nordic walking, VI miejsce w kategorii rower.
		Miejskie Przedszkole nr 32 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	Udział w kampanii społecznej „Aktywna Wiosna”. Zajęcia - Hałas i jego skutki.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Miejskie Przedszkole nr 36 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	Akcja Urzędu Miasta „Aktywna wiosna”.
		Miejskie Przedszkole nr 37 w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	1. Prowadzenie eksperymentów edukacyjnych wśród dzieci. 2. Pogadanki zachęcające do jazdy na rowerze, przyprowadzania i odprowadzania dzieci na piechotę.
		Miejskie Przedszkole nr 38 w Częstochowie	2020-2021	Środki rodziców wychowanków	Promowanie jazdy na rowerze i ruchu pieszego przez udział w akcji „Aktywna wiosna”. Wycieczki rekreacyjne do lasu, parku. Zajęcia edukacyjne w Złotym Potoku . Rajdy piesze i rowerowe.
		Miejskie Przedszkole nr 41 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Konkurs „Aktywna wiosna” - promowanie ruchu pieszego, jazdy na rowerze. Spacery wycieczki, zabawy w ogrodzie przedszkolnym z wykorzystaniem sprzętu terenowego.
		Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	- Realizacja innowacji pedagogicznej „Umysty przyszłości” dot. edukacji dla zrównoważonego rozwoju - zajęcia edukacyjne dot. tematu „Moja okolica - moje prawa” Społeczeństwo obywatelskie. Zrównoważone miasta, transport, infrastruktura, innowacyjność. - Udział w akcji „Aktywna wiosna” pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy. - Prowadzenie zajęć edukacyjnych nt. „Dnia bez samochodu”. - „Wyścig Rowerowy” - promowanie ruchu pieszego, na rowerach jako alternatywy dla transportu publicznego.
		Szkoła Podstawowa nr 21 im. Ks. S. Konarskiego w Częstochowie	2020-2021	Środki własne	Egzamin na kartę rowerową, wycieczki rowerowe z uczniami, promowanie transportu rowerowego, zajęcia dodatkowe, konkursy, pogadanki na temat szkodliwości hałasu i jego wpływu na zdrowie człowieka, obchody Dni Zdrowia.
		Szkoła Podstawowa nr 24 im. Jana Szancera w Częstochowie	2020-2021	0,00	Dwutygodniowy challenge promujący aktywność fizyczną, nagrywanie filmików m.in. ze spacerów, jazdy na rowerze, hulajnodze, rolnkach. Udział w akcji organizowanej przez Urząd Miasta Aktywna Wiosna Świąteczne wyzwanie „Świąteczny krok po zdrowie” 2021/2022 Zdrowe i aktywne Święta Wielkanocne 2021. Zajęcia edukacyjne, filmy edukacyjne, pogadanki związane

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					z przestrzeganiem zasad bezpiecznego, samodzielnego poruszanie się po drogach, promujące zdrowy styl życia z uwzględnieniem eliminacji hałasu, także eliminację hałasu na przerwie. Zachęcanie do poruszania się pieszo w drodze do i ze szkoły. Wykorzystywanie transportu miejskiego/publicznego do przemieszczania się po mieście (np. dojazd do kina, na konkurs).
		Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica w Częstochowie	2020-2021	0,00	Edukacja w zakresie propagowania zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz promowanie uczestnictwa pieszego i rowerowego w przestrzeni miejskiej: Organizacja IV Powiatowego Konkursu Dzieci i Młodzieży z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej „Uratować znaczy żyć o zasięgu wojewódzkim w formie zdalnej”. Realizacja innowacji pedagogicznej „Rowerowy zawrót głowy”. Pogadanki na temat aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia, promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego po zajęciach lekcyjnych w formie zdalnej (spacery wyciszające na łonie natury: las, park, jazda na rowerze, ćwiczenia fizyczne itp.).
		Szkoła Podstawowa nr 29 im. Królowej Jadwigi w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Udział społeczności szkolnej w akcji „Aktywna Wiosna”.
		Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. Michała Brzeskiego w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Organizowanie zabaw i gier sportowych(tenis stołowy) na korytarzu szkolnym podczas przerw - angażujących uczniów do wspólnych zabaw. Uczniowie biorący udział w zabawach nie krzyczą, wyciszają się. Organizacja dnia Mówimy szeptem.
		Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza w Częstochowie	2020-2021	0,00	Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych na temat szkodliwości hałasu. Przygotowanie prezentacji multimedialnych o szkodliwości hałasu dla zdrowia. Omówienie zagadnień związanych z budową i higieną narządu słuchu - nauczyciele przyrody, pielęgniarka szkolna. Przedstawienie uczniom informacji na temat negatywnego wpływu hałasu na zdrowie człowieka - zajęcia z wychowawcą,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>lekcje biologii. Plakaty informacyjne na korytarzu szkolnym wykonane przez uczniów klas VI-VIII. Organizacja konkursu plastycznego dla uczniów kl. I - V pt. „Hałas szkodzi zdrowiu”. Skrzynka pomysłów dla ograniczenia hałasu w szkole. Organizowanie przerw na świeżym powietrzu, przy sprzyjających warunkach atmosferycznych. Przeprowadzanie zajęć z wychowawcą na temat zdrowego stylu życia, uprawiania sportu itp. Wykonanie ulotek promujących aktywny styl życia. Aktywne spędzanie czasu w rodzinach - wycieczki rowerowe i piesze z całą rodziną lub rodzicami. Promocja jazdy na rowerze - przygotowanie do egzaminu na kartę rowerową. „Piechotą do szkoły” - szkolna akcja. Ekologiczne środki transportu - zajęcia z wychowawcą, pogadanka, dyskusja, prezentacja.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 35 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Program „Trzymaj Formę” realizowany w latach szkolnych 2020/2021, 2021/2022 w kl. I-VIII - promowanie aktywności fizycznej, kształtowanie postaw związanych z aktywnością fizyczną (współpraca z UKS Beniaminek, wycieczki rekreacyjne, zawody sportowe, zajęcia z wychowawcą, projekty klasowe, Dzień Sportu).</p>
		Szkoła Podstawowa nr 42 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Zachęcanie uczniów do poruszania się pieszo, rowerem, korzystania z transportu publicznego - dzięki temu w znaczny sposób ogranicza się emisję dwutlenku węgla, a dodatkowo spacer ma właściwości zdrowotne.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Propagowanie ruchu pieszego - pokonanie piesze drogi na pływalińnię do SP 2-w dwie strony po 30 min. (Powszechna Nauka Pływania). - Propagowanie turystyki pieszej - rajdy piesze. - Rezygnacja z korzystania ze środków transportu publicznego na rzecz dojścia pieszego do obiektów tj. kino, filharmonia. - Realizacja zajęć wychowania fizycznego w terenie w warunkach

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>obniżonego poziomu hałasu w stosunku do zajęć prowadzonych w pomieszczeniu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki na lekcjach w-f na temat szkodliwości hałasu generowanego w wyniku niewłaściwego zachowania się uczniów. - „Minuta ciszy” na lekcji w-f – dla uzmysłowienia różnicy między hałasem, a ciszą. - Udział w kampanii społecznej „ Aktywna wiosna” o charakterze konkursu promującej zdrowy tryb życia . Akcja miała na celu kształtowanie zdrowych nawyków wśród uczniów, rodziców i pracowników szkoły, poprzez ograniczenie transportu samochodowego . Alternatywę stanowi wykorzystanie roweru, hulajnogi czy nordic walkingu. - Jak powstają zanieczyszczenia powietrza? Tekst informacyjny nt. sadzy, dymu, spalin, gazu i innych trujących substancji. Promowanie ruchu pieszego i jazdy na rowerze, korzystania z transportu publicznego („Dzień bez samochodu”) (2021). Klasy wzięły udział w projekcie „Dzień z hulajnogą”. - „Jak działa ciało i jak o nie dbać”. W tym temat dotyczący dbania o narząd słuchu. Zagrożenia dla naszego zdrowia spowodowane hałasem. Wykonane zostały plakaty związane z zagrożeniami, które powoduje hałas. - Promowanie turystyki pieszej poprzez organizowanie rajdów pieszych nizinnych oraz górskich razem z PTTK dla uczniów klas 4-8.
		Szkoła Podstawowa Nr 48 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Zadania realizowane w ramach podstawy programowej na lekcjach: techniki oraz edukacji wczesnoszkolnej. Udział w akcji „Aktywna Wiosna”.
		Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Władysława Sikorskiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	1. Udział w kampanii społecznej „Aktywna Wiosna”. w okresie 06 kwietnia 2021 r. - 25 czerwca 2021 r. Celem kampanii było zachęcenie jak największej liczby uczniów, rodziców oraz pracowników szkół do rezygnacji z dojazdu do szkół samochodami oraz autobusami, a zastąpienie tych środków komunikacji rowerami, hulajnogami lub spacerami z kijkami nordic walking. Uczennica klasy drugiej zajęła 1 miejsce w kategorii uczniów, a nauczyciel wychowania fizycznego -

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>1 miejsce w kategorii indywidualnej pracowników.</p> <p>2. Realizacja tematyki dotyczącej redukcji hałasu podczas zajęć z wychowawcami, zajęć z zakresu edukacji przyrodniczej oraz lekcji plastyki, biologii, przyrody i fizyki, tj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Ciesz się ciszą-hałas jako niewidzialny wróg”, - „Aktywność ruchowa- samo zdrowie”, - „Ciszej- hałas niszczy zdrowie”, - „Jak hałas wpływa na zdrowie człowieka?” Wykonanie piktogramów symbolizujących ciszę. <p>3. Prezentacja przez uczniów swoich zainteresowań i pasji, w tym sportów letnich i zimowych wpływających na naszą kondycję i stan zdrowia - „Każdy ma jakiegoś „bzika” - moje pasje i zainteresowania”.</p> <p>4. Wykorzystanie znajdującego się na terenie szkoły Miasteczka Ruchu Drogowego do doskonalenia przez dzieci młodzież umiejętności poruszania się po drodze publicznej rowerem oraz hulajnogą.</p> <p>5. Udział uczniów w wielu rajdach pieszych i rowerowych organizowanych przez Polskie Towarzystwo Krajoznawczo-Turystyczne.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca w Częstochowie	2020-2021	Bez kosztowo	Edukacja klas 7 w ramach lekcji biologii i tematów wynikających z podstawy programowej związanej ze szkodliwością hałasu.
		Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie	2020-2021	W ramach pensum pracowników UJD – budżet UJD	Edukacja w zakresie szkodliwości hałasu i promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji hałasu była realizowana w ramach kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Technicznych na przedmiotach: Bezpieczeństwo pracy i ergonomia, Percepcja dźwięku i obrazu, Kształcenie słuchu, Akustyka. Ponadto Uczelnia promowała techniczne rozwiązania ograniczające emisję hałasu do środowiska oraz właściwe planowanie przestrzenne uwzględniające zagrożenia hałasem w ramach przedmiotów realizowanych na studiach inżynierskich takich jak Modelowanie przestrzeni akustycznych.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w kampanii społecznej zorganizowanej przez Gminę Miasto Częstochowa pod hasłem „Aktywna wiosna”. Adresatami kampanii były dzieci przedszkolne, uczniowie szkół podstawowych i zespołów szkolno-przedszkolnych oraz pracownicy częstochowskich placówek oświatowych. Celem kampanii było promowanie aktywności fizycznej i zachęcanie do ograniczenia korzystania z transportu samochodowego. • Organizacja kolejnej edycji Szkolnego Konkursu promującego redukcję hałasu na szkolnych korytarzach „Mistrz ciszy i kultury”. • Wpływ hałasu na zdrowie - usytuowanie tablicy edukacyjnej na korytarzu szkolnym. • Gazetki i pogadanki na zajęciach z wychowawcami i w ramach zajęć dydaktycznych na temat szkodliwości hałasu „Hałas twój wróg”, „Aktywność fizyczna - dzisiaj niezastąpiona”, „Wysokość i głośność dźwięku”, „Zmysły - jak hałas wpływa na nasze zdrowie”. • Udział w programie „Trzymaj formę” promującą ruch i sport. • Wykonywanie plakatów w ramach ogólnopolskiego Programu Kubusiowi Przyjaciele Natury realizowanego dłużej już czas w przedszkolu „Ruch to zdrowie” oraz „W zdrowym ciele zdrowy duch”. • Realizowanie zadań Koła LOP prowadzonego w przedszkolu i szkole dotyczących ochrony przyrody, spacerów, wycieczki obcowanie z naturą głównie „pieszo”.
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Zapoznanie dzieci podczas zajęć ze szkodliwym wpływem hałasu na zdrowie człowieka (unikanie hałasu w zabawie i pracy, słuchanie muzyki o umiarkowanej głośności).
		Zespół Szkół im. gen. Władysława Andersa w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Na lekcji fizyki w kl8 Temat: Dźwięki i wielkości które je opisują

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	Tematyka podejmowana w ramach zajęć z przedmiotu Edukacja dla bezpieczeństwa.
		Zespół Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W. S. Reymonta w Częstochowie	2020-2021	0,00	Promowanie jazdy na rowerze - zamontowanie 10 stojaków na rowery, otrzymanych za udział w projekcie „Start the change”. Organizatorem konkursu było Stowarzyszenie Wspierania Działań Młodzieży Cz-Art w Częstochowie.
		Zespół Szkół Specjalnych nr 28 w Częstochowie	2020-2021	0,00	- Zajęcia tematyczne w ramach edukacji zdrowotnej nt. szkodliwości hałasu dla zdrowia ludzkiego i uszkodzeń słuchu (rozmowy, pogadanki, filmy edukacyjne, wykonanie plakatów tematycznych). - Akcja szkolna na rzecz redukcji emisji hałasu - „Nie wywołuj hałasu bez potrzeby”. - Promowanie ruchu pieszego i rowerowego, jako środków transportu ograniczających hałas (wycieczki piesze i rowerowe połączone ze zwiedzaniem najbliższej okolicy).
Ochrona przed polami elektromagnetycznymi					
Pola elektromagnetyczne	Kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach	2020-2021	Brak możliwości oszacowania kosztów monitoringu na terenie gminy. Państwowy Monitoring Środowiska na terenie województwa śląskiego finansowany był z budżetu państwa i z NFOŚiGW	Pomiary monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego prowadzono w następujących punktach: <ul style="list-style-type: none"> • S_2011_A_7 – ul. Partyzantów, • S_2021_A_5 – ul. Baczyńskiego, • S_2021_A_6 – ul. Słowackiego, • S_2021_A_7 – ul. Armii Krajowej, • S_2021_A_8 – ul. Bienia.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
Ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych					
Gospodarowanie wodami	Opracowanie i realizacja warunków korzystania z wód regionu wodnego i wód zlewni	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2020-2021	środki własne w ramach zadań statutowych	Na obszarze regionu wodnego Warty obowiązywały warunki korzystania z wód regionu wodnego Warty opracowane przez Dyrektora RZGW w Poznaniu na podstawie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne i opublikowane w 2014 r. w drodze rozporządzenia Dyrektora RZGW w Poznaniu w 8 Dziennikach Urzędowych Województw, w tym w Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 03 kwietnia 2014 r., poz. 1974. Ww. akt prawny został zaktualizowany w 2017 r. poprzez opublikowanie rozporządzenia Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 17 lipca 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty ponownie we właściwych 8 Dziennikach Urzędowych Województw, w tym Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 19 lipca 2017 r., poz. 4337. Zgodnie z art. 565 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, warunki korzystania z wód regionu wodnego Warty zachowały ważność do dnia 22 grudnia 2021 r. Obszar miasta Częstochowy nie obejmuje zlewni wskazanych w Planie gospodarowania wodami na obszarze Odry (M.P. z 2011 r., nr 40, poz. 451) oraz aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967) do opracowania warunków korzystania z wód zlewni. W obecnym stanie prawnym warunki korzystania z wód regionu wodnego oraz zlewni nie są wymienione w art. 315 ustawy Prawo wodne, jako odrębne dokumenty planistyczne, a tym samym nie są opracowywane.
Gospodarowanie wodami	Ograniczenie zużycia wody w przemyśle (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)	Podczas przeprowadzanych ankietyzacji nie uzyskano żadnych informacji na ten temat. Należy założyć, iż w latach 2018-2021 zadanie nie było realizowane.			
Gospodarowanie wodami	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w	2020-2021	Koszty administracyjne	W 2020 r. WIOŚ, Delegatura w Częstochowie przeprowadziła 4 kontrole podmiotów (3 planowe, 1 pozaplanowa -

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
	podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Katowicach Delegatura w Częstochowie			interwencyjna) celem, których była kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych, natomiast w 2021 r. – 3 kontrole (1 planowa, 2 interwencyjne). W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zastosowano sankcje w postaci pouczeń (7 - w 2020 r., 3 - w 2021 r.) i mandatów karnych (4 - w 2020 r. na łączną kwotę 1 800 zł, 2 - w 2021 r. - 1 000 zł). Ponadto wydano zarządzenia pokontrolne (3 - w 2020 r., 3 - w 2021 r.) oraz skierowano wystąpienia pokontrolne do innych organów administracji rządowej - 7 w 2020 r.
		Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2020-2021	-	RZGW w Poznaniu nie prowadził kontroli gospodarowania wodami dotyczących wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi na terenie miasta Częstochowy w latach 2020-2021 (brak kontroli planowych w powyższym zakresie, a także brak wpływu informacji dotyczących jakichkolwiek nieprawidłowości).
Gospodarowanie wodami	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Miasto Częstochowa /Straż Miejska	2020-2021	Koszty administracyjne	Na bieżąco jest realizowana kontrola i ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2020 r. przeprowadzono 892 kontrole. W 2021 r. przeprowadzono 565 kontroli.
Gospodarowanie wodami	Przeglądy pozwoleń wodnoprawnych	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2020-2021	środki własne w ramach zadań statutowych	2020 r. – jedna decyzja dotycząca wód opadowych i roztopowych wprowadzanych do wód i do ziemi. 2021 r. – trzy decyzje dotyczące poboru wód.
Gospodarowanie wodami	Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2020-2021	środki własne w ramach zadań statutowych	W 2021 r. na podstawie art. 135 ust. 4 oraz 240 ust. 3 pkt. 5 Prawo wodne uzgodniono przez Dyrektora PGW WP RZGW w Poznaniu projekt rozporządzenia Wojewody Śląskiego zmieniający rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych „WIELKI BÓR” w obszarze miasta Częstochowy i miejscowości Nowa Gorzelnia. Rozporządzenie to

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					zostało opublikowane w Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2021 r., poz. 6929.
Gospodarowanie wodami	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie wojewódzkim i gminnym map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Miejska Pracownia Urbanistyczno Planistyczna Urzędu Miasta Częstochowy	2020-2021 2020	0,00 Koszty administracyjne	<p>W sporządzonym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy, przyjętym Uchwałą Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r. uwzględniono mapy zagrożenia powodziowego, obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz tereny zagrożone podtopieniami.</p> <p>W latach 2020-2021 Studium nie aktualizowano.</p> <p>W 2020 r. w toku było 25 procedur planistycznych dotyczących opracowania czy też zmiany tych planów.</p> <p>Zakończono również sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania w dzielnicach Zawodzie-Dąbie, Błeszno, Częstochówka-Parkitka, a także w centrum Częstochowy, w rejonie Alei Najświętszej Maryi Panny oraz ulic: Kilińskiego, Wilsona i Warszawskiej.</p> <p>Przygotowane zostały dwa teksty jednolite dla planów zmienionych we wcześniejszych latach tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obwieszczenie Nr 1.2020 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego i rysunku jednolitego uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Częstochowie w dzielnicy Zawodzie-Dąbie, w rejonie ulic: Legionów i Kusięckiej zawierające jednolity tekst planu, • Obwieszczenie nr 2.2020 Rady Miasta Częstochowy z dnia 29 października 2020 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego i rysunku jednolitego uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla realizacji gazociągu. <p>Na koniec 2020 r. w opracowaniu pozostawało 20 planów. Kontynuowano prace nad planami miejscowymi dla centrum miasta. Wśród nowych procedur znalazł się plan sporządzany dla terenu o przeznaczeniu usługowym z produkcją, przy</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
			2021	Koszty administracyjne	<p>projektowanym węźle autostradowym Częstochowa Błachownia. W dniu 31 grudnia 2020 r. na terenie Częstochowy obowiązywało 69 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących 4 169 ha, co stanowiło ok. 26,1 % powierzchni miasta. Powierzchnia zurbanizowana miasta pokryta była planami w 72,8%.</p> <p>W 2021 r. zakończono sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania oraz ich zmian w dzielnicach: Grabówka, Częstochówka-Parkitka, Gnaszyn-Kawodrza, Dźbów, Ostatni Grosz, Błeszno i Stradom.</p> <p>Na koniec 2021 r. w opracowaniu były 23 plany. Kontynuowano prace nad planami miejscowymi dla centrum miasta.</p> <p>W dniu 31 grudnia 2021 r. na terenie Częstochowy obowiązywało 75 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących 4 289 ha, co stanowiło około 26,85% powierzchni ogólnej miasta. Powierzchnia zurbanizowana miasta pokryta była planami w 74,9%, zatem powierzchnia inwestycyjna miasta pokryta była już prawie w 75 % mpzp.</p>
		Gmina Miasto Częstochowa - Miejska Pracownia Urbanistyczno-Planistyczna	2020-2021	Koszty administracyjne	<p>W uchwalonych w latach 2020-2021 miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w dzielnicy Zawodzie-Dąbie w rejonie ulic: Legionów, Podmokłej, Marysia i Wilgotnej, • w dzielnicach Błeszno i Stradom, w rejonie ulic: Jagiellońskiej, Królewskiej i Dojazdowej <p>uwzględniono mapy zagrożenia powodziowego.</p>
Gospodarowanie wodami	Budowa, przebudowa, remont, modernizacja budowli przeciwpowodziowych	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2020-2021	3 726 002,88 środki własne PGW WP	„Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa wałów przeciwpowodziowych Kanału Kucelinka o długości 13,68 km na terenie miasta Częstochowy (roboty) Etap 2 – odcinek wału P-II dł. 401 mb, km 0+000÷0+401 oraz odcinek wału L-II dł. 150 mb, km 0+000÷0+150”.
Gospodarowanie wodami	Budowa systemów ostrzegawczych oraz tworzenie programów	Gmina Miasto Częstochowa - Wydział Bezpieczeństwa i	2020-2021	-	Zadania nie zrealizowano.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
	edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego	Zarządzenia Kryzysowego			
Gospodarowanie wodami	Przyjęcie i realizacja Planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2020-2021	środki z POIiŚ 2014-2020	Plan przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy.
Gospodarowanie wodami	Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji, budowa i utrzymanie kanalizacji deszczowej	Gmina Miasto Częstochowa	2020	b.d.	<p><i>Prace utrzymaniowe</i></p> <p>W 2020 r. prowadzono budowę zabezpieczenia przeciwzalewowego na skrzyżowaniu ulic Strażackiej i targowej w Częstochowie. Montaż odwodnienia liniowego - komplet, montaż wpustów deszczowych - 3 szt. Wykonano nowe przyłącze do sieci kanalizacji deszczowej od odwodnienia liniowego i wpustów kanalizacji deszczowej, a także:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konserwację i remont kanalizacji deszczowej (kanały, studzienki rewizyjne, wpusty uliczne i przykanaliki, wymiana oraz regulacja włazów, uzupełnienie skradzionych lub uszkodzonych krat i pokryw, przeglądy kanalizacji deszczowej, • konserwację i remonty cieków wodnych o funkcji komunalnej (odmulanie i oczyszczanie rowów), • konserwację separatorów z utylizacją (konserwacja separatorów ropopochodnych), • badanie wód deszczowych na wylotach kanału (badanie próbek wód deszczowych na wylotach kanalizacji do odbiorników), • prace związane z letnim i zimowym oczyszczaniem dróg i obiektów takich jak: chodniki, place, parkingi, przejścia podziemne, kładki, schody na mostach i wiaduktach.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
			2021	17 560 563,00 wydatkowane w 2020 r. 12 581 332,00 koszt inwestycji	<p>W 2020 r. zrealizowano następujące inwestycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odwodnienie dzielnicy Północ w Częstochowie - Konieczność wybudowania kanału w celu budowy ulic, realizacja 2018-2021, koszt całkowity 23 582 242, limit w 2020 r. - 13 999 273 zł, • Program odwodnienia miasta - Realizacja niezbędnego odwodnienia miasta, realizacja 2018-2022, koszt całkowity: 6 565 221 zł, limit w 2020 r. - 1 390 000 zł, • Budowa odwodnienia ul. Kucelińskiej w Częstochowie - Realizacja niezbędnego odwodnienia miasta, realizacja 2019-2020, koszt całkowity 2 885 237 zł, limit w 2020 r. - 2 171 290 zł. <p><i>Odwodnienie dzielnicy Północ w Częstochowie</i> Inwestycja została zakończona w 2021 r. Zakres zadania - powierzchnia objęta systemem zagospodarowania wód opadowych 0,64 km², długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej - 1,91 km, pojemność obiektów małej retencji - 2183 m³, objętość retencjonowanej wody - 2 985m³. Budowa ulicy św. Brata Alberta: budowa jezdni szerokości 6,00 m i długości 1 323,02 m, budowa zjazdów publicznych i indywidualna budowa drogi dla rowerów, budowa skrzyżowań, budowa kanalizacji deszczowej, budowa oświetlenia ulicznego; budowa kanału technologicznego. Budowa ulicy Hiacyntowej, budowa jezdni o szerokości 5,00 m i długości 157,87 m, budowa zjazdów publicznych i indywidualnych, budowa jednostronnego chodnika o szerokości 2,0 m, budowa kanalizacji deszczowej z przyłączami do posesji, budowa zbiornika chłonna-odparowującego, budowa oświetlenia ulicznego, budowa kanału technologicznego wraz ze studniami. Budowa ulicy Lawendowej. Budowa jezdni o szerokości 5,00 m i długości 217,33 m, budowa zbiornika chłonna-odparowującego, budowa oświetlenia ulicznego, budowa kanału technologicznego wraz ze studniami.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
Gospodarowanie wodami	Rozwój lub odtworzenie naturalnych ekosystemów retencjonujących wodę – renaturyzacja rzek	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2020-2021	Zasięg ogólnokrajowy projektu, nie ma możliwości określenia kosztów dla gminy, nr Projektu POIS.02.01.00-00-0015/16	Działania w zakresie renaturyzacji zostały ujęte kierunkowo w opracowanym przez Prezesa WP Krajowym Programie renaturyzacji wód powierzchniowych, Warszawa 2020 r. Dokument nie wskazuje jako obszarów priorytetowych do renaturyzacji jednolitych części wód powierzchniowych obszarowo związanych z miastem Częstochowa. Ostateczne wskazanie działań renaturyzacyjnych wymaga potwierdzenia w II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. W konsultowanym przez Ministra Infrastruktury w okresie od 14.04.2021 r. do 14.10.2021 r. projekcie II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, nie wskazano do renaturyzacji jednolitych części wód powierzchniowych obszarowo związanych z miastem Częstochowa. W latach 2020-2021 PGW WP RZGW w Poznaniu uczestniczył w pracach planistycznych związanych z ochroną wód poprzez wspomaganie Prezesa KZGW w opracowywaniu projektu aktualizacji ww. dokumentu, obejmującego zasięgiem obszarowym m.in. miasto Częstochowę. Finalnie Plan opracowywany na lata 2022-2027 zostanie opublikowany w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w Dzienniku Ustaw RP.
Gospodarowanie wodami	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	Okręg LOP w Częstochowie	2020-2021	środki własne	Zadanie realizowane w sposób ciągły. Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych z młodzieżą.
		Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2020-2021	-	RZGW w Poznaniu w latach 2020-2021 zadania nie realizowało.
Gospodarowanie wodami	Prowadzenie systemów monitoringu, prognozowania i	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut	2020-2021	Środki Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi	IUNG-PIB w Puławach prowadzi bieżący monitoring suszy rolniczej dla całej Polski, a wszystkie wyniki monitoringu zamieszczane są na stronie Internetowej (w której są m.in. zamieszczane również informacje dotyczące powiatu

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
	ostrzegania przed zjawiskiem suszy i powodzi (w tym podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zrównoważonego rozwoju w kontekście zmian klimatu)	Badawczy w Puławach			<p>częstochockiego), adres strony: www.susza.iung.pulawy.pl IUNG-PIB nie zajmuje się prognozowaniem i ostrzeganiem przed zjawiskami suszy. Umowa na prowadzenie monitoringu suszy rolniczej z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi podpisywana jest na każdy rok odrębnie. Prowadzono bieżącą ocenę zagrożenia suszą rolniczą dla 14 okresów sześciodekadowych okresu wegetacyjnego dla 2 477 gmin Polski. Zagrożenie suszą oceniano według kryteriów Ustawy o dopłatach do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich obejmujących 14 grup i gatunków roślin oraz 4 kategorie glebowe. Ocenę zagrożenia suszą rolniczą wykonywano co 10 dni od 20 maja do 30 września. Prezentację wyników prowadzono w postaci 14 raportów w okresie wegetacyjnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komentarz agrometeorologa - zawierający opis sytuacji meteorologicznej panującej w każdym okresie sześciodekadowym oraz aktualny stan zagrożenia suszą rolniczą. • Mapy - prezentowano mapy zagrożenia suszą dla Polski dla poszczególnych grup roślin uprawnych w poszczególnych okresach. • Tabele - przedstawiały szczegółowe zestawienie informacji o zagrożeniu suszą we wszystkich gminach Polski. W tabeli wielostopniowej z rozwijalnym poziomem szczegółowości (województwo, powiat, gmina), podano wartości KBW dla kolejnych sześciodekadowych okresów raportowania. Na poziomie gminy tabela zawiera szczegółową informację o zagrożeniu suszą z podziałem na kategorie glebowe i poszczególne gatunki roślin uprawnych oraz informacje o procentowym udziale gleb zagrożonych suszą. Taka konstrukcja tabeli pozwala na prześledzenie sytuacji o zagrożeniu suszą w wybranej gminie w poszczególnych okresach raportowania.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		PSH Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy	2020-2021	Ze względu na charakter zadań PSH, obejmujących cały kraj nie można podać kosztów realizacji dotyczących bezpośrednio miasta - 2020 r. - roczna umowa dotacji z Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, 2021 r. - roczna umowa dotacji z Ministrem Infrastruktury	W ramach monitoringu stanu ilościowego prowadzonego w ramach zadań PSH przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy w latach 2020-2021 obserwacje wahań zwierciadła wody podziemnej realizowane były w punkcie monitoringowym II/1346/1, w latach 2020-2021 były to pomiary automatyczne.
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej					
Gospodarka wodno-ściekowa	Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodociągowej	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego Spółka Akcyjna w Częstochowie	2020-2021	3 165 000,00 1 643 593,56 193 656,11 1 275 106,13 766 719,71 284 958,09 547 878,82 471 453,32 214 687,67 środki własne	Renowacja magistrali wodociągowej DN1000 w rejonie ul. Warzywniej. Przebudowa sieci wodociągowej DN 500 pod rzeką Wartą. Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Gronowej. Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Piłsudskiego. Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Artyleryjskiej. Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Korczaka. Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Sikorskiego. Przebudowa sieci wodociągowej w ul. św. Brata Alberta. Przebudowa przyłączy wodociągowych w al. Wolności i ul. Kościuszki.
Gospodarka wodno-ściekowa	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego	2020-2021	zadania 1 i 2 - 8 000,00 w każdym roku, środki własne + dotacja	A. Organizacja obchodów Światowego Dnia Wody (marzec), w ramach których to obchodów: 1. Zorganizowany został Interdyscyplinarny Konkurs Wiedzy o Wodzie „Woda = Życie”.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
	wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Spółka Akcyjna w Częstochowie		WFOŚiGW w Katowicach, pozostałe zadania środki własne	<p>2. Zorganizowany został Konkurs plastyczny „Woda - dla Życia”,</p> <p>3. Udostępniane jest społeczności lokalnej wybrany obiekt gospodarki wodno-ściekowej w ramach akcji „OTWARTE DRZWI” – zaplanowano, ale nie zrealizowano (pandemia)</p> <p>4. Określany jest zainteresowanym mieszkańcom regionu ich indywidualny ślad wodny - zaplanowano, ale nie zrealizowano (pandemia)</p> <p>B. Organizacja obchodów Światowego Tygodnia Wody (sierpień/wrzesień) w ramach których to obchodów:</p> <p>1. udostępniany jest społeczności lokalnej wybrany obiekt gospodarki wodno-ściekowej w ramach akcji „OTWARTE DRZWI” - zaplanowano, ale nie zrealizowano (pandemia)</p> <p>2. określany jest zainteresowanym mieszkańcom regionu ich indywidualny ślad wodny – zaplanowano, ale nie zrealizowano (pandemia)</p> <p>C. Przygotowanie prezentacji multimedialnych dla dzieci i młodzieży i wygłaszanie ich na życzenie: przedszkoli, szkół podstawowych, szkół średnich i szkół wyższych – zaplanowano, ale nie zrealizowano (pandemia).</p> <p>D.Promocja, wśród społeczności lokalnej, idei i celów ustanowienia Światowego Dnia Wody.</p>
		I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>1. Obchody Międzynarodowego Dnia Wody-warsztaty promujące oszczędne gospodarowanie wodą.</p> <p>2. Konkurs na poster - korelacja międzyprzedmiotowa jęz. angielski - biologia.</p> <p>3. Udział uczniów w Ogólnopolskim Konkursie zorganizowanym przez Politechnikę Częstochowską z okazji Dnia Wody.</p>
		V Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji geografii oraz lekcji z wychowawcą.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		VII Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji geografii oraz lekcji z wychowawcą.
		Miejskie Przedszkole nr 3 „Bajkowa Kraina” w Częstochowie	2020-2021	0,00	Wdrażanie dzieci w wieku przedszkolnym do oszczędnego, racjonalnego korzystania z wody.
		Miejskie Przedszkole nr 7 w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Realizacja programu autorskiego „Żyjmy w zgodzie z przyrodą”.
		Miejskie Przedszkole nr 8 w Częstochowie	2020-2021	Bez kosztów	Realizacja projektu „Klub zdrowego przedszkolaka” organizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną.
		Miejskie Przedszkole nr 9 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Światowy Dzień Mycia Rąk. Mamo! Tato! Wolę wodę! Czyste powietrze wokół nas. Klub zdrowego przedszkolaka – wojewódzki projekt Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.
		Miejskie Przedszkole nr 12 im. Ireny Szewińskiej w Częstochowie	2020-2021	0,00	Zajęcia edukacyjne, eksperymenty, prezentacje multimedialne „Chronimy wodę”. Materiały edukacyjne zamieszczone na stronie przedszkola dla rodziców nt. sposobów oszczędzania wody. Realizacja projektu „Adoptuj statek - co zatruwa wodę - morza i oceany”. Organizacja obchodów Światowego Dnia Ziemi. Udział w programie „Akademia przyrodnika Żubra Pompika - podjęcie wyzwań dotyczących sposobów oszczędnego użytkowania wody.
		Miejskie Przedszkole nr 13 im. Krecika w Częstochowie	2020-2021	0,00	WIRUSOOCHRONA - akcja edukacyjno-informacyjna - wzmocnienie działań przeciwepidemicznych, pogłębienie wiedzy z zakresu zapobiegania chorobom zakaźnym przenoszonym drogą kropelkową, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki koronawirusa i grypy. KUBUSIOWI PRZYJACIELE NATURY - wychowanie w duchu eko i zrównoważonego rozwoju kształtuje w nim wrażliwość,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					odpowiedzialność, a także sprzyja aktywnemu życiu w zgodzie z naturą oraz byciu oszczędnym.
		Miejskie Przedszkole nr 14 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Maj 2020 r. - woda oszczędzam nie marnuję - warsztaty, ilustrację jak oszczędzać wodę przy myciu zębów, branie prysznica, kąpiący kran. Kwiecień 2021 r. - woda na wagę złota - praca plastyczna na temat tego jaką wartością w naszym życiu jest woda.
		Miejskie Przedszkole nr 16 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Warsztaty o segregacji śmieci. Udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym „Eko-ludek”. Program autorski dla dzieci przedszkolnych „Z ekologią na ty” (rozwijanie świadomości ekologicznej poprzez różne aktywności).
		Miejskie Przedszkole nr 17 im. Siedmiu Krasnoludków w Częstochowie	2020-2021	0,00	Pogadanki i zajęcia edukacyjne służące upowszechnianiu wiedzy o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody.
		Miejskie Przedszkole nr 18 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Realizowanie pogadanek, zabaw dydaktycznych związanych z tym zadaniem. Organizowanie w przedszkolu obchodów „Światowego Dnia Wody”.
		Miejskie Przedszkole nr 21 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Zorganizowanie konkursu „Skarpetkowy gałganek - mój przyjaciel”, coroczny udział w Światowym Dniu Ziemi, gry, zabawy konkursy.
		Miejskie Przedszkole nr 23 im. Jasia i Małgosi w Częstochowie	2020-2021	0,00	Pogadanki, rozmowy z dziećmi na temat ochrony przyrody, w tym oszczędnego gospodarowania wodą. Udział w akcjach i przedsięwzięciach: „Dzieci uczą rodziców”, „Mamo, Tato, wolę wodę”.
		Miejskie Przedszkole nr 25 im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Częstochowie	2020-2021	0,00	Światowy Dzień Mycia Rąk. Mamo! Tato! Wolę wodę!.
		Miejskie Przedszkole nr 26 im. Krasnala Hałabały w Częstochowie	2020-2021	0,00	Realizacja programu „Mamo, tato wolę wodę”. Realizacja programu Czyściochowo na temat higieny i oszczędzania wody.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Miejskie Przedszkole nr 27 w Częstochowie	2020-2021	Zajęcia realizowane w ramach podstawy programowej	Obchody: - „Przedszkolnego dnia morza”, - „Przedszkolnego dnia wody”.
		Miejskie Przedszkole nr 30 w Częstochowie	2020-2021	Środki własne	Pogadanki, rozmowy, zajęcia z dziećmi w ramach realizacji podstawy programowej.
		Miejskie Przedszkole nr 32 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	Udział w Światowych Obchodach „Dnia Mycia rąk”. Rozmowy, pogadanki „Oszczędzamy wodę”. Gry, zabawy, konkursy.
		Miejskie Przedszkole nr 36 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Ogólnopolski program edukacyjny „Kubusiowi Przyjaciele Natury”. Obchody „Dnia Ziemi”. Obchody „Dnia Wody” - rozmowy i prezentacje nt. oszczędzania zasób.
		Miejskie Przedszkole nr 37 w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	1. Rozprowadzanie wśród rodziców afiszy, plakatów, ulotek nt. oszczędzania wody i jej użytkowania. 2. Wykorzystanie realizowanej Pedagogiki Marii Montessori w ramach czynności dnia praktycznego - nauka oszczędnego mycia rąk.
		Miejskie Przedszkole nr 38 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Projekt edukacyjny „Mamo, Tato wolę wodę”. Cykle zajęć tematycznych. Impreza z okazji Święta Ziemi.
		Miejskie Przedszkole nr 41 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Akcja „Mamo tato wolę wodę”. Filmy edukacyjne, pogadanki nt. sposobu użytkowania i oszczędzania wody.
		Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	- Realizacja innowacji pedagogicznej „Umysły przyszłości” dot. edukacji dla zrównoważonego rozwoju, np. bajka „W poszukiwaniu wody” - kogo dotyka susza, jak zapobiegać suszy, - Prowadzenie zajęć edukacyjnych nt. sposobów oszczędzania wody. - Realizacja PPWP - obieg wody w przyrodzie, eksperymenty z wodą, oszczędne gospodarowanie wodą.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Szkoła Podstawowa nr 21 im. Ks. S. Konarskiego w Częstochowie	2020-2021	Środki własne	Lekcje związane z oszczędzaniem wody i jej rolą w życiu człowieka, Światowy Dzień Wody - akcja informacyjna, pogadanki, konkursy.
		Szkoła Podstawowa nr 24 im. Jana Szancera w Częstochowie	2020-2021	0,00	Pogadanki na zajęciach z wychowawcą. Zajęcia z edukacji wczesnoszkolnej „Dbamy o planetę”. Zajęcia edukacyjne - po co nam woda, sposoby oszczędzania wody, skąd się bierze woda w kranie? Prezentacje multimedialne, pogadanki, zajęcia tematyczne w ramach edukacji wczesnoszkolnej obejmujące zagadnienia wody - wykorzystywania, oszczędzania, zanieczyszczania, oczyszczania, ale także na temat zbiorników wodnych i życia w nich istniejącego. Udział uczniów w konkursie „Woda - Życie” Przygotowanie prezentacji multimedialnej i przygotowanie uczniów do testu. Udział uczniów w I Wojewódzkim Konkursie Matematyczno-Przyrodniczym „Infografika liczbowa - Woda się liczy” Przygotowanie przez uczniów prac graficznych na konkurs, przeprowadzenie wewnętrznych eliminacji do konkursu.
		Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział uczniów w Powiatowym Konkursie „WODA=Życie”. Organizacja IV Powiatowego Konkursu polonistyczno-ekologicznego „Baśń z ekologią w tle...”.
		Szkoła Podstawowa nr 29 im. Królowej Jadwigi w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Szkoła przyjazna wodzie „Aktywni Błękitni” - propagowanie racjonalnego gospodarowania zasobami wody i bezpiecznego z niej korzystania organizowane przez PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach.
		Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. Michała Brzeskiego w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Tematy lekcyjne dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego. Znaczenie wody w przyrodzie. Jak oszczędzać wodę na co dzień? Dzień Ziemi - konkursy.
		Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza w Częstochowie	2020-2021	0,00	Układanie haseł i rymowanek o oszczędzaniu wody. Dbałość o dokręcanie kranów. Obchody Światowego Dnia Wody pod hasłem: „Znaczenie wody w przyrodzie” - pogadanka, obserwacja, wykonywanie prostych

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>doświadczeń.</p> <p>Woda potrzebna na co dzień - rola wody w życiu człowieka, zwierząt i roślin - wykonywanie plakatów.</p> <p>Czysta woda zdrowia doda - wartość czystej wody jako niezbędnego czynnika dla zdrowia ludzi i całej przyrody - rozmowa na temat życiodajnego znaczenia wody dla ludzi zwierząt i roślin. Różne stany wody, proces krążenia wody w przyrodzie.</p> <p>Oszczędzamy wodę - potrzeba oszczędzania wody i właściwego gospodarowania nią.</p> <p>„Woda to skarb” - układanie hasł zachęcających do właściwego gospodarowania wodą w domu i na świecie.</p> <p>„Co wiemy o wodzie?” - quiz.</p> <p>Zabawy z wodą - przeprowadzanie doświadczeń dotyczących właściwości wody. „Co tonie?” - zabawy badawcze sprawdzające, co w wodzie tonie, a co pływa - uczniowie klas I- III.</p> <p>Cykliczny udział uczniów naszej szkoły w Powiatowych Konkursach Wiedzy o Wodzie WODA-ŻYCIE.</p> <p>W ramach Tygodnia Czystości Wód (01.04. - 07.04.) uczniowie klas starszych zapoznali się z informacjami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Czym jest woda z chemicznego punktu widzenia? - Jaką pełni rolę w przyrodzie i życiu człowieka? <p>Przeprowadzenie dla uczniów klas młodszych zajęć: Dokąd płynie brudna woda? w oparciu o scenariusze zajęć Uniwersytet Dzieci.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 35 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Program „EcoEksperymentarium” realizowany w roku szkolnym 2021/2022 w kl. I (org. Ministerstwo Klimatu i Środowiska) - promowanie postaw i wiedzy na temat sposobów dbania o środowisko naturalne, zapoznanie z gatunkami roślin i zwierząt w lesie, promowanie właściwych postaw w czasie przebywania w lesie (cykl zajęć z wychowawcą, m.in. na temat dobrych praktyk ekologicznych w codziennym życiu, racjonalne zakupy, oszczędzanie zasobów - wody, prawidłowa segregacja śmieci, recykling, przyroda w lesie).</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Szkoła Podstawowa nr 42 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Konkurs na plakat „Woda to życie - jak oszczędzać wodę?”.</p> <p>W ramach realizacji tematu lekcji w klasie 7: Woda - właściwości i rola w przyrodzie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Działania edukacyjne, upowszechniające wiedzę o sposobach oszczędnego użytkowania wody i energii elektrycznej - pogadanki i projekcje filmów na lekcjach godzina z wychowawcą. - Wykorzystywanie wody przez człowieka (środki transportu). Tekst informacyjny. Dyskusja na podstawie ilustracji i sposobach oszczędzania wody. Filmy edukacyjne (2021). - Jak powstaje deszcz? Skutki suszy i powodzi. Oczyszczanie wody: Doświadczenie - filtr wodny (2021). <p>Rozmowa o przyczynach zanieczyszczenia rzek inspirowana wierszem J.Kasperkiewicz „Skargi Wisły”. Na podstawie zdjęć, wypowiedzi dzieci na temat „Do jakich celów wykorzystuje człowiek wodę” .Rozwiązywanie krzyżówki, której hasłem jest - Oczyszczalnia ścieków.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wykorzystywanie wody przez człowieka (środki transportu). Tekst informacyjny. Dyskusja na podstawie ilustracji i sposobach oszczędzania wody. Filmy edukacyjne (2021). - Jak powstaje deszcz? Skutki suszy i powodzi. Oczyszczanie wody: Doświadczenie - filtr wodny (2021). <p>Lekcje przyrody: informowanie o zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody, np. szybki prysznic zamiast kąpieli w wannie pełnej wody, przy myciu zębów używanie kubka z wodą, zamiast wody z odkręconego cały czas kranu, itp.</p> <p>Lekcje geografii w klasie 7: Wpływ rolnictwa na zanieczyszczenie rzek a w konsekwencji problem eutrofizacji Bałtyku.</p>
		Szkoła Podstawowa Nr 48 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Zadania realizowane w ramach podstawy programowej na lekcjach: przyrody, biologii, chemii oraz edukacji wczesnoszkolnej.</p> <p>Udział w Ogólnopolskim Konkursie dla Młodzieży XXXV edycja „Mój Las” 2021/2022</p>
		Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Władysława Sikorskiego	2020-2021	0,00	<p>1. Realizacja tematyki zanieczyszczeń oceanów i oczyszczania ścieków podczas zajęć z wychowawcami, zajęć z zakresu edukacji przyrodniczej oraz lekcji chemii i biologii tj.:</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		w Częstochowie			<ul style="list-style-type: none"> - Woda - właściwości i rola w przyrodzie, - Skąd dopływa woda do naszych mieszkań?, - „Dlaczego tak ważna jest troska o czystość wód?”, - „Wśród meandrów rzeki”, - „Ziemia potrzebuje pomocy”- twojej również”, - Ja i środowisko - twórcza praca zespołowa. Analizowanie prezentacji z okazji Dnia Ziemi. 2. Wirtualna wizyta w oczyszczalni ścieków „Warta”. 3. Obchody Światowego Dnia Wody pod hasłem: „Znaczenie wody w przyrodzie”. - pogadanka, obserwacja, wykonywanie prostych doświadczeń, na temat źródeł zanieczyszczeń wody, - wykonywanie plakatów ze starych gazet na temat sposobów oszczędzania wody i jej ochrony. 4. Udział uczniów w konkursie wiedzy o wodzie „Woda = Życie”. Uczennica klasy 7 otrzymała nagrodę w kategorii najlepszej prezentacji multimedianej.
		Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca w Częstochowie	2020-2021	Bez kosztowo	Edukacja klas 7 i 8 w ramach lekcji biologii i chemii tematów wynikających z podstawy programowej związanej z ochroną wód.
		Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 53 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Szkolny konkurs na plakat o wodzie z okazji Światowego Dnia Wody - „Podaj wodzie pomocną dłoń” dla uczniów klas szóstych.</p> <p>Szkolny konkurs przyrodniczy na ulotkę pt. „Oszczędzajmy wodę” dla uczniów klas IV-VIII.</p> <p>Udział szkoły w akcji „Światowy Dzień Wody z PAH” zorganizowanej przez Polską Akcję Humanitarną (PAH)-przeprowadzenie zajęć dotyczących oszczędzania wody i jej znaczenia na podstawie scenariuszy przygotowanych przez PAH-zajęcia odbyły się na platformie MS Teams.</p>
		Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza	2020-2021	W ramach pensum pracowników UJD oraz dofinansowania	<p>Działania edukacyjno-informacyjne realizowano w ramach organizowanych pokazów i warsztatów dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych.</p> <p>Ponadto w ramach wybranych zajęć dydaktycznych i prac</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		w Częstochowie		badań naukowych np. granty - budżet UJD i budżety projektów naukowych	dyplomowych studentów, a także w związku z upowszechnianiem prowadzonych przez pracowników badań naukowych, omawiane były zagadnienia i realizowane zadania z zakresu jakości wód i ich zanieczyszczenia mikrobiologicznego i chemicznego, jak również metod oczyszczania ścieków. Uczelnia rozwijała współpracę ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód m.in. Oczyszczalnią Ścieków „Warta” S.A., wspierała edukację ekologiczną w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniami, a Wydział Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Technicznych prowadził badania jakości wód.
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Międzynarodowym projekcie edukacyjnym „Start the Change! (Rozpocznij zmianę) Działaj lokalnie, zmieniaj globalnie” promującym nowy model dobrego życia poprzez realizację zajęć edukacyjnych z zakresu edukacji globalnej oraz celów zrównoważonego rozwoju ogłoszonych przez ONZ. • Udział w Wojewódzkim Konkursie Metematyczno-Przyrodniczym „Infografika liczbowa - Woda się liczy” pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy organizowanym przez Szkołę Podstawową nr 29 w Częstochowie. • Realizacja tematyki na zajęciach dydaktycznych „Ochrona przeciwpowodziowa a występowanie i skutki powodzi”, „Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego”, „Woda - właściwości i rola w przyrodzie, który zawiera treści związane z głównymi zanieczyszczeniami wód oraz racjonalnym gospodarowaniem wody”, „Znaczenie wody z życia człowieka”, „Skutki suszy i powodzi”, „Wody płynące - rzeki od źródła do ujścia”, „Wody stojące - życie w zbiorniku wodnym”, „Jak oszczędzamy wodę?”, „Wielki połów, czyli sprzątanie rzeki” - zanieczyszczenie wód, zabawy badawcze z wodą „Z biegiem rzeki -

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>sposoby ochrony wód, jak oszczędzamy wodę”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dzień Wody - doświadczenie z wodą. • Dzień mórz i oceanów - oglądanie filmów przyrodniczych, zwracanie uwagi na to co wylewamy do ścieków, to wszystko wpływa do morza, a tam zatraują zwierzęta w nim żyjące. • Dzień Morza Bałtyckiego - wykonywanie rybek, makiet i plakatów zachęcających do dbania o środowisko i przyrodę podczas pobytu nad morzem. • Organizacja i przeprowadzenie konkursu międzyprzedszkolnego „Dbajmy o morza i oceany”.
		Zespół Szkół im. gen. Władysława Andersa w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	<p>Na lekcjach chemii w kl. 7: Temat: Woda jako rozpuszczalnik. Temat: Woda - właściwości i rola w przyrodzie. Na lekcjach biologii w kl I technikum i liceum dla dorosłych Znaczenie wody dla organizmów Na lekcjach geografii: klasa II (T) Temat: Wpływ działalności człowieka na hydrosferę.</p>
		Zespół Szkół Ekonomicznych w Częstochowie	2020-2021	0,00	Wykład (pogadanka) w ramach lekcji chemii.
		Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>22 marca obchody Światowego Dnia Wody organizowanego w ramach działań PAH, wystawa, warsztaty dla uczniów. Badanie stanu czystości wody rzeki Warty w ramach lekcji geografii i chemii. Zorganizowanie wycieczki do ujęcia wody „Wierzchowisko” zapoznanie z zasadami racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi - prelekcja, zwiedzanie obiektu, poznawanie procesów poprawy jakości wody.</p>
		Zespół Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W. S. Reymonta w Częstochowie	2020-2021	4 000,00 środki NFOŚiGW	<p>Udział w projekcie „Zielona sala miejscem dla wszystkich istot” w ramach zadania Caritas Polska m.in. założenie łąki kwietnej, zainstalowanie zbiornika na wodę opadową. Udział w projekcie „Mała retencja - więcej wody dla przyrody”.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					Organizatorem projektu był Zarząd Główny Ligi Ochrony Przyrody, przeprowadzone zostały zajęcia warsztatowe stacjonarne i w terenie. Opracowanie przez uczniów artykułów do szkolnego czasopisma ekologicznego.
		Zespół Szkół Specjalnych nr 28 w Częstochowie	2020-2021	0,00	- Zajęcia dydaktyczne, zajęcia w ramach innowacji pedagogicznej (Ekologiczni na co dzień nt. znaczenia wody dla roślin, zwierząt i człowieka, jego gospodarki oraz zagrożeń związanych z kurczącymi się zasobami wody pitnej na świecie (rozmowy, pogadanki, filmy, analiza tekstów o tematyce ekologicznej). - Poznanie sposobów oszczędzania wody połączone z akcją „Przestrzegaj zasad oszczędnego gospodarowania wodą”. - Obchody Światowego Dnia Wody - 22 marca.
Gospodarka wodno-ściekowa	Modernizacja infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego Spółka Akcyjna w Częstochowie	2020-2021	-	W latach 2020-2021 zadanie nie było realizowane.
Gospodarka wodno-ściekowa	Modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych	Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	2020 2021	7 648 404,00 koszt zadania	W 2020 r. Spółka kontynuowała realizację zadania inwestycyjnego polegającego na zaprojektowaniu i wykonaniu kompleksowej rozbudowy i modernizacji istniejącej oczyszczalni ścieków w technologii odwróconej osmozy. W 2021 r. Spółka nadal kontynuowała realizację zadania inwestycyjnego polegającego na zaprojektowaniu, wykonaniu kompleksowej rozbudowy i modernizacji istniejącej oczyszczalni ścieków w technologii odwróconej osmozy – wartość zadania brutto: 7 648 404 zł.
		Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego Spółka Akcyjna w Częstochowie	2020-2021	71 408,29 37 494,25 44 908,63 523 482,34	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w al. Kościuszki. Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w al. Kościuszki. Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w al. Wojska Polskiego. Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w al. Promenada Niemena.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				39 641,06	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Andersa.
				57 577,07	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Armii Krajowej.
				107 571,67	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Broniewskiego.
				34 922,87	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Dąbrowskiej
				69 888,08	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Dunikowskiego.
				90 794,08	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Godebskiego
				38 766,68	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Jasienicy.
				362 179,32	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Jesiennej.
				105 742,19	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Kisielewskiego.
				53 104,34	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Księżycowej.
				398 276,79	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Mąkoszy.
				96 618,21	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Mirowskiej.
				198 058,05	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Mirowskiej.
				408 798,65	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Mochnackiego.
				183 040,27	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Odlewników
				322 135,06	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Odlewników
				36 992,73	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Odrodzenia.
				90 651,93	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. PCK.
				90 008,10	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Próchnika.
				30 866,10	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Przechodniej
				71 666,01	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w pl. Skwer Solidarności.
				23 767,53	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Słowackiego.
				109 345,47	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Staszica.
				77 595,09	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Stawowej.
				64 428,09	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. św. Jana.
				110 899,18	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. św. Jana.
				80 567,40	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. św. Jana.
				33 329,70	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Wesołej.
				66 228,05	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w al. Wolności.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				26 509,29	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Wyspiańskiego.
				474 253,95	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Żużlowej.
				61 701,25	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Żwirki i Wigury
				196 210,21	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Żwirki i Wigury.
				49 648,59	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w al. Wojska Polskiego.
				71 390,41	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w al. Wojska Polskiego.
				40 549,10	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w al. Wojska Polskiego.
				258 708,70	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. 1 Maja.
				88 908,15	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. 1 Maja.
				251 457,53	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Brzegowej.
				415 797,37	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Dunkowskiego.
				144 780,48	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w al. Jana Pawła II
				78 278,68	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Kniaziewiczza
				87 816,52	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Krakowskiej.
				129 733,22	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Krótkiej.
				175 358,21	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Leśmiana.
				215 039,98	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Łukasińskiego.
				60 634,70	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Nenckiego.
				283 485,65	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Ogrodowej.
				359 619,66	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Przybyszewskiego.
				36 325,51	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Rakowskiej.
				45 021,84	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Spadek.
				445 854,60	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. św. Augustyna.
				260 908,43	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. św. Jadwigi.
				66 784,97	Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				72 316,48 232 081,30 środki własne	w ul. Warszawskiej. Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Wolności. Bezwykopowa renowacja kanalizacji sanitarnej w ul. Zaciszańskej.
Gospodarka wodno-ściekowa	Zwiększenie dostępności mieszkańców do zbiorczego systemu odprowadzania ścieków oraz oczyszczalni ścieków	Gmina Miasto Częstochowa	2020	483 950,93	W 2020 r. wybudowano kanalizacje sanitarne za łączną kwotę 483 950,93 zł tj.: <ul style="list-style-type: none"> • ul. Mazowiecka i ul. Krynicka (93,70 mb, 1 szt. przyłączy), • ul. Reduty Częstochowskiej (144,95 mb i 8 szt. przyłączy), • ul. Warchałowskiego (169,79 mb i 5 szt. przyłączy), • droga boczna od ul. Przestrzennej (142,56 mb i 4 szt. przyłączy), • droga boczna od Konwaliowej (36,80 mb i 1 szt. przyłącza), • droga wewnętrzna boczna od ul. Gruszowej 38 (169,50 mb i 8 szt. przyłączy) • ul. Kawodrzańska (26,38 mb), • ul. Zuchów (160,08 mb) • ul. Miętowej (76,99 mb).
			2021	286 828,81	W 2021 r. wybudowano kanalizacje sanitarne za łączną kwotę 286 828,81 zł: <ul style="list-style-type: none"> • w rejonie ul. Bytomskiej (97,40 mb, 5 szt. przyłączy), • w rejonie ul. Broni (49,96 mb i 2 szt. przyłączy), • w rejonie ul. Busolowej (200,65 mb i 4 szt. przyłączy), • ul. Łakowa (52,49 mb i 3 szt. przyłączy), • rozpoczęto budowę kanalizacji sanitarnej w ul. Legionów (450,00 mb i 21 szt. przyłączy) Koszt: 822 579,00 zł /całkowita wartość zadania 2 998 000, 00 zł/.
		Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	2020	400 000,00 – limit w 2020 r.	Program budowy kanalizacji sanitarnej - Poprawa warunków socjalno-bytowych mieszkańców, realizacja 2017-2021, łączny koszt 2 354 017 zł, limit w 2020 r. - 400 000 zł.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Miejski Szpital Zespolony	2020	1 008 838,04 łączna kwota wydatkowana z budżetu gminy na zadania w zakresie modernizacji Szpitala	Jednym z zadań w ramach modernizacji Miejskiego Szpitala Zespolonego była modernizacja kanalizacji deszczowej w Szpitalu - IV etap.
		Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego Spółka Akcyjna w Częstochowie	2020-2021	270 352,01 56 999,03 37 030,00 8 376,76 9 304,63 3 916,01 28 384,71 5 000,00 środki własne	Budowa przewodu tłoczego kanalizacji sanitarnej w ul. Legionów. Wykup sieć kanalizacji sanitarnej ul. Makuszyńskiego. Wykup sieć kanalizacji sanitarnej ul. Skrzetuskiego, Kawodrzańska Wykup sieć kanalizacji sanitarnej ul. Zosi. Wykup sieć kanalizacji sanitarnej ul. Reduty. Wykup sieć kanalizacji sanitarnej ul. Ludowa. Wykup sieć kanalizacji sanitarnej ulica boczna od ul. Poleskiej. Wykup sieć kanalizacji sanitarnej ul. Tęczowa, Rybacka.
Gospodarka wodno-ściekowa	Monitoring jakości ścieków i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową/ <u>monitoring wód powierzchniowych/</u> <u>monitoring wód podziemnych</u>	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego Spółka Akcyjna w Częstochowie	2020-2021	26 680,34 13 855,26 15 504,99 20 910,36 43 871,63 49 599,48 środki własne	Budowa pkt pomiarowego sieci wodociągowej w rejonie ul. Korfantego. Budowa pkt pomiarowego sieci wodociągowej w rejonie ul. Trochimowskiego. Budowa pkt pomiarowego sieci wodociągowej w rejonie ul. Warszawska. Budowa pkt pomiarowego sieci wodociągowej w rejonie ul. Warszawska. Modernizacja pompowni ścieków w ul. Festynowej. Modernizacja pompowni ścieków w ul. Wiolinowej.
		Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu	2020-2021	Brak możliwości oszacowania kosztów monitoringu na terenie gminy. Państwowy	Badania monitoringowe wód powierzchniowych prowadzone w następujących punktach pomiarowo-kontrolnych: Rok 2020 <ul style="list-style-type: none"> • Gorzelanka - Częstochowa ul. Główna MO, • Konopka - Częstochowa ul. Poselska MD, • Stradomka - ujście do Warty MO-CHEM,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Środowiska w Katowicach		Monitoring Środowiska na terenie województwa śląskiego finansowany był z budżetu państwa i z NFOŚiGW	<ul style="list-style-type: none"> Kucelinka - Częstochowa ul. Mirowska MD. Rok 2021 <ul style="list-style-type: none"> Gorzelanka - Częstochowa ul. Główna MO-CHEM, Konopka - Częstochowa ul. Poselska MO-CHEM, Stradomka - ujście do Warty MO-CHEM, <i>MD-monitoring diagnostyczny,</i> <i>MO-monitoring operacyjny,</i> <i>MO-CHEM-monitoring operacyjny substancji chemicznych.</i> W 2020 r. przeprowadzono badania wód podziemnych w ramach sieci regionalnej w 2 punktach obserwacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> J317b/R Mirów, J318b/R Mirów.
Gospodarka odpadami					
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odbiór i zagospodarowanie odpadów od mieszkańców oraz podmiotów zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami	Centrum Usług Komunalnych w Częstochowie	2020-2021	38 055 271,53 - budżet miasta 68 457 576,00 - budżet miasta	2020 r. - odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów powstających na nieruchomościach zamieszkałych i nieruchomościach, na których nie zamieszkują mieszkańcy z terenu Gminy Miasta Częstochowa oraz obsługa punktów selektywnej zbiórki odpadów. 2021 r. - odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów powstających na nieruchomościach zamieszkałych i nieruchomościach, na których nie zamieszkują mieszkańcy z terenu Gminy Miasta Częstochowa oraz obsługa punktów selektywnej zbiórki odpadów.
		Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	2020	139 680,00	W 2020 r. Spółka: <ul style="list-style-type: none"> Zakupiła samochód ciężarowy Renault Master o wartości netto 117 180 zł, Zakupiła samochód ciężarowy Renault Kangoo Maxi o wartości netto 22 500 zł.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Prowadzenie działań informacyjno - promocyjnych w zakresie ograniczenia powstawania odpadów (m.in. promowanie	Gmina Miasto Częstochowa	2020	b.d.	<i>Usunięcie odpadów niebezpiecznych składowanych na terenie byłych zakładów „Wełnopol”</i> Poinformowano, iż wszczęto postępowanie w sprawie nakazania usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania na terenie nieruchomości oraz wszczęto postępowanie w trybie art. 26a ustawy o odpadach

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
	kompostowania, racjonalnych zakupów oraz ponownego wykorzystania i napraw)	Gmina Miasto Częstochowa we współpracy ze Strażą Miejską w Częstochowie	2020-2021	- 70 177,00 - 2020 r. 85 386,00 - 2021 r. budżet SM	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania w zakresie ujawiania oraz zlecenia porządkowania terenów zanieczyszczonych. 2. Podejmowanie interwencji wobec sprawców wykroczeń dotyczących zanieczyszczenia miejsc publicznych. 3. Kontrole posesji w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami. 4. Ścisła współpraca z pracownikami Centrum Usług Komunalnych w Częstochowie oraz WOŚRiL Urzędu Miasta Częstochowy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami. 5. Objęcie terenów szczególnie narażonych na przypadki zanieczyszczania, nadzorem foteopułapek - dotyczy szczególnie miejsc odbioru odpadów zielonych.
		Centrum Usług Komunalnych w Częstochowie	2020-2021	25 690,00 - budżet miasta	<p>2020 r. - edukacja i kampania informacyjna kierowana do wszystkich mieszkańców miasta Częstochowy. W okresie od 01-04.2020 r. - zadania były realizowane przez Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. i Urząd Miasta. Od maja 2020 r. zadanie przejęło Centrum Usług Komunalnych w Częstochowie. W ramach systemu gospodarowania odpadami w I kwartale zorganizowano spotkania z przedstawicielami Spółdzielni Mieszkaniowych Wspólnot Mieszkaniowych, Przedsiębiorców. Tematem spotkań był obecnie działający system gospodarowania odpadami, selektywnej zbiórki odpadów a także zagadnienia związane z recyklingiem i taktyką zero waste. Na potrzeby spotkań przygotowano materiały edukacyjne w postaci plakatów. Rozesłano do wszystkich uczestników spotkań informacje dot. gospodarowania odpadami, w szczególności selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów. Z uwagi na przedłużającą się pandemię korona wirusa oraz brak możliwości spotkań, warsztatów, edukacja ekologiczna została ograniczona do prowadzenia kampanii edukacyjnej w mediach społecznościowych, telewizji czy prasie lokalnej. Spośród wszystkich działań edukacyjnych warto wyróżnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • XIII edycję konkursu „Czysta Częstochowa” pod

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				345 939,40 - budżet miasta	<p>honorowym patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy. Konkurs adresowany był do szkół i przedszkoli z terenu miasta Częstochowy i Gminy Poczesna. Uczestnicy konkursu zebrali łącznie 123 262 szt. zużytych baterii i 18 933 szt. zużytego sprzętu elektronicznego. Koszty nagród poniosło CzPK.</p> <ul style="list-style-type: none"> • podpisanie porozumienia ws. Postawienia na terenie miasta Częstochowy pojemników prze-znaczonych na sprzęt elektryczny i elektroniczny i związane z tym działania edukacyjne m.in. konkurs „Elektryczne śmieci w moim mieście: oraz Szkolne Centrum Recyklingu. • cykl comiesięcznych publikacji w prasie lokalnej i internetowej związanych z prawidłowym postępowaniem z odpadami komunalnymi, recyklingiem, stylem zero waste. • cykl filmów edukacyjnych emitowanych w TV Orion. • tworzenie grafik, ulotek. • kampania edukacyjna prowadzona na profilu Centrum Usług Komunalnych na Facebook. <p>2021 r. - prowadzenie na bieżąco działań edukacyjnych wśród mieszkańców Częstochowy prowadzących do zwiększenia świadomości ekologicznych oraz nawyków prawidłowej segregacji odpadów, recyklingu odpadów, działań zero waste - głównie poprzez stronę internetową CUK oraz profil CUK na Facebooku. Organizacja eko-warsztatów w Miejskim Przedszkolu nr 19 w Częstochowie wraz z Fundacją Odzyskaj Środowisko. Tematem warsztatów było poprawne segregowanie odpadów elektrycznych i elektronicznych oraz prawidłowe wykorzystanie „czerwonego pojemnika” na elektroodpady. Powstanie miejskiej pasieki, zlokalizowanej przy ul. Anyżkowej 2. Pasieka powstała w ramach udziału w ogólnopolskim projekcie „Elektryczne śmieci”. Cykl artykułów w lokalnej prasie o tematyce związanej z działalnością Centrum Usług Komunalnych w Częstochowie. Organizacja akcji: „Sprzątamy bulwary Warty” mająca na celu uprzątnięcie terenów miejskich zlokalizowanych przy bulwarach,</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>jako propagowanie poprawności segregacji odpadów komunalnych.</p> <p>Kontynuacja kampanii „gdzie ten odpad” na profilu Centrum Usług Komunalnych na Facebooku jako narzędzie informacyjne mające na celu wskazanie jak należy prawidłowo segregować odpady, odzyskiwać z nich to o jest cenne. Organizacja Konkursu dla szkół pn. „Posprzątaj Swoją szkołę przed zimą” (IV kwartał 2021 r.) mającego na celu podniesienie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży w zakresie zbierania i segregacji odpadów oraz Recyklingu odpadów. Konkurs ma również na celu pogłębianie zainteresowania dzieci i młodzieży ochroną środowiska. Placówkom oświatowym zostały przekazane stacje ekologiczne wraz z tablicami informacyjnymi. Organizacja konkursu „Przyjazna Częstochowa wielka zbiórka elektroodpadów” - kontynuacja dotychczasowej „Czystej Częstochowy” polegająca na zbieraniu odpadów elektrycznych i elektronicznych przez placówki oświatowe zlokalizowane na terenie Częstochowy. W konkursie brało udział 18 placówek oświatowych. Zebrano ponad 22 Mg elektroodpadów z czego ponad 3 Mg samych baterii. Konkurs objęty był honorowym patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy. Dodatkowo Centrum Usług Komunalnych przeprowadziło warsztaty ekologiczne dla dzieci i seniorów w IV kwartale 2021 r. Warsztaty ekologiczne połączone były z prezentacją przygotowanego webinaru przez CUK. Mieszkańcom Częstochowy zostały przekazane ulotki dotyczące poprawnej segregacji odpadów komunalnych oraz recyklingu. Spółdzielniom mieszkaniowym zostały przekazane specjalnie przygotowane materiały informacyjne na wiaty śmietnikowej w postaci tablic informacyjnych.</p>
		I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Zorganizowanie ko.nkursu dla uczniów na FB z okazji Dnia Ziemi - filmy, plakaty.</p> <p>Kampania „zero waste”, recykling oraz segregacja odpadów komunalnych.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		V Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji geografii oraz lekcji z wychowawcą.
		VII Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji geografii oraz lekcji z wychowawcą.
		Miejskie Przedszkole nr 7 w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Cykl zajęć dodatkowych „Eko-Twory”- wykorzystywanie odpadów do prac plastycznych. Realizacja programu autorskiego „Żyjmy w zgodzie z przyrodą”.
		Miejskie Przedszkole nr 8 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Współpraca z Remondis Elektrorecykling Sp. z o.o. - zbiórka baterii i drobnego sprzętu elektronicznego.
		Miejskie Przedszkole nr 9 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Rozdanie ulotek o sposobie segregacji śmieci, plakaty, informacje. Jestem Eko - Dzień Ziemi - promowania proekologicznych zachowań. Organizowanie w przedszkolu zbiórki nakrętek. Organizowanie zabaw i zajęć plastycznych z wykorzystaniem surowców wtórnych.
		Miejskie Przedszkole nr 12 im. Ireny Szewińskiej w Częstochowie	2020-2021	Warzywniaki, nasiona i sadzonki warzyw zakupili i podarowali rodzice przedszkolaków.	Udział dzieci w akcji Sprzątanie Świata. Warsztaty „Stop odpadom”. Pokaz mody ekologicznej „Coś z niczego”. Konkurs na torbę ekologiczną. Program edukacyjny PSSE w Częstochowie „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Udział w międzyprzedszkolnym konkursie „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Założenie ogródków warzywnych - promowanie zdrowego odżywiania. Konkurs ZST i UM „Kolory Wiosny”.
		Miejskie Przedszkole nr 13 im. Krecika w Częstochowie	2020-2021	0,00	Cykliczne zajęcia w ramach segregacji śmieci. Udział w konkursach : „Ekologiczny stworek”, „Zabawka ekologiczna”, „Wiosenne kwiaty z Eko Rabaty”, „Z darami natury świat nie jest ponury”.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Miejskie Przedszkole nr 14 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Październik 2021 r. - pogadanka z dziećmi w oparciu o ilustrację tematyczne „Moja torba na zakupy” - ograniczenie wykorzystywania tworzyw sztucznych. Kwiecień 2021 r. - burza mózgów „Jak ograniczyć plastik w naszym codziennym życiu”.
		Miejskie Przedszkole nr 16 w Częstochowie	2020-2021	4 000,00 Sponsorem nagród jest UM Częstochowy	Organizacja międzyprzedszkolnego konkursu na rzeczy z recyklingu pt. „Zaczarowany ogród”.
		Miejskie Przedszkole nr 18 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Pogadanki i zabawy dydaktyczne. Realizacja autorskiego programu edukacji ekologicznej „Dam o Ziemię z Ekoczystkiem”.
		Miejskie Przedszkole nr 21 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Cykl zajęć wychowawczo-dydaktycznych, filmy edukacyjne.
		Miejskie Przedszkole nr 23 im. Jasia i Małogosi w Częstochowie	2020-2021	0,00	1. Udział w ogólnopolskim programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. 2. Zajęcia on-line z dietetykiem. 3. Udział w konkursach o tematyce ekologicznej w ramach programu „Działaj z Impetem” („Pojemnik do segregacji odpadów”, „Miasteczko z kartonów po mleku”). 4. Udział w konkursie międzyprzedszkolnym pt. „Eko Dinozaur”.
		Miejskie Przedszkole nr 25 im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Częstochowie	2020-2021	0,00	Jestem Eko - Dzień Ziemi - promowania proekologicznych zachowań. Ekologiczna choinka w Galerii Jurajskiej - ekologiczne ozdoby na choinkę przygotowane przez dzieci. Organizowanie w przedszkolu zbiórki nakrętek. Organizowanie zabaw i zajęć plastycznych z wykorzystaniem surowców wtórnych.
		Miejskie Przedszkole nr 27 w Częstochowie	2020-2021	Zajęcia realizowane w ramach podstawy programowej wychowania przedszkolnego	<ul style="list-style-type: none"> • „dajemy zabawkom drugie życie”: systematyczne przyjmowanie od rodziców absolwentów używanych zabawek i książek dla przedszkolaków. • obchody „przedszkolnego dnia bez opakowań foliowych”. • wykorzystywanie w sytuacjach edukacyjnych oraz

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					pracach plastycznych dzieci elementów opakowań po różnych artykułach i produktach.
		Miejskie Przedszkole nr 26 im. Krasnala Hałabały w Częstochowie	2020-2021	0,00	Realizacja tematyki zgodnie z podstawą programową.
		Miejskie Przedszkole nr 30 w Częstochowie	2020-2021	Środki własne	Udział w konkursach i przedsięwzięciach „Kolory wiosny”, „Eko produkty kupuję, zdrowie mi dopisuje”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.
		Miejskie Przedszkole nr 32 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	Obchody Dnia Ziemi. Udział w warsztatach edukacyjnych organizowanych przez firmę Remondis Sp. z o.o.
		Miejskie Przedszkole nr 37 w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	1. Prowadzenie rozmów z wybranymi osobami nt. „Zasady ochrony środowiska”. 2. Propagowanie zasad zdrowego Żywienia - Piramida żywieniowa. 3. Racjonalne i przemyślane zakupy, nie marnowanie pożywienia.
		Miejskie Przedszkole nr 38 w Częstochowie	2020-2021	Środki Gminy Miasto Częstochowa, Rady Rodziców	Zakup koszy do segregacji śmieci do sal przedszkolnych, prowadzenie działań edukacyjnych - zabawy, zajęcia z wykorzystaniem odpadów tworzywowych i papierowych. Organizacja Konkursów plastycznych: „Drugie życie śmieci”.
		Miejskie Przedszkole nr 41 w Częstochowie	2020-2021	0,00	- Program edukacyjny skąd się biorą produkty ekologiczne. - Projekt edukacyjny „ Zdrowo jem więc wiem”. - Przedsięwzięcie „Smaczne, zdrowo, kolorowo”.
		Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	- Założenie kompostownika w ogrodzie przedszkolnym, wykorzystanie pojemników z niektórych produktów spożywczych do prowadzenia upraw. - Zajęcia w ramach realizacji innowacji pedagogicznej „Hortiterapia”.
		Szkoła Podstawowa nr 21 im. Ks. S. Konarskiego w Częstochowie	2020-2021	Środki własne	Konkurs wiedzy dotyczący segregacji odpadów i ochrony środowiska, gazetki informacyjne, zbiórka nakrętek.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Szkoła Podstawowa nr 24 im. Jana Szancera w Częstochowie	2020-2021	0,00	Pogadanka na zajęciach z wychowawcą, także przed wyjściami klasowymi. Zajęcia z edukacji wczesnoszkolnej, prezentacje, filmy instruktarzowe promujące właściwe wykorzystywanie zakupionych produktów, planowania zakupów i ich właściwego przechowywania. Zajęcia edukacyjne „Dbamy o planetę”. Zajęcia edukacyjne - ograniczanie odpadów.
		Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica w Częstochowie	2020-2021	b.d.	Zakup pojemników do segregacji odpadów do poszczególnych sal klasowych na terenie szkoły. Organizacja kampanii edukacyjnych na temat segregacji odpadów w formie zdłanej - edukowanie uczniów w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, zmniejszeniu ilości odpadów ulegających biodegradacji, dążenie do zmniejszenia ilości składowanych odpadów.
		Szkoła Podstawowa nr 29 im. Królowej Jadwigi w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	- Szkolny Klub Szkół Unicef wraz z Klubem Wolontariatu i Samorządem Szkolnym zorganizował zbiórkę używanych, starych i niepotrzebnych telefonów komórkowych w nawiązaniu do międzynarodowej akcji Sprzątanie Świata 2021. - 22 kwietnia 2021 obchodzono Światowy Dzień Ziemi. Motywem przewodnim było hasło „Przywróć naszą Ziemię”. Na lekcjach wychowawczych podjęto tematykę związaną z ochroną środowiska. Szkolny Klub Szkół Unicef i Szkolny Klub Wolontariatu nawiązali współpracę, aby uczynić coś dla środowiska i nadać drugie życie przedmiotom. Zgodnie z ideą Zero Waste, co dokładnie oznacza „zero odpadów”, „zero marnowania” uczniowie klasy 4c oraz Wolontariusze przekształcili stary, nieużywany już T-shirt w ekologiczną torbę na zakupy. - Zajęcia w ramach programu „Trzymaj formę” pt. „Jak nie marnować żywności, czyli o przechowywaniu produktów”.
		Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. Michała Brzeskiego w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Segregacja śmieci, zbiórka nakrętek, elektrośmieci, zbiórka baterii. Zbiórka zużytych żarówek i świetlówek oraz oddanie ich do punktów zbiorczych.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Październik 2021 r. - podjęcie działań edukacyjnych, uświadawiających uczniów na problem marnowania żywności oraz jego wpływu na środowisko.</p> <p>Plakaty informacyjne na korytarzu szkolnym wykonane przez uczniów - Jak nie marnować żywności ?</p> <p>Stworzenie listy praktycznych rad jak nie marnować jedzenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planuj zakupy i jadłospis. 2. Kupuj mądrze. 3. Przechowuj żywność właściwie. 4. Stosuj zasadę „FIFO” (First In, First Out), czyli co pierwsze kupione – pierwsze wychodzi. 5. Zwracaj uwagę na daty. 6. Dbaj o higienę i parametry procesów kulinarnych. 7. Podawaj mniejsze porcje. 8. Wykorzystuj resztki jedzenia. 9. Dziel się z innymi. 10. Pokochaj gotowanie i niemarnowanie. <p>Pogadanki dla uczniów klas I - VIII „Mówimy NIE bezmyślnym zakupom.</p> <p>„Nie marnuj jedzenia! Myśl ekologicznie” - konkurs plastyczny dla uczniów klas I-VIII.</p> <p>Przeprowadzanie wywiadów z rodzicami i szkolną kucharką na temat „Jakie nowe potrawy możemy przygotować z resztek jedzenia?”.</p> <p>Śniadanie daje moc - zajęcia praktyczne, pogadanki, zabawy ruchowe. Wspólne przygotowanie i zjedzenie śniadania. Robienie kanapek i wyciskanie pysznych soków. Zwiększanie świadomości na temat zdrowego odżywiania i roli śniadania w diecie dziecka.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 35 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>1. Program „Śmieci?! Kto to widział?!” (org. Tatrzański Park Narodowy, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) realizowany w roku szkolnym 2021/2022 w kl. I-VII – podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, kształtowanie postaw ekologicznych przez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju (cykl zajęć z wychowawcami, m.in. na temat sposobów ograniczania ilości śmieci, segregowania odpadów, stosowania</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>opakowań wielokrotnego użytku, wykonanie prac „Oczyść atmosferę! Daj śmieciom drugie życie!”).</p> <p>2. Program „EcoEksperymentarium” realizowany w roku szkolnym 2021/2022 w kl. I (org. Ministerstwo Klimatu i Środowiska) – promowanie postaw i wiedzy na temat sposobów dbania o środowisko naturalne, zapoznanie z gatunkami roślin i zwierząt w lesie, promowanie właściwych postaw w czasie przebywania w lesie (cykl zajęć z wychowawcą, m.in. na temat dobrych praktyk ekologicznych w codziennym życiu, racjonalne zakupy, oszczędzanie zasobów - wody, prawidłowa segregacja śmieci, recykling, przyroda w lesie).</p>
		Szkoła Podstawowa nr 42 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Podczas omawiania problematyki uzależnień, rozmowy z uczniami na temat zakupoholizmu.</p> <p>Współorganizowanie zbiórki elektrośmieci (zużyte baterie i plastikowe nakrętki).</p> <p>W ramach realizacji tematu lekcji w klasie 8: Odczyn roztworu - skala pH omówiono temat składowania odpadów oraz rekultywacji wysypisk śmieci. - Wykorzystywanie wody przez człowieka - przemysł. Produkcja ubrań a zużycie wody. Film edukacyjny (2021). - Zbiórka plastikowych nakrętek (2020-2021). Propagowanie działań w kampanii „Daj im drugie życie” - ubrania, robienie racjonalnych zakupów w oparciu o zabawę dydaktyczną „Kocham moją planetę Ziemię”.</p> <p>Lekcje wychowawcze - pogadanka o działalności wysypiska śmieci w Sobuczynie (min. o kompostowaniu odpadów biodegradowalnych).</p> <p>Używanie wielorazowych toreb na zakupy, kupowanie produktów w opakowaniach ekologicznych.</p> <p>Plastyka: ponowne wykorzystanie odpadów w pracach plastycznych, wykonywanie kolaży, asamblaży i instalacji, zabawek ekologicznych. Udział w konkursach o tematyce ekologicznej (III miejsce w IV Powiatowym Konkursie Ekologicznym „Zabawka ekologiczna” org. SP 41).</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Szkoła Podstawowa Nr 48 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Zadania realizowane w ramach podstawy programowej na lekcjach: przyrody, biologii, chemii, techniki, informatyki oraz edukacji wczesnoszkolnej. Współpraca z fundacją „Rething”.
		Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Władysława Sikorskiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	<ol style="list-style-type: none"> Wykonanie upominków na Dzień Mamy i Taty z surowców wtórnych. Wykorzystywanie odpadów wtórnych do wytwarzania ozdób. Projekcja filmów edukacyjnych. Wykonanie testu: Czy Twój dom jest ekologiczny? Poznanie znaków i symboli umieszczanych na opakowaniach nabywanych produktów, ich znaczenia dla nabywcy. Tworzenie przez uczniów plakatów zachęcających do dbania o środowisko. Zachęcanie uczniów do: <ul style="list-style-type: none"> korzystania wieloletniego z podręczników, przyborów szkolnych i geometrycznych, wymieniania się książkami, grami i zabawkami, korzystania z biblioteki. Udział uczniów w zbiórkach nakrętek, baterii i koców do schroniska. Realizacja tematyki racjonalnego kupowania: <ul style="list-style-type: none"> „Edukacja Globalna: Światowy Dzień Żywności”.
		Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie	2020-2021	W ramach pensum pracowników UJD oraz dofinansowania badań naukowych np. granty - budżet UJD i budżety projektów naukowych	<p>Prowadzono działania edukacyjne i informacyjne ukierunkowane na promocję idei redukcji wytwarzania odpadów, likwidację dzikich wysypisk odpadów, udoskonalanie i rozbudowę systemu selektywnego ich zbierania w ramach kształcenia studentów m.in. na kierunkach chemia, biotechnologia na przedmiotach: Metody biotechnologiczne w ochronie środowiska, Biomonitoring i analityka zanieczyszczeń środowiska, Toksykologia, Bioremediacja terenów przemysłowych, Chemia środowiska.</p> <p>Ponadto w ramach przygotowania prac dyplomowych studentów, a także upowszechniania prowadzonych przez pracowników badań naukowych, omawiane były zagadnienia z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> projektowania i przygotowywania potraw „no waste food”,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<ul style="list-style-type: none"> - oszczędzania produktów spożywczych przy przygotowywaniu posiłków, - sposobów zagospodarowania, wykorzystania, utylizacji odpadów przemysłu spożywczego, kosmetycznego, browarniczego i rolnictwa, - sposobów rekultywacji, remediacji, fitoremediacji gleb i gruntów, - wykorzystania grzybów mikoryzowych do produkcji szczepionek doglebowych, - wytwarzania produktów z polimerów biodegradowalnych, - toksyczności związków chemicznych obecnych w środowisku przyrodniczym.
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Międzynarodowym projekcie edukacyjnym „Start the Change! (Rozpocznij zmianę) Działaj lokalnie, zmieniaj globalnie” promującym nowy model dobrego życia poprzez realizację zajęć edukacyjnych z zakresu edukacji globalnej oraz celów zrównoważonego rozwoju ogłoszonych przez ONZ. • Organizacja i przeprowadzenie kampanii społecznej „łatwe pomaganie, przez szafy opróżnianie” - zorganizowanie wspólnie ze szkolnym wolontariatem zbiórki odzieży używanej i przekazanie pozyskanych funduszy Fundacji Iskierka, na realizację warsztatów arteterapeutycznych dla dzieci z oddziałów onkologicznych. • Pogadanki, filmy edukacyjne, rozmowy, dyskusje na lekcjach wychowawczych dotyczące kontrolowanych zakupów i recyklingu. • Dzień Ziemi połączony z obchodami Dnia bez zabawek - zabawy z odpadami, segregowanie ich. • Sprzątanie Świata - warsztaty z udziałem rodziców polegające na wykonywaniu z odpadów wtórnych nowych zabawek. • Organizacja warsztatów plastycznych dla

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>przedszkolaków z wykorzystaniem makulatury, papierowych rolek, nakrętek i butelek z tworzywa sztucznego.</p> <ul style="list-style-type: none"> Organizowanie ekologicznych konkursów tj. „Eko szopka”, „Eko Anioł”, „Ekologiczne drzewko świąteczne”, i wystaw „Eko zabawka z odpadów”, „Dzień Kundelka - wykonanie psów z materiałów odpadowych”, „Eko kosmos” i inne - zapoznanie dzieci z pojęciem recykling.
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział uczniów w konkursie „Drugie życie odpadów”, „Eko choinka”, Pokaz mody ekologicznej.
		Zespół Szkół im. gen. Władysława Andersa w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	<p>Udział całej społeczności szkolnej w akcji pt: Nakrętkowa Częstochowa tj. zbieranie nakrętek do recyklingu i pomocy chorym dzieciom.</p> <p>Zbieranie zużytych baterii.</p> <p>Na lekcjach biologii w kl.2 liceum i technikum (promowanie racjonalnych zakupów).</p> <p>Temat: Zasady racjonalnego odżywiania się.</p> <p>Na lekcjach geografii: klasa IV (T)</p> <p>Temat: Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego w Polsce.</p>
		Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Tematyka zasad recyklingu poruszana na lekcjach wychowawczych, geografii, biologii, przedmiotach uwzględniających odnawialne źródła energii.</p> <p>„Nakrętkowa Częstochowa” udział społeczności szkolnej w akcji zbierania nakrętek.</p>
		Zespół Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W. S. Reymonta w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Wykorzystywanie odpadów na zajęciach z przedmiotów zawodowych do wykonywania projektów różnych przedmiotów i kolaży.</p> <p>Zajęcia przedmiotowe z geografii.</p> <p>Opracowanie przez uczniów artykułów do czasopisma ekologicznego.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Zespół Szkół Specjalnych nr 28 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>- Rozmowy i pogadanki, zajęcia tematyczne dotyczące poznania sposobów ograniczenia powstawania odpadów, zwłaszcza zużycia plastiku (filmy, prezentacje, analiza tekstów o tematyce ekologicznej, udział w akcji Sprzątanie Świata).</p> <p>- Filmy, broszury, wykorzystanie materiałów książkowych nt. poznania sposobów ponownego wykorzystania odpadów.</p> <p>- Działania praktyczne w zakresie ponownego wykorzystania zużytych przedmiotów - naprawianie zepsutych zabawek, działania w ramach innowacji „Coś z niczego - drugie życie niepotrzebnych przedmiotów”, udział w międzyszkolnym konkursie na ekologiczną zabawkę wykonaną z materiałów pochodzących z recyklingu.</p> <p>- Rozmowy i pogadanki nt. racjonalnego robienia zakupów.</p> <p>- Kompostowanie niepotrzebnych części roślin w ogrodzie szkolnym celem wykorzystania ich jako nawozu.</p>
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących właściwego segregowania odpadów komunalnych	PreZero Małopolska Sp. z o.o. Oddział Częstochowa	2020-2021	200,00 - środki własne 4 815 000,00 - leasing	Ulotki i informacje mailowe do klientów o prawidłowej segregacji odpadów. Zakup pojazdów Norma EURO 6 – 9 szt.
		Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	2020 2021	b.d. 1 489 000,00	<p>W 2020 r. Spółka rozpoczęła realizację zadania inwestycyjnego polegającego na modernizacji sortowni zmieszanych odpadów komunalnych o wydajności 95 000 Mg/rok. W 2020 r. opracowano koncepcję modernizacji sortowni.</p> <p>W dniu 29 stycznia 2021 r. CzPK Sp. z o. o. uzyskała decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach nr GOŚ.6620.4.2018.AM i rozpoczęła realizację zadania inwestycyjnego polegającego na modernizacji sortowni zmieszanych odpadów komunalnych o wydajności 95 000 Mg/rok. W 2021 r. opracowano koncepcję modernizacji sortowni.</p> <p>W 2021 r. został wykonany projekt modernizacji oraz uzyskano pozwolenie na budowę.</p> <p>W 2021 r. Spółka:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoczęła realizację zadania inwestycyjnego polegającego na modernizacji sortowni zmieszanych

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>odpadów komunalnych o wydajności 95 000 Mg/rok. W 2021 r. została wykonana koncepcja modernizacji sortowni. Zadanie będzie obejmowało linię technologiczną przeznaczoną do sortowania odpadów komunalnych zmieszanych, która musi być przystosowana do pracy z odpadami pochodzącymi z zbiórki selektywnej tj. zarówno odpadów opakowaniowych tworzywowych, mieszaniny odpadów opakowaniowych (tworzyw sztucznych, papieru i metali) oraz opadów selektywnie zbieranych. Celem inwestycji jest zapewnienie elastyczności, funkcjonalności oraz skuteczności sortowania odpadów zmieszanych, jak również zbieranych selektywnie, tak, aby możliwe było maksymalizowanie ilości kierowanych do recyklingu frakcji materiałowych, a co za tym idzie ograniczenie ilości składowanych bądź poddawanych termicznemu przetwarzaniu odpadów komunalnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> zakupiła urządzenie do rozdrabniania odpadów wielkogabarytowych o wartości 1 489 000 zł.
		Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego	2020	13 258,00 wydatkowane z budżetu gminy	Do jednych z najważniejszych działań w sytuacjach zagrożeń należała w 2020 r. utylizacja odpadów niebezpiecznych.
		I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	Zorganizowanie konkursu dla uczniów na FB z okazji Dnia Ziemi - filmy, plakaty. Kampania „zero waste”, recykling oraz segregacja odpadów komunalnych.
		V Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji geografii oraz lekcji z wychowawcą.
		VII Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji geografii oraz lekcji z wychowawcą.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		IX Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida w Częstochowie	2020-2021	549,99 budżet liceum	Zakup stojaków do segregacji odpadów - 5 szt.
		Miejskie Przedszkole nr 3 „Bajkowa Kraina” w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział dzieci w warsztatach dotyczących segregowania odpadów realizowanych przez firmę odprowadzającą odpady.
		Miejskie Przedszkole nr 7 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Segregacja odpadów w każdej sali przedszkolnej i w placówce.
		Miejskie Przedszkole nr 8 w Częstochowie	2020-2021	Bez kosztów	Segregowanie odpadów na terenie całego przedszkola, zajęcia edukacyjne z tego z zakresu realizowane w poszczególnych grupach wiekowych, umieszczenie dużej tablicy informacyjnej dotyczącej segregowania odpadów na budynku przedszkola nad ustawionymi kosztami na odpady w odpowiednich kolorach, selektywna zbiórka makulatury, nakrętek.
		Miejskie Przedszkole nr 9 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Warsztaty w zakresie segregacji odpadów przeprowadzone przez pracownika firmy Remondis Sp. z o.o. Prelekcja EKO - śmieci.
		Miejskie Przedszkole nr 12 im. Ireny Szewińskiej w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział dzieci w spotkaniu z pracownikami CUK - Poznanie zasad prawidłowego segregowania odpadów. „Dobre rady na złe odpady” - teatrzyk kukiełkowy w wykonaniu nauczycieli przedszkola. Udział w konkursie CUK „Zbiórka elektroodpadów” - zajęcie II miejsca w Częstochowie. Udział w zbiórce „Nakrętkowa Częstochowa”. Całoroczna zbiórka baterii.
		Miejskie Przedszkole nr 13 im. Krecika w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w obchodach „Dzień Ziemi”, „Przyjazna Częstochowa” - zbiórka elektroodpadów. Warsztaty edukacyjne REMONDIS.
		Miejskie Przedszkole nr 14 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Listopad 2020 r. - zajęcia „segregujemy śmieci” warsztaty”. Kwiecień 2021 r. - „Dbamy o przyrodę” prezentacje multimedialna, pogadanka na podstawie ilustracji „Czas rozkładu odpadów nie segregowanych przez ludzi”.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					Zajęcia plastyczne „Segregujemy odpady do odpowiednich pojemników. Kwiecień 2021 r. - zabawa dydaktyczna „Gdzie z tymi śmieciami”? segregujemy odpady po co to robimy?.
		Miejskie Przedszkole nr 16 w Częstochowie	2020-2021	2 000,00 środki Gminy Miasto Częstochowa	Pogadanki i warsztaty z dziećmi. Zakup pojemników do segregacji odpadów do każdej sali.
		Miejskie Przedszkole nr 17 im. Siedmiu Krasnoludków w Częstochowie	2020-2021	0,00	Organizowanie akcji „Sprzątanie Świata”. Cel: uświadomienie dzieciom potrzeby ochrony środowiska naturalnego, promowanie nie śmiecenia, selektywna zbiórka odpadów, akcja skierowana do dzieci 3,4,5,6 letnich Zorganizowanie konkursu plastycznego „Śmieci mniej, ziemi lżej”. Cel: podnoszenie świadomości dzieci odnośnie ochrony środowiska naturalnego, konkurs skierowany do dzieci 3,4,5,6 letnich z przedszkoli miasta i powiatu częstochowskiego. Udział w zajęciach edukacyjnych online z przedstawicielem reprezentującym firmę Remondis pt. „Czysto, ładnie i bez śmieci”. Cel: kształtowanie nawyków proekologicznych i poznawanie znaczenia nowych słów - ekolog, recykling. Akcja skierowana do dzieci 4,5,6 letnich i ich rodziców.
		Miejskie Przedszkole nr 18 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Realizacja autorskiego programu edukacji ekologicznej „Dbam o Ziemię z Ekoczystkiem”. Warsztaty w zakresie segregowania odpadów organizowane przez przedstawiciela firmy Remondis Sp. z o.o.
		Miejskie Przedszkole nr 21 w Częstochowie	2020-2021	Środki Remondis Sp. z o.o.	Warsztaty dla dzieci z zakresu segregacji odpadów, zaangażowanie w zbiórkę elektrośmieci Przyjazna Częstochowa - wielka zbiórka elektroodpadów, praktyczne działania prawidłowa segregacja odpadów.
		Miejskie Przedszkole nr 23 im. Jasia i Małgosi w Częstochowie	2020-2021	0,00	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia edukacyjne z dziećmi w ramach realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego. 2. Zbiórka plastikowych nakrętek w ramach akcji „Nakrętkowa Częstochowa”. 3. Warsztaty prowadzone przez przedstawicieli CzPK we

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					współpracy z UM Częstochowy dotyczące segregacji odpadów.
		Miejskie Przedszkole nr 25 im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Częstochowie	2020-2021	0,00	Warsztaty w zakresie segregacji odpadów przeprowadzone przez pracownika firmy Remondis Sp. z o.o.
		Miejskie Przedszkole nr 26 im. Krasnala Hałabały w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w warsztatach organizowanych przez Spółkę Remondis na temat „Segregacja odpadów”.
		Miejskie Przedszkole nr 27 w Częstochowie	2020-2021	nieodpłatnie	Coroczne spotkania dzieci z edukatorem Firmy „Remondis” n/t segregacji odpadów. Umieszczenie na terenie przedszkola kolorowych pojemników na odpady.
		Miejskie Przedszkole nr 30 w Częstochowie	2020-2021	Środki Gminy Miasta Częstochowy Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne	Warsztaty dla dzieci prowadzone w przedszkolu pn. „Segregacja odpadów”.
		Miejskie Przedszkole nr 32 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	Udział w akcji elektroodpady „Zadbaj o naszą planetę”. KONKURS „PRZYJAZNA CZĘSTOCHOWA - WIELKA ZBIÓRKA ELEKTROODPADÓW” - zajęcie III miejsca dla placówki i III miejsca dla przedszkolaka. Biblioteczka/regał z recyklingu z książkami o ekologii, karmnik dla ptaków z recyklingu. Warsztaty edukacyjne. Sadzenie drzewa leszczyny za udział z w akcji elektroodpady. Sadzenie drzewka dęb w ogrodzie przedszkolnym dla Powstańca im. BOLESŁAWA KURKOWSKIEGO za udział konkursie Kolory Wiosny 2021”. Udział w projekcie edukacyjnym „Oto Hałabała zna go Polska cała”. Dokarmianie ptaków przez okres jesienno-zimowy.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>Pomoc rodzica w wykonaniu karmnika. Pomoc rodzica w wykonaniu budki dla szpaków. Wiersze, opowiadania, zagadki. Zieleń i zwierzęta w naszym otoczeniu. Ochrona zwierząt i roślin. Akcja dla schroniska „Charytatywnie dla schroniska”. Kąciki przyrodnicze w sali związane z porami roku. Hodowla roślin. Udział w akcji „Zdrowo Rosną”. Udział konkursie - Eko karmnik. Bezpośredni kontakt z przyrodą (wycieczki, spacer). Akcja - sadzenie iglaków i założenie nowych klombów z roślinami przy ogrodzeniu przedszkolnym. Grządka w ogrodzie przedszkolnym - sianie, sadzenie, plewienie, podlewanie.</p>
		Miejskie Przedszkole nr 37 w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	<p>1. Realizacja projektu „Chrońmy przyrodę - chrońmy człowieka”. 2. Zakupienie odpowiednich pojemników do segregacji odpadów do każdej klasy na terenie placówki w celu segregowania odpadów przez dzieci.</p>
		Miejskie Przedszkole nr 38 w Częstochowie	2020-2021	Środki Gminy Miasto Częstochowa, Rady Rodziców, Remondisu	Zajęcia na temat prawidłowej segregacji odpadów prowadzone przez przedstawicieli firmy Remondis.
		Miejskie Przedszkole nr 41 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Pogadanka z firmy „ Remondis” Ustawienie koszy do segregacji w salach zajęć oraz na zewnątrz przedszkola.
		Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	<p>- Zbiórka baterii. Akcja informacyjna nt. segregowania odpadów. - Realizacja innowacji pedagogicznej „Umysł przyszłości” dot. edukacji dla zrównoważonego rozwoju, Szkło do recyklingu i upcyklingu! - ponowne zastosowanie szkła np. wykonanie lampionu, „Segregacja śmieci dla dzieci” - film edukacyjny, Koszmrówka spieszy się z pomocą! - bajka o segregowaniu śmieci, Madam (śmie)Ciuszka - upcycling modowy - bajka, „Eko-patrol” -</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>jak dobrze podzielić śmieci aby móc je ponownie wykorzystać, Gra segregacyjna - zabawy z segregowaniem odpadów.</p> <p>- Udział w konkursach o tematyce ekologicznej np. „Opowiedzcie sami jak zwyciężyć ze śmieciami”.</p> <p>- Prowadzenie zajęć nt. segregowania śmieci - spotkanie z pracownikiem z Sobuczyny - rozróżnianie kolorów pojemników do segregacji.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 21 im. Ks. S. Konarskiego w Częstochowie	2020-2021	Środki własne	Zbiórka zużytego sprzętu, całoroczna zbiórka baterii, nakrętek, segregacja odpadów - pogadanki, zajęcia, tablice informacyjne umieszczone na terenie szkoły.
		Szkoła Podstawowa nr 24 im. Jana Szancera w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Zajęcia instruktarzowe o działaniu domowych sprzętów TV, AGD - poznanie zasad ich działania i bezpiecznego użytkowania. Warunki naprawy. Sposoby pozbywania się zepsutej elektroniki. Pogadanka na zajęciach z wychowawcą, zajęcia z edukacji wczesnoszkolnej - segregowanie odpadów, recykling. Zajęcia edukacyjne - segregacja śmieci - Zajęcia praktyczne.</p> <p>Edukacja polonistyczna, przyrodnicza i plastyczna - co się dzieje ze śmieciami? Co można z nich zrobić? Po co nam segregacja?.</p> <p>Poruszanie tematyki segregacji śmieci oraz recyklingu w czasie realizacji zajęć z języka angielskiego.</p> <p>Segregacja śmieci prowadzona jest na co dzień - w szkole są odpowiednie kosze, z których korzystają uczniowie.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Prowadzenie w formie zdalnej działalności edukacyjnej poprzez pogadanki, filmy edukacyjne i działalność biblioteki szkolnej (udostępnianie literatury tematycznej dla dzieci i młodzieży oraz materiałów edukacyjnych z zasobów stron internetowych organizacji ekologicznych m.in. Gaja, ODE Źródła.</p> <p>Gry i zabawy edukacyjne dla najmłodszych na platformach: Eduello, Quizizz, Learning apps itp.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 29 im. Królowej Jadwigi w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Klasy 3 - Czytanie o największych zagrożeniach dla Ziemi. Sporządzanie mapy myśli o zagrożeniach dla Ziemi i sposobach ich zapobiegania.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. Michała Brzeskiego w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Segregacja śmieci, ulotki, afisze, plakaty.
		Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Otrzymanie przez naszą placówkę zestawów kolorowych pojemników przeznaczonych do wewnętrznej segregacji odpadów komunalnych.</p> <p>Aktualizacja zasad segregacji odpadów na terenie szkoły.</p> <p>Warsztaty na temat „Zasady segregacji odpadów” podczas których uczniowie uczyli się praktycznej segregacji z wykorzystaniem kolorowych pojemników do segregacji śmieci.</p> <p>Opracowanie i rozdanie uczniom ulotek „Segreguj śmieci - nie wyrzucaj odpadów do jednego pojemnika”.</p> <p>Konkurs na hasło reklamowe dotyczące segregacji odpadów.</p> <p>Cykliczny udział w zbiorce baterii i zużytego sprzętu RTV w ramach kilku edycji konkursu „Czysta Częstochowa” pod patronatem prezydenta miasta Częstochowy.</p> <p>W miesiącu lutym 2021 r. uczniowie naszej szkoły pod okiem wychowawców uczestniczyli w zajęciach poświęconych dbaniu o środowisko naturalne, przede wszystkim poprzez segregowanie śmieci. Zajęcia odbyły się, zarówno w formie stacjonarnej, jak i zdalnej.</p> <p>Udział w akcji „Sprzątanie Świata” 2021 r. pod hasłem „Plastik? Rezygnuję, redukuję, segreguję?”.</p> <p>Projekcja filmów z zakresu edukacji recyklingowej pt. „Felka rady jak segregować odpady”, „Bajka edukacyjna proekologiczna”.</p> <p>Organizowanie ekologicznych konkursów „Drugie życie odpadów np. świąteczne ozdoby ekologiczne”. „Drugie życie odpadów - roboty i inne istoty”.</p> <p>Wykorzystywanie surowców wtórnych do przygotowania: strojów, prac plastycznych, instrumentów muzycznych.</p> <p>Wykorzystanie resztek materiałów do uszycia: toreb ekologicznych, woreczków na przybory gimnastyczne.</p> <p>Kukiełki z butelek - zajęcia edukacyjne. Na zajęciach plastycznych uczniowie klas drugich wykonali z butelek kukiełki. Dzieci</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>dowiedziały się jak powstają plastikowe butelki i do czego są używane a także dlaczego należy wrzucać butelki do odpowiednich pojemników.</p> <p>Zbiórka nakrętek i przekazanie ich na cele charytatywne.</p> <p>Zachęcenie większej ilości uczniów do angażowania się w akcje zbiórek surowców wtórnych.</p> <p>Konkurs na plakat oraz hasło, wierszyk, rymowanek z okazji „Dnia Ziemi”.</p> <p>Prezentacje przygotowane z okazji Dnia Ziemi.</p> <p>Quiz ekologiczny online pt. „Co wiesz o ekologii?”.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 35 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>1. Program „Śmieci?! Kto to widział?!” (org. Tatrzański Park Narodowy, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) realizowany w roku szkolnym 2021/2022 w kl. I-VII - podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, kształtowanie postaw ekologicznych przez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju (cykl zajęć z wychowawcami, m.in. na temat sposobów ograniczania ilości śmieci, segregowania odpadów, stosowania opakowań wielokrotnego użytku, wykonanie prac „Oczyść atmosferę! Daj śmieciom drugie życie!”).</p> <p>2. Program „EcoEksperymentarium” realizowany w roku szkolnym 2021/2022 w kl. I (org. Ministerstwo Klimatu i Środowiska) - promowanie postaw i wiedzy na temat sposobów dbania o środowisko naturalne, zapoznanie z gatunkami roślin i zwierząt w lesie, promowanie właściwych postaw w czasie przebywania w lesie (cykl zajęć z wychowawcą, m.in. na temat dobrych praktyk ekologicznych w codziennym życiu, racjonalne zakupy, oszczędzanie zasobów - wody, prawidłowa segregacja śmieci, recykling, przyroda w lesie).</p>
		Szkoła Podstawowa nr 42 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Przypominanie uczniom o segregacji odpadów - odpowiednie, oznakowane kosze.</p> <p>- Recykling, segregacja śmieci - pogadanki, teksty informacyjne, filmy edukacyjne, ćwiczenia multimedialne, praca plastyczna - segregacja odpadów (2020-2021).</p> <p>- Prace plastyczno- techniczne z użyciem odpadów typu: rolki po papierze toaletowym, słomki, gazety, nakrętki, wytłaczanki na</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					jajka, itp. (2020-2021). Co to jest recykling i czemu służy? – spacer po najbliższej okolicy celem znalezienia miejsc gdzie stoją odpowiednie kosze do segregacji śmieci.
		Szkoła Podstawowa Nr 48 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Uczestnictwo w akcjach wolontariatu, zbierania nakrętek. Współpraca z fundacją „Rething”.
		Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Władysława Sikorskiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	1. Ćwiczenia praktyczne w segregowaniu odpadów - zabawy edukacyjne w klasach I-III. 2. Spacery wokół szkoły ukierunkowane na segregację zebranych śmieci-klasy I-III. 3. Realizacja tematyki segregacji w trakcie zajęć z zakresu edukacji przyrodniczej oraz podczas zajęć z wychowawcą, lekcji przyrody, biologii, chemii, geografii tj.: - Po co segregować odpady komunalne?; - Kodeks młodego ekologa; 4. Kształtowanie u uczniów nawyku segregacji śmieci dzięki odpowiednim koszom w salach lekcyjnych.
		Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca w Częstochowie	2020-2021	Bez kosztowo	Edukacja dzieci i młodzieży klas 1-8 w ramach lekcji przyrody, chemii, biologii, godziny z wychowawcą na temat segregacji śmieci. Prowadzenie zbiórki elektrośmieci w ramach akcji „Czysta Częstochowa”.
		Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 53 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Częstochowie	2020-2021	0,00	Zbiórka plastikowych nakrętek dla Stowarzyszenia Pomocy Potrzebującym „Podaj Dalej” - w ramach akcji „Nakrętkowa Częstochowa”. Zorganizowanie akcji pt. „Konkurs Przyjazna Częstochowa - wielka zbiórka elektroodpadów” pod patronatem Prezydenta Miasta.
		Straż Miejska w Częstochowie	2020	Koszty własne	W zakresie poprawy estetyki, czystości i porządku, a w szczególności likwidacji „dzikich wysypisk” odpadów, Strażnicy Miejscy w 2020 r. podjęli łącznie 1 138 interwencji, w 128 przypadkach zastosowali postępowanie mandatowe, w 1 005 przypadkach środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz w 5 przypadkach wszczęto

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
			2021		<p>postępowanie zmierzające do ukarania sprawcy wykroczenia przez sąd.</p> <p>Warto dodać, iż w 2020 r. strażnicy miejscy zostali doposażeni w przenośne kamery typu foto pułapka, które były wykorzystywane do obserwacji miejsc narażonych na wyrzucanie odpadów, celem wyeliminowania powstawania „dzikich wysypisk”.</p> <p>W 2021 r. Strażnicy Miejscy przeprowadzili 977 kontroli rejonów powstawania „dzikich wysypisk” oraz 494 (kontrole właścicieli nieruchomości w zakresie usuwania odpadów, zawierania umów na wywóz z wyspecjalizowanymi podmiotami.</p> <p>W zakresie poprawy estetyki, czystości i porządku, a w szczególności likwidacji „dzikich wysypisk” odpadów, Strażnicy Miejscy podjęli łącznie 3 847 interwencji, w 469 przypadkach zastosowali postępowanie mandatowe, w 3 363 przypadkach środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia oraz w 15 przypadkach wszczęto postępowanie zmierzające do ukarania sprawcy wykroczenia przez sąd.</p> <p>Ponadto w 2021 r. strażnicy zostali doposażeni w przenośne kamery typu foto pułapka, które były wykorzystywane do obserwacji miejsc narażonych na wyrzucanie odpadów, celem wyeliminowania powstawania „dzikich wysypisk”.</p>
		Miejskie Przedszkole nr 36 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział i realizacja challenge’u ekologicznym „Śląskie Smog Stop”, obchody „Dnia Ziemi”, korzystanie z pojemników do segregacji na terenie placówki.
		Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie	2020-2021	W ramach działalności operacyjnej Uczelni - budżet UJD	Przeprowadzono akcję informacyjną wśród pracowników i studentów Uczelni związaną z wprowadzeniem segregacji odpadów w budynkach Uczelni (pojemniki umożliwiające segregację tworzyw sztucznych, metalu, papieru i szkła). Ponadto działania realizowano w ramach kształcenia m.in. na kierunkach chemia i biotechnologia na przedmiotach: Metody biotechnologiczne w ochronie środowiska, Biomonitoring i analityka zanieczyszczeń środowiska, Toksykologia, Bioremediacja terenów przemysłowych, Metody zagospodarowywania odpadów przemysłowych.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>Ponadto Uczelnia minimalizowała ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych oraz wspierała wzrost efektywności systemu zbierania i zwiększenia udziału tych odpadów poddanych procesom odzysku i procesom unieszkodliwiania.</p> <p>W UJD funkcjonuje Zarządzenie Rektora (R.021.1.141.2021) dotyczące likwidacji składników majątkowych, które zawiera wytyczne w zakresie prawidłowego kasowania i utylizowania odpadów w Uczelni. Wszystkie obiekty są wyposażone w pojemniki do segregacji odpadów.</p> <p><i>Organizacja VIII Międzywojewódzkiego Turnieju Chemicznego dla Uczniów Szkół Podstawowych</i> „Świat tonie w toni ton plastiku” było to hasło wiodące prezentacji multimedialnych przygotowanych przez uczestników. Do organizatorów wpłynęło 25 prac konkursowych o znacznej wartości merytorycznej oraz cechujących się dużym zaangażowaniem w realizację projektu. Wiele prezentacji zawierało interesujące materiały jako wynik wnikliwych poszukiwań, a także zdjęcia samodzielnie wykonane przez autorów.</p>
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Międzynarodowym projekcie edukacyjnym „Start the Change! (Rozpocznij zmianę) Działaj lokalnie, zmieniaj globalnie” - promującym nowy model dobrego życia poprzez realizację zajęć edukacyjnych z zakresu edukacji globalnej oraz celów zrównoważonego rozwoju ogłoszonych przez ONZ. • Szkolna rywalizacja w ramach działań na rzecz ochrony środowiska „Odzysk i recykling puszek aluminiowych” polegająca na całorocznej zbiórce puszek aluminiowych. • Całoroczna zbiórka zużytych baterii - zorganizowanie szkolnej rywalizacji proekologicznej „Unieszkodliwiamy niebezpieczne odpady” - współpraca z Rebą - przystąpienie do cyklu Ogólnopolskiego Konkursu zbiórki

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>zużytych baterii w placówkach oświatowych i wychowawczych na terytorium Polski pod hasłem „Edukujemy - Pomagamy”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Całoroczna zbiórka nakrętek tworzywowych po napojach w ramach akcji „Odkręć się na innych” (zbiórka na wózek inwalidzki dla podopiecznego fundacji) - współpraca z Fundacją „Młodzi - Młodym”, organizacja szkolnej rywalizacji. • „Akcja - segregacja” - pierwszy krok do selektywnej zbiórki odpadów - ustawienie na terenie szkoły opisanych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów wraz z tematyczną informacją. Przygotowanie i przeprowadzenie dla całej szkolnej społeczności kampanii informacyjno-edukacyjnej dotyczącej prawidłowego gospodarowania odpadami wraz z praktyczną nauką segregacji odpadów dla klas młodszych. • Montaż na terenie przyszkolnym Ekologicznej stacji do segregacji odpadów - nagrody zdobytej przez uczniów szkoły w ramach akcji „Posprzątaj swoją szkołę przed zimą”. • Realizacja tematyki na zajęciach dydaktycznych: „By nie utonąć w śmieciach”, „Marsz do kosza - przybliżenie pojęć recykling, segregacja, elektrośmieci, składowanie”, „Jestem przyjacielem przyrody - ekologia i jej zadania”.
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w miejskiej akcji „Posprzątaj swoją szkołę przed zimą”. • Segregowanie odpadów w szkole. • Zajęcia dotyczące segregowania śmieci i wtórnego wykorzystania odpadów.
		Zespół Szkół im. gen. Władysława Andersa w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	<p>Na lekcjach biologii w kl. 8 Temat: Co to jest ekologia i czym się zajmuje? Na lekcjach geografii: klasa IV (T)</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					Temat: Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego w Polsce. Klasa VII SPD Temat: Zanieczyszczenie i ochrona środowiska przyrodniczego.
		Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	Wystawa poświęcona znaczeniu idei segregacji odpadów. Konkurs „Segregacja odpadów” dla szkół w ramach Dnia Elektryka.
		Zespół Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W. S. Reymonta w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w akcji „Nakrętkowa Częstochowa”, której organizatorem było Stowarzyszenie Potrzebującym „Podaj Dalej”. Udział w akcji Centrum Usług Komunalnych w Częstochowie pn. „Posprzątaj swoją szkołę przed zimą”. Pozyskanie przez szkołę stacji do segregacji odpadów oraz planszy informacyjnej o segregacji.
		Zespół Szkół Specjalnych nr 28 w Częstochowie	2020-2021	0,00	- Zajęcia tematyczne, rozmowy, filmy, prezentacje nt. sposobów segregacji odpadów komunalnych. - Praktyczna nauka poprawnego segregowania odpadów z wykorzystaniem „Stacji Ekologicznej Poprawnej Segregacji Odpadów”, otrzymanej wraz z pojemnikami z Centrum Usług Komunalnych. - Bieżąca segregacja odpadów przez uczniów na terenie szkoły do pojemników zgodnie z zasadami segregacji.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Prowadzenie rejestru wyrobów zawierających azbest	Gmina Miasto Częstochowa	2020-2021	bezpłatnie	Wszystkie dane dot. złożonych informacji o wyrobach zawierających azbest w mieście Częstochowa wprowadzane są do bazy azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii - https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest	Gmina Miasto Częstochowa - (WOŚRiL - Referat Ochrony Środowiska i Klimatu)	2020-2021	4 738,67 - budżet miasta	W 2020 r. z budżetu miasta Częstochowy udzielono dotacji: na wspieranie robót związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem materiałów zawierających azbest. Kwota wypłacona jednemu mieszkańcowi to 1 772 zł., który zlikwidował 1,5 Mg tych wyrobów. W 2021 r. udzielono z budżetu miasta dotacji na zadanie w zakresie unieszkodliwienia azbestu. Dotację otrzymało

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>2 mieszkańców na łączną kwotę 3 tys. zł., z przeznaczeniem na dofinansowanie demontażu, transportu oraz unieszkodliwienia wyrobów budowlanych zawierających azbest.</p> <p>Maksymalna wysokość dofinansowania wynosiła do 4 000 zł. We wskazanym okresie dofinansowano łącznie 3 inwestycje, wydając z budżetu miasta kwotę ponad 4 700,00 zł.</p>
Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi					
Zasoby geologiczne	Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	Gmina Miasto Częstochowa - WOŚRiL	2020-2021	W ramach zadań własnych	Na bieżąco kontrola wykonywania przez przedsiębiorców, którym udzielono koncesji, obowiązków wynikających z ustawy Prawo geologiczne i górnicze.
		PSH Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy	2020-2021	Nieemożliwe do określenia ze względu na charakter prowadzonych prac (obszar całego kraju) - NFOŚiGW	W ramach zadania w 2020 r. przeprowadzono prace kameralne i terenowe mające na celu rozpoznanie problematyki niekoncesjonowanej eksploatacji kopalin w granicach miasta (informacje o projekcie dostępne są pod adresem: http://srodowiskowa.pgi.gov.pl/moek . Efektem prac jest „Raport z monitoringu odkrywkowej eksploatacji kopalin w mieście Częstochowa (woj. śląskie), stan na lipiec 2020 roku”.
Zasoby geologiczne	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik	Podczas przeprowadzanych ankietyzacji nie uzyskano żadnych informacji na ten temat. Należy założyć, iż w latach 2018-2021 zadanie nie było realizowane.			
Zasoby geologiczne	Objęcie rekultywacją wyeksploatowanych części złóż zgodnie z najkorzystniejszym kierunkiem zagospodarowania	Podczas przeprowadzanych ankietyzacji nie uzyskano żadnych informacji na ten temat. Należy założyć, iż w latach 2018-2021 zadanie nie było realizowane.			

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi					
Gleby	Promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami	Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie	2020-2021	-	W latach 2020-2021 na terenie miasta Częstochowy zadania nie realizowano. ŚODR w Częstochowie realizuje zadania dotyczące ochrony środowiska na terenie województwa śląskiego na terenie obszarów wiejskich, w związku z czym były to zadania realizowane dla mieszkańców i rolników gmin na terenie powiatu częstochowskiego.
Gleby	Kontrola poziomu zanieczyszczeń gleb - rozwój sieci monitoringu gleb	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach	2020-2021	-	W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, IUNiG-PIB w Puławach prowadzi badania gleb ornych w Polsce. Na terenie miasta Częstochowa nie zlokalizowano żadnego punktu sieci krajowej badania gleb.
Gleby	Stosowanie dobrych praktyk rolniczych mających na celu przeciwdziałanie zmniejszaniu zakwaszania gleb	Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie	2020-2021	-	W latach 2020-2021 na terenie miasta Częstochowy zadania nie realizowano. ŚODR w Częstochowie realizuje zadania dotyczące ochrony środowiska na terenie województwa śląskiego na terenie obszarów wiejskich, w związku z czym były to zadania realizowane dla mieszkańców i rolników gmin na terenie powiatu częstochowskiego.
Gleby	Zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, w celu przywrócenia im funkcji przyrodniczych, rekreacyjnych lub rolniczych	Podczas przeprowadzanych ankietyzacji nie uzyskano żadnych informacji na ten temat. Należy założyć, iż w latach 2018-2021 zadanie nie było realizowane.			
Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej					
Zasoby przyrodnicze	Konserwacja pomników przyrody	Gmina Miasto Częstochowa - Referat Rolnictwa i Ochrony Środowiska	2020-2021	28 620,00	Zadrzewienie pomnikowe wymaga ciągłych, cyklicznych prac pielęgnacyjnych. Składają się na nie coroczne przeglądy stanu fitosanitarnego, zabiegi pielęgnacyjne, w tym usuwanie suchych i zamierających oraz nadłamanych gałęzi, stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa dla ludzi oraz mienia.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
Zasoby przyrodnicze	Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne, rewitalizacja obiektów parkowych	Gmina Miasto Częstochowa	2020	b.d. 37 329 862,37 wydatkowane w 2020 r. 3 898 185,00 wydatkowane w	<p><i>Projekt „Przyjazna Częstochowa”</i></p> <p>W ramach tego projektu realizowano w 2020 r. działania kwalifikowane do kierunku „Zielona Częstochowa”. Dokonano w mieście licznych nowych nasadzeń drzew, krzewów w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 259 szt. drzew w tym 225 szt. w ramach zobowiązań wynikających z wydanych przez marszałka Województwa Śląskiego decyzji administracyjnych nałożonych na Gminę Miasto Częstochowa jako rekompensatę za usunięte z terenu miasta drzewa i krzewy, • 3 410 szt. krzewów (na powierzchni 868m²), • 940 szt. bylin (na powierzchni 257m²), • 9 060 szt. roślin jednorocznych w donicach i na kwietnikach stałych w sezonie wiosennym i letnim, • 350 szt. krzewów chryzantem w donicach na grobach wojennych na Wszystkich Świętych. <p>Nowe klomby i rabaty z roślinami ozdobnymi pojawiły się przy ul. Partyzantów, Al. Niepodległości 29, Bardowskiego 33, Sobieskiego 11, POW 12 oraz Botanicznej 23.</p> <p>Do najważniejszych zadań strategicznych miasta zrealizowanych w 2020 r. należało m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompleks sportowo - rekreacyjny - Park wodny - 14 594 033,55 zł (całkowita wartość zadania 54 030 079 zł), • Przebudowa i rozbudowa budynku Ratusza Starej Częstochowy wraz z zagospodarowaniem terenu - 15 425 760,73 zł (całkowita wartość zadania 27 616 176 zł), • Zielona Promenada Śródmiejska - 3 078 506,61 zł (całkowita wartość zadania 6 516 529 zł). <p>W 2020 r. realizowano następujące inwestycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa Zielonej Promenady Śródmiejskiej

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
			2021	138 317,46	<p data-bbox="1467 263 2094 367">w Częstochowie - tworzenie warunków dla rekreacji i wypoczynku mieszkańców, realizacja 2015-2020, koszt całkowity: 6 413 159 zł, wydatki w 2020 r. - 3 098 185 zł,</p> <ul data-bbox="1422 367 2094 821" style="list-style-type: none"> • Program - Zielone Miasto - Polepszenie standardu życia oraz warunków wypoczynku mieszkańców: realizacja 2018-2020, koszt całkowity 999 951 zł, limit w 2020 r. - 500 000 zł • Realizacja Programu poprawy infrastruktury rodzinnych ogrodów działkowych położonych na terenie Miasta Częstochowy - poprawa warunków korzystania z ROD oraz zwiększenie dostępności ogrodów dla społeczności lokalnej, realizacja 2017-2021, koszt całkowity 574 948 zł, limit w 2020 r. - 100 000 zł • Rewitalizacja Parku Lisiniec w Częstochowie - dokumentacja - tworzenie warunków dla rekreacji i wypoczynku mieszkańców: realizacja 2016-2020, koszt łączny 9 245 051 zł, limit w 2020 r. - 200 000 zł. <p data-bbox="1366 858 2094 922"><i>Zwiększanie ilości zagospodarowanych terenów zielonych i miejsc rekreacji dostępnych we wszystkich dzielnicach</i></p> <p data-bbox="1366 922 2094 986">Wydatki bieżące w ramach limitu środków w budżecie miasta, w tym:</p> <ul data-bbox="1422 986 2094 1410" style="list-style-type: none"> • Odrestaurowanie trawnika i drzew przy ul. Ogińskiego przy SP nr 9 - 25 284,00 zł. • Rewitalizacja terenu zielonego przy ul. Focha 28/32, 36, Nowowiejskiego 20 - 28 920,00 zł. • Leżaki miejskie w parku przy ul. Żabiej - 15 670,20 zł. • Odbudowa mini boiska do piłki nożnej przy placu zabaw - 13 742,50 zł. • Więcej zieleni na Rakowie - 9 180,00 zł. • Klomby nieogrodzone przy ul. Bardowskiego - 3 699,00 zł. • Zasadzenie drzew na placu przy ulicy Korczaka 4A - 7 400,00 zł.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				552 072,14	<ul style="list-style-type: none"> • Stojaki na rowery przed klatkami na ul. Bienia i w pobliżu - 3 837,60 zł. • Miejsce spotkań przy ul. Drucianej - 3 228,75 zł. • Ławka w obrębie skrzyżowania ul. Wyszyńskiego, Podhalańska i Szczecińska - 1 359,15 zł. • Renowacja trawnika na ulicy Równoległej - 0,00 zł. • Rabatka berberysów przy Al. Niepodległości 29 - 1 500,00 zł. • Poprawa bezpieczeństwa skrzyżowania ul. Krakowska, Kanał Kohna - 413,42 zł. • Poprawa bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych przy Placu Daszyńskiego - 515,16 zł. • Uzupelnienie miejsca po uschniętym drzewie za wiaduktem na DK-1 na wysokości ul. Rakowskiej - 496,80 zł. • Krzewy liściaste przy ul Wodzickiego 111 - 300,00 zł. • Uprzątnięcie i pielęgnacja parku Rząsawy - 28 400,00 zł. • działania w zakresie poprawy estetyki na terenach zieleni miejskiej - 49 787,58 zł. • obsadzenie pasa środkowego ul. Okulickiego wraz z pielęgnacją - 37 380,00 zł. <p>W ramach wydatków majątkowych wydatkowano kwotę 552 072,14 zł z przeznaczeniem na realizację zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program Zielona Częstochowa - 282 735,09 zł - w ramach zadania został stworzony Park kieszonkowy w Mirowie, Zielona ściana na budynku Urzędu Miasta przy ulicy Śląskiej, projekt dokumentacji dla Promenady im. Czesława Niemena, projekt rewitalizacji Placu Pamięci Narodowej, w tym wydatki niewygasające na kwotę 29 190,00 zł
				269 337,05	<p>Wydatki realizowane w ramach budżetu obywatelskiego - 269 337,05 zł, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Park w dzielnicy Brzeziny - 83 402,05 zł.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<ul style="list-style-type: none"> • Mini Plac zabaw skwer Meliorantów/Połaniecka - 90 000,00 zł. • w tym wydatki niewygasające na kwotę 87 171,00 zł. • Budowa placu street workoutu przy ul. Morenowej - 79 330,00 zł. • w tym wydatki niewygasające na kwotę 76 747,00 zł. • Budowa stołu do tenisa stołowego w Parku Narutowicza - 16 605,00 zł.
		Spółdzielnia Mieszkaniowa „Północ”	2020-2021	1 241 849,54	Nasadzenia krzewów, prześwietlenie drzew, konserwacja zieleni.
		Centrum Usług Komunalnych w Częstochowie	2021	83 402,05 zł - budżet miasta (zadanie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego) 104 652,95 - budżet miasta	<p>1. Budowa parku w dzielnicy Brzeziny w Częstochowie – Etap I Zakres wykonanych prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie nawierzchni z tłucznia z obrzeżem typu Eko-Bord, • wykonanie nawierzchni z kory pod dwa elementy ścieżki zdrowia • zakup i montaż elementów małej architektury (w tym: 3 ławki, 1 ławka typu stonoga, 3 kosze, 1 stojak rowerowy), • zakup i montaż czterech elementów ścieżki zdrowia (w tym: drabinka skośna, drabinka pozioma, walec, góra dół), • uporządkowanie zieleni, wycinka samosiewów, przycięcie drzew, • wykonanie trawnika. <p>2. Budowa parku kieszonkowego w Mirowie Zakres wykonanych prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie nawierzchni z kostki brukowej z obrzeżem betonowym, • wykonanie nawierzchni żwirowych, • zakup i montaż elementów małej architektury (w tym: ławki, kosze, stojaki rowerowe, słupki zabezpieczające zieleńce), • nasadzenia drzew i traw ozdobnych,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				28 920,00 - budżet miasta (zadanie realizowane w ramach budżetu obywatelskiego)	<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie trawnika, • roczna pielęgnacja gwarancyjna zieleni. <p>3. „Rewitalizacja terenu zielonego przy ulicy Focha 28/32, 36, Nowowiejskiego 20</p> <p>Zakres wykonanych prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakup materiału roślinnego, • przygotowanie terenu o powierzchni 605 m² pod nasadzenia i trawnik, • przesadzanie krzewów, • karczowanie krzewów, • wykonanie trawnika, • posadzenie roślin wg projektu nasadzeń, • zabiegi pielęgnacyjne.
Zasoby przyrodnicze	Zapewnienie właściwej ochrony dla różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych	Gmina Miasto Częstochowa - Miejska Pracownia Urbanistyczno Planistyczna Urzędu Miasta Częstochowy	2020-2021	0,00 Koszty administracyjne	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy uchwalono w listopadzie 2019 r. Określono w nim strukturę przyrodniczą miasta, wskazano system obszarów o wiodącej funkcji przyrodniczej. Sformułowano zasady polityki przestrzennej miasta służące zachowaniu bioróżnorodności obszarów cennych pod względem przyrodniczym, a także kształtowaniu właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków podlegających ochronie. Określone w Studium zasady obejmują także zachowanie swoistych dla miasta walorów krajobrazu oraz ochronę korytarzy ekologicznych w tym zmierzającą do zachowania lub odtworzenia ciągłości przestrzennej pomiędzy poszczególnymi elementami systemu przyrodniczego.</p> <p>W latach 2020-2021 Studium nie było aktualizowane.</p> <p>Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w Częstochowie, w dzielnicy Błeszno, pomiędzy ulicami: Bohaterów Katynia, Długą, Aleją Wojska Polskiego i torami kolejowymi objęły ochroną obszar charakteryzujący się dużą bioróżnorodnością tzw. Młaka w Błesznie.</p> <p>Ponadto w uchwalonym miejscowym planie zagospodarowania</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					przestrzennego obejmującym obszar położony w Częstochowie, w dzielnicach Błeszno i Stradom, w rejonie ulic: Jagiellońskiej, Królewskiej i Dojazdowej uwzględniono zieleń w ciągach ekologicznych w dolinie rzeki Konopki.
Zasoby przyrodnicze	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	Gmina Miasto Częstochowa	2020	b.d.	<p><i>Konkursy dla mieszkańców miasta</i></p> <p>W ramach aktywizacji mieszkańców do działań podnoszących estetykę zagospodarowania przestrzeni publicznej w 2020 r. Pełnomocniczka Prezydenta Miasta ds. Estetyki Miasta zorganizowała dwa konkursy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Najładniej ukwiecony balkon 2020”, • „Najładniejsza działka Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Częstochowie”. <p>Konkurs na „Najładniej ukwiecony balkon 2020” trwał od 21 lipca do 25 sierpnia 2020. Jury zdecydowało o przyznaniu dwóch pierwszych miejsc.</p> <p>Konkurs „Najładniejsza działka Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Częstochowie 2020” przeprowadzono w dniach 21 lipca - 26 sierpnia. Wyłoniono jednego zwycięzcę z ROD Wypalanki.</p>
		I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	Tematyka lekcji biologii - kl. III odnosząca się do ochrony bioróżnorodności w Polsce - ochrona czynna i bierna.
		V Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji geografii oraz lekcji z wychowawcą.
		VII Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Częstochowie	2020-2021	0,00	W ramach lekcji geografii oraz lekcji z wychowawcą.
		Miejskie Przedszkole nr 3 „Bajkowa Kraina” w Częstochowie	2020-2021	0,00	Realizacja treści podstawy programowej wychowania przedszkolnego w obszarze edukacji ekologicznej i ochrony przyrody. Realizacja przedsięwzięć ekologicznych w przedszkolu, udział przedszkolaków w konkursach plastycznych o tematyce.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Miejskie Przedszkole nr 7 w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	Cykl zajęć dodatkowych „Eko-systemy - zdobywanie wiedzy na temat zależności zachodzących w przyrodzie. Edukacja dzieci według harmonogramu zajęć i planów miesięcznych.
		Miejskie Przedszkole nr 8 w Częstochowie	2020-2021	Bez kosztów	Udział dzieci w Projekcie EkoEksperymentarium - z grą on-line, edukacja ekologiczna, rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko, angażowanie dzieci w sprawy ekologii. Obchody wybranych świąt nietypowych wg opracowanych Eko-kalendarzy np. dzień lasu, dzień wody, dzień dzikiej przyrody, Światowy dzień Ziemi - podkreślanie znaczenia ochrony środowiska.
		Miejskie Przedszkole nr 9 w Częstochowie	2020-2021	5 000,00 wygrana w ramach konkursu „Kolory Wiosny” środki Gminy Miasto Częstochowy	Konkursy o tematyce ekologicznej. Obserwacje przyrodnicze - charakterystyczne cechy pór roku. Uświadczenie zalet spożywania warzyw i owoców - Dzień Jabłka, Dzień Dyni, Dzień Marchewki. „Zimowa stołówka dla ptaków” uświadczenie konieczności dokarmiania ptaków (zagrożenia i pomoc w przetrwaniu zimy). Poznanie jakie niebezpieczeństwa zagrażają środowisku (pożary, zanieczyszczenia). Obchody Dnia Ziemi - sprzątanie okolicy przedszkola.
		Miejskie Przedszkole nr 12 im. Ireny Szewińskiej w Częstochowie	2020-2021	0,00	„Mogę zatrzymać smog. Przedszkolaku złap oddech” - realizacja kampanii edukacyjno-informacyjnej. Chronimy pszczoły - zajęcia edukacyjne z pszczelarzem. Obchody Światowego Dnia Ziemi - Zajęcia edukacyjne „Kocham Planetę Ziemia - Zrób coś dla mnie, zrób dla siebie - ratuj Ziemię”. „Stop wypalaniu traw” - zajęcia edukacyjne. Realizacja programu PSSE „Klub Zdrowego Przedszkolaka” - zajęcia „Brązowo, ale czy zdrowo”- poznanie zagrożeń dla zdrowia w wyniku nadmiernego promieniowania, „Dziura ozonowa”, „Czyste powietrze wokół nas”. Organizacja fotograficznego konkursu ogólnopolskiego „Mój aktywny czas z rodziną”. „O Wróbelku Elemelku” - Występ teatryku Gong. Happeningi ekologiczne ulicami osiedla „Człowiek wbrew przemysłowej modzie chroni przyrodę”.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Miejskie Przedszkole nr 13 im. Krecika w Częstochowie	2020-2021	0,00	Akcja „Czyste powietrze wokół nas”, „Sprzątanie świata”. Udział w konkursach: „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, Kolory wiosny”, „Zabawka ekologiczna”, „Dzień Pszczół”.
		Miejskie Przedszkole nr 14 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Listopad 2021 r. - „Zdrowe odżywianie - podstawa mojego zdrowia - bajka z wykorzystaniem tablicy multimedialnej. Październik 2020 r. - rozmowa z dziećmi na temat „Jestem zdrowy bo wymieram zdrowe jedzenie”. Kwiecień 2021 r. - „Dbamy o Ziemię” burza mózgów „jak możemy pomóc naszej Ziemi aby była zdrowa?”. Kwiecień 2021 r. - projekt plastyczny „Moje podwórko” znaczenie zieleni w naszym życiu. Czerwiec 2020 r. - pogadanka z dziećmi na temat właściwego sposobu zachowania się nad morzem, w górach i innych miejscach wypoczynku pt. „ Pomagam, a nie szkodzę naturze”. Marzec 2021 r. - zajęcia promocyjne w ramach Akcji „wirusochrona”. Marzec 2021 r. - Dzień sportu.
		Miejskie Przedszkole nr 16 w Częstochowie	2020-2021	6 000,00 środki Gminy Miasto Częstochowa Fundacja jest sponsorem drzew	Rewitalizacja ogrodu przedszkolnego . Udział w konkursie UM Częstochowy „Kolory wiosny”. Podjęcie współpracy z fundacją RETHING (działania edukacyjne i projekt sadzenia drzew na palcu przedszkola). Projekt ogólnopolski „Eko-ludek”. Program autorski dla dzieci przedszkolnych „Z ekologią na ty” (rozwijanie świadomości ekologicznej poprzez różne aktywności).
		Miejskie Przedszkole nr 17 im. Siedmiu Krasnoludków w Częstochowie	2020-2021	0,00	Program „ Kubusiowi przyjaciele natury”. Cel: zachęcenie dzieci najmłodszych do dbania o środowisko naturalne, uczenie szacunku dla przyrody, program skierowany do dzieci 3,4,5,6 letnich. Obchody Światowego Dnia Ziemi. Cel: edukacja dzieci w zakresie ochrony środowiska, związane z dbaniem o naszą planetę. Konkurs plastyczny „Wiosenne kwiaty z ekorabaty”, „Zabawka ekologiczna”, udział dzieci z MP 17.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Miejskie Przedszkole nr 18 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Realizacja autorskiego programu edukacji ekologicznej „Dam o Ziemię z Ekoczystkiem”. Organizowanie w przedszkolu obchodów „Światowego Dnia Ziemi”. sadzenie drzewka dęb w ogrodzie przedszkolnym dla Powstańca Śląskiego im. Józefa Kul-czewskiego. Dokarmianie ptaków przez okres jesienno-zimowy. Założenie pasa zieleni przed przedszkolem - zasadzenie bylin, krzaczków i roślin ozdobnych przy współpracy z rodzicami i DOSL „Lisiniec”.
		Miejskie Przedszkole nr 21 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział w kampanii „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, udział w konkursach plastycznych np. Eko karmnik.
		Miejskie Przedszkole nr 23 im. Jasia i Małogosi w Częstochowie	2020-2021	0,00	1. Pogadanki, rozmowy z dziećmi na temat ochrony przyrody w tym oszczędnego gospodarowania wodą, oszczędzania energii elektrycznej. 2. Udział w konkursach plastycznych. 3. Udział w akcjach i przedsięwzięciach: „Dzieci uczą rodziców”, „Mamo, Tato, wolę wodę”. 4. Realizacja programu „Kubusiowi Przyjaciele Natury”. 5. Zorganizowanie uroczystości z okazji Dnia Ziemi.
		Miejskie Przedszkole nr 25 im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Częstochowie	2020-2021	5 000,00 wygrana w ramach konkursu „Kolory Wiosny” środki Gminy Miasta Częstochowy	Stworzenie kąpka przyrody. Otwarcie ogrodu przedszkolnego „Aktywni z przyrodą” w ramach konkursu „Kolory Wiosny”. Prace praktyczno-hodowlane. Konkursy o tematyce ekologicznej. Obserwacje przyrodnicze - charakterystyczne cechy pór roku. Uświadczenie zalet spożywania warzyw i owoców - Dzień Jabłka, Dzień Dyni, Dzień Marchewki. „Zimowa stołówka dla ptaków” uświadczenie konieczności dokarmiania ptaków (zagrożenia i pomoc w przetrwaniu zimy). Poznanie jakie niebezpieczeństwa zagrażają środowisku (pożary, zanieczyszczenia). Współpraca ze studentami AJD kierunek: dietetyka Prezentacje na temat ruchu i zdrowego odżywiania.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Miejskie Przedszkole nr 26 im. Krasnala Hałabały w Częstochowie	2020-2021	0,00	Realizacja bloków tematycznych na temat ochrony środowiska, dlatego należy stosować opakowania eko.
		Miejskie Przedszkole nr 27 w Częstochowie	2020-2021	nieodpłatnie	<ul style="list-style-type: none"> • udział dzieci w konkursach plastycznych: „Wiosenne kwiaty z ekorabaty” i „Majowa łąka” • przedszkolne obchody: światowego dnia zwierząt, dnia lasu, dnia praw zwierząt, dnia dokarmiania zwierząt, dnia kota, dnia polskiej niezapominajki, dnia pingwina, dnia ryby itp. • udział dzieci w warsztatach pt. „ Ciekawostki z życia owadów” w Muzeum Częstochowskim • udział dzieci w warsztatach „Mądra sowa” w Multicentrum „Zodiak” • udział dzieci w zajęciach dogoterapii prowadzonych przez trenera w przedszkolu itp.
		Miejskie Przedszkole nr 30 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzyskanie certyfikatu „Kubusiowi Przyjaciele Natury” udział w XIII edycji ogólnopolskiego programu edukacyjnego Kubusiowi Przyjaciele Natury - Organizator programu Grupa Ma-spex Sp. z o.o. Sp.k. z siedzibą w Wadowicach. 2. Udział w kampanii edukacyjno-informacyjnej pn. „Mogę zatrzymać smog - przedszkolaku złap oddech” - Organizator Województwo Śląskie Departament Projektów Regionalnych. 3. Udział w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” - Organizator Państwowa Inspekcja Sanitarna Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. 4. Udział w programie „Czyste powietrze wokół nas” - Organizator Państwowa Inspekcja Sanitarna. 5. Wykonanie dekoracyjnego pasa zieleni na terenie przedszkola - Organizator Gmina Miasto Częstochowa.
		Miejskie Przedszkole nr 36 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Udział i realizacja challenge’u ekologicznym „Śląskie Smog Stop”, obchody „Dnia Ziemi”.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Miejskie Przedszkole nr 37 w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	1. Warsztaty ,pogadanki, konkursy plastyczne. 2. Zorganizowanie biblioteczki przyrodniczej. 3. Organizowanie uroczystości propagujących treści i zadania ekologiczne. 4. Dbanie przez dzieci o porządek na własnym placu zabaw i podwórku.
		Miejskie Przedszkole nr 38 w Częstochowie	2020-2021	Środki Gminy Miasto Częstochowa, Rady Rodziców	Święto drzewa, Święto Polskiej Niezapominajki Święto Ziemi. Cykle zajęć w z zakresie ochrony przyrody.
		Miejskie Przedszkole nr 41 w Częstochowie	2020-2021	0,00	- Działania LOP. - Program edukacyjny „Czyste powietrze w wokół nas”. - Program edukacyjny „Kubusiowi Przyjaciele Natury”. - Czysty Stradom - sprzątanie dzielnicy.
		Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	- Wycieczki przyrodnicze i spacer w różnych porach roku połączone z rozmową nt. ochrony przyrody. - Realizacja PPWP - ochrona przyrody. - Spotkanie z autorką książki „Poła, Tola i Urwis” Panią Moniką Milowską z Fundacji Tup, tup, tup - czytanie dzieciom bajek dotyczących ochrony przyrody i zrównoważonego rozwoju. - Udział w akcji „Poła Nadziei” organizowanego przez Hospicjum w Częstochowie, sadzenie cebulek żonkili.
		Szkoła Podstawowa nr 21 im. Ks. S. Konarskiego w Częstochowie	2020-2021	Środki własne	Zajęcia SKKT - udział uczniów w rajdach na orientację, udział w konkursach, Obchody Dnia Ziemi, Godziny Dla Ziemi, Akcja „Sprzątanie Świata”, Sprzątanie dzielnicowe, ścieżki edukacyjne - zajęcia w lesie, Rajd integracyjny - Las wita nas.
		Szkoła Podstawowa nr 24 im. Jana Szancera w Częstochowie	2020-2021	0,00	Pogadanka zajęciach z wychowawcą, także przed wyjściami klasowymi. Zajęcia edukacyjne: zapoznanie dzieci ze sposobami ochrony przyrody. Lekcje ekologiczne w terenie. Zajęcia języka angielskiego na temat sposobów i możliwości ochrony środowiska naturalnego. Wydawanie Szkolnej Gazetki Ekologicznej „EKO” - kwartalnik. Przygotowanie artykułów o tematyce ekologicznej (moje miasto,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				400,00 dotacja ze Starostwa Powiatowego	<p>mój region, świat), artykuły tematyczne dotyczące ochrony powietrza i środowiska.</p> <p>Przygotowanie Tygodnia Edukacji Globalnej pod hasłem „Zmiany klimatyczne.</p> <p>Konkurs szkolny na prezentację multimedialną oraz na plakat o tematyce do wyboru: „Wpływu zmian klimatycznych na pokrywą lodową stref podbiegunowych” „Wpływ zmian klimatycznych na migracje zwierząt”. „Wpływ zmian klimatycznych na bioróżnorodność wybranych ekosystemów”.</p> <p>Obchody Dnia Ziemi.</p> <p>Zajęcia edukacyjne dotyczące historii obchodów Dnia Ziemi, zagrożeń dla planety związanych z działalnością człowieka, omówienie problemu smogu: przyczyny i skutki dla człowieka i planety.</p> <p>Udział uczniów w Ogólnopolskim Konkursie Ekologicznym „Ekoplaneta.</p> <p>Przygotowanie uczniów do rozwiązania testu konkursowego o tematyce ekologicznej.</p> <p>Udział w Powiatowym Konkursie na Szkolną Gazetę z Dodatkiem Ekologicznym. Przygotowanie numeru konkursowego gazetki ekologicznej „EKO”.</p> <p>Przygotowanie i przeprowadzenie XV Powiatowego Konkursu Ekologicznego „Ekologia na poważnie i wesoło” Opracowanie regulaminu konkursu, przygotowanie zadań konkursowych, pozyskanie sponsorów, przeprowadzenie konkursu.</p> <p>Realizacja innowacji w klasie IV „Jemy zdrowo i dbamy o środowisko” Przygotowanie założeń innowacji, opracowanie problematyki zajęć, przeprowadzenie zajęć w okresie luty - czerwiec 2021 r. Celem innowacji było propagowanie wśród uczniów zdrowego odżywiania się, sprawności fizycznej, aktywnego spędzania wolnego czasu. Innowacja miała na celu także uświadomienie uczniom zagrożeń dla zdrowia wynikających z zanieczyszczenia środowiska, propagowanie segregacji odpadów, uświadomienie konieczności zmniejszenia ilości używanego plastiku. Uczniowie poznali także zagrożenia dla</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>środowiska wynikające z działalności człowieka, przyczyny ochrony gatunkowej i obszarowej przyrody oraz formy ochrony przyrody, jakie najczęściej można spotkać w okolicach Częstochowy.</p> <p>Przeprowadzenie zajęć terenowych o tematyce ochrony środowiska i bioróżnorodności w Nadleśnictwie Herby. Przeprowadzenie pogadanki na temat właściwego zachowania w lesie. Przygotowanie kart pracy dla uczniów. Przeprowadzenie zajęć terenowych na ścieżce edukacyjnej „Na brzozę”</p> <p>Poszerzanie wiadomości na temat czystości wód, zanieczyszczeń powietrza i czynników wpływających na wymieranie gatunków</p> <p>W ramach zajęć edukacyjnych przygotowanie przez uczniów prezentacji multimedialnych, plakatów, prac albumowych.</p> <p>Wycinka uschniętych drzew i posadzenie w ich miejsce nowych.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Prowadzenie w formie zdalnej działalności edukacyjnej poprzez pogadanki, filmy edukacyjne i działalność biblioteki szkolnej (udostępnianie literatury tematycznej dla dzieci i młodzieży oraz materiałów edukacyjnych z zasobów stron internetowych organizacji ekologicznych m.in. Gaja, ODE Źródła.</p> <p>Gry i zabawy edukacyjne dla najmłodszych na platformach: Eduello, Quizizz, Learning apps itp.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 29 im. Królowej Jadwigi w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	<p>Klasy 3 - Rozmowa o tym, jak dzieci mogą walczyć o zdrowe środowisko inspirowana tekstem Protest Greta Thunberg. Czytanie tekstu i rozmowa na jego temat. Poznanie nazw instytucji zajmujących się ochroną środowiska. Pisanie zdań o tym, jak dzieci na co dzień mogą się przyczynić do ochrony środowiska.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. Michała Brzeskiego w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	<p>Rajdy przyrodniczymi ścieżkami edukacyjnymi. Akcja Sprzątanie Świata.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Udział w Ogólnopolskich programach prozdrowotnych: Owoce w szkole, Pięć porcji warzyw, owoców lub soku, Szklanka mleka, Akademia Czystych Rąk CAREX, Mamo, tato wolę wodę.</p> <p>Kształtowanie wrażliwości i empatii oraz odpowiedzialności za los bezdomnych zwierząt- zbiórka karmy i koców dla zwierząt w schronisku.</p> <p>Zorganizowanie zbiórki pieniędzy w celu e-adopcji koali.</p> <p>Rozmowa z uczniami o katastrofalnych w skutkach pożarach w Australii, o jej przyrodzie, o zagrożonych wyginięciem gatunkach zwierząt.</p> <p>Wykonanie zielników liści i roślin jako sposób na zainteresowanie uczniów pięknem przyrody.</p> <p>Zorganizowanie konkursu na najładniej ukwieconą klasę.</p> <p>Wykonanie gazetek szkolnych o tematyce „Jesień w przyrodzie”, „ Wiosenne kwiaty”, „ Nasi skrzydłaci przyjaciele”.</p> <p>Wykonanie karmników dla ptaków na lekcji techniki.</p> <p>Gazetki na holu szkoły (np. poznajmy pszczoły, gatunki zagrożone wyginięciem, czas rozkładu śmieci, wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie człowieka, zagrożenia globalne).</p> <p>Wystawy ekologiczne (wystawa plakatów ekologicznych wykonanych przez uczniów, wystawa rzeczy zrobionych z odpadów, wystawy zielników, wystawa karmników).</p> <p>Ulotki, broszurki - skierowane dla pozostałych uczniów, z zakresu zmian nawyków w życiu codziennym dla dobra przyrody (np. gospodarki odpadami, segregacja śmieci, oszczędzanie wody oszczędzamy prąd).</p> <p>Udział w międzynarodowym programie „Żonkilowe Pola Nadziei” - sadzenie żonkili przed budynkiem szkoły.</p> <p>Udział w konkursach organizowanych przez Zarząd Okręgu LOP w Częstochowie i inne placówki oświatowe.</p> <p>Obchody Święta Polskiej Niezapominajki, promowanie walorów przyrodniczych naszego kraju oraz podkreślenie rozpiętości gatunków występujących na terenie Polski. Zorganizowanie konkursu plastycznego dla uczniów klas młodszych „Niezapominajka kredką malowana” oraz konkursu literackiego</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					na najpiękniejszy wiersz zachęcający do ochrony przyrody dla ucz. kl. IV-VIII. Dzień Bociana Białego w naszej szkole - popularyzacja wiedzy na temat życia tych ptaków oraz zwrócenia szczególnej uwagi na potrzeby gatunku i rolę jaką pełnią w polskiej kulturze i krajobrazie - konkursy plastyczne, gazetki, pogadanki.
		Szkoła Podstawowa nr 35 w Częstochowie	2020-2021	0,00	1. Program „EcoEksperymentarium” realizowany w roku szkolnym 2021/2022 w kl. I (org. Ministerstwo Klimatu i Środowiska) - promowanie postaw i wiedzy na temat sposobów dbania o środowisko naturalne, zapoznanie z gatunkami roślin i zwierząt w lesie, promowanie właściwych postaw w czasie przebywania w lesie (cykl zajęć z wychowawcą, m.in. na temat dobrych praktyk ekologicznych w codziennym życiu, racjonalne zakupy, oszczędzanie zasobów - wody, prawidłowa segregacja śmieci, recykling, przyroda w lesie).
				100,00 środki od klasowej Rady Rodziców	2. Akcja „Magiczne drzewo” (org. Ekologiczny Klub Gaja) realizowana w kl. IV i V w r.szk. 2021/2022 - podnoszenie świadomości ekologicznej uczniów, promowanie działań związanych z zadrzewianiem najbliższego środowiska, kształtowanie postawy odpowiedzialności za zmiany klimatyczne, wdrażanie działań ratujących środowisko naturalne człowieka (zajęcia z wychowawcami, akcja sadzenia drzew, przygotowanie życzeń dla planety).
				0,00	3. Projekt „Drużyna Ekowojowników” (w ramach programu eTwinning) realizowany w r.szk. 2021/22 w kl. IV - zwiększenie świadomości ekologicznej, uwrażliwienie na piękno przyrody (projektowanie logo projektu z materiałów, które można ponownie przetworzyć, projekt klasowego ogródka z ziołami, projekt ozdób - upcycling, obchody Dnia Ziemi, tworzenie komiksu o Ekowojownikach).
				0,00	4. Coroczne obchody Dnia Ziemi (zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, konkursy).
		Szkoła Podstawowa nr 42 w Częstochowie	2020-2021	0,00	Zachęcanie dzieci do wykorzystywania opakowań, kartonów, nieużytych kartek do tworzenia prac i projektów plastycznych, co pozwala zaoszczędzić papier, a co za tym idzie drzewa.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>Zachęcanie uczniów do dwustronnego drukowania – dzięki temu w prosty sposób można ograniczyć zużycie papieru do druku o 50%.</p> <p>W ramach realizacji tematu lekcji w klasie 7: Zanieczyszczenia powietrza.</p> <p>W ramach realizacji tematu lekcji w klasie 7: Woda - właściwości i rola w przyrodzie.</p> <p>Tematy lekcji wychowawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Miłośnik przyrody na wakacyjnych wycieczkach”, - Zwierzęta człowiekowi - człowiek zwierzętom”, - „Znajdź wśród drzew swego przyjaciela”. - Zapoznanie podczas wędrówek (rajdów) z chronionymi gatunkami roślin i zwierząt, funkcjonowaniem różnych typów ekosystemów. - Parki i ich rodzaje. Ochrona roślin i zwierząt. Ogrody zoologiczne. Skanseny. Dyskusja. Filmy edukacyjne (2020). - Wpływ działalności człowieka na środowisko: wydobywanie węgla a zalesianie hałd kopalnianych; elektrownie wiatrowe, spaliny. Dyskusja: Jak człowiek może dbać o środowisko? (samochody elektryczne, fotowoltaika, itp. (2020). - Praca plastyczna: Jak chronić przyrodę (2020). - Zwierzęta zimą? Jak możemy pomóc zwierzętom zimą? Tekst informacyjny, filmy edukacyjne (2020). -Tematyka tygodniowa - Krajobrazy: nizinny, wyżynny, górski, nadmorski. Zwierzęta i rośliny pod ochroną. Filmy edukacyjne (2020). - Jak chronimy przyrodę? Dlaczego wypalanie łąk jest groźne? Tekst informacyjny, filmy edukacyjne (2020). - Wody płynące, stojące - roślinność, zwierzęta (2021). - Zagrożenia, jakie stwarza człowiek dla runa leśnego i całego lasu. Dyskusja (2021). - Kłusownictwo jako zagrożenie dla lasu. Dyskusja (2021). - Wpływ przyrody na życie człowieka: Pozytywne i negatywne skutki występowania wiatru, deszczu, wysokiej temperatury. Dyskusja. Ćwiczenia. Filmy edukacyjne (2021).

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>- Dlaczego powinniśmy chronić zwierzęta? Tekst (fragmenty) „Nela- mała reporterka...” (2021).</p> <p>- Zabytki i miejsca niesamowite. Zabytki wpisane do rejestru UNESCO. Tekst informacyjny, filmy edukacyjne (2021).</p> <p>Organizowanie „Dnia Ziemi” w różnej formie.</p> <p>Udział w akcji „Sprzątanie świata”.</p>
		Szkoła Podstawowa Nr 48 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Działalność koła Ligii Ochrony Przyrody.</p> <p>Udział w programie edukacyjnym „Velvet. Piątka dla natury”, projekcie Eco Green School (e-Twinning), co-roczy udział w sprzątaniu świata - Międzynarodowy Dzień Ziemi.</p> <p>Współpraca z fundacją „Rething”.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Władysława Sikorskiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie znajomości zagadnień recyklingu, segregacji śmieci w domu i w szkole. Pogadanki. 2. Oglądanie tematycznych filmów i wspólne ustalanie listy zachowań ekologicznych. 3. Lekcje tematyczne, projekcje filmowe. 4. Obchody z okazji Dnia Ziemi. 5. Przygotowanie plakatów. 6. Organizacja i udział uczniów w konkursów z zakresu ekologii, np. „Chrońmy przyrodę”. 7. Wykonywanie zielników z suszonych liści. 8. Hodowla fasoli, rzeżuchy, rzodkiewki, szczypiorku. 9. Dokarmianie ptaków w czasie zimy. 10. Realizacja treści programowych w zakresie ochrony parków krajobrazowych. 11. Omówienie przez przewodnika konieczności ochrony środowiska podczas wycieczka edukacyjnej do Biskupic - „Sokole ranczo”. 12. Realizacja projektu ekologicznego przez klasę III. 13. Wykonanie projektu ekologicznego w klasie VII - plakatu oraz stworzenie Kodeksu Młodych Ekologów i hasła zachęcającego do dbania o przyrodę. 14. Kształtowanie u uczniów zachowań proekologicznych związanych m.in. z segregacją odpadów, ograniczaniem

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p>produkcji ilości odpadów, oszczędzaniem wody i energii, wyrzucaniem śmieci do odpowiednich koszy.</p> <p>16. Spotkanie online z p. Danielem Zalejskim - miłośnikiem przyrody i przewodnikiem po Jurze Krakowsko-Częstochowskiej.</p> <p>17. Wyjścia do kina na seanse filmowe propagujące postawy proekologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „ Mała Wielka Stopa 2 - w rodzinie siła” (Film o ratowaniu zwierząt i zagrożonego rezerwatu przyrody). - „Wiki i jej sekret” (Film o przyjaźni człowieka i wilka, ochrona zagrożonych gatunków). <p>18. Udział szkoły w programie edukacyjnym „Bieg po zdrowie” - podniesienie świadomości ekologicznej i profilaktyka zdrowia dzieci i młodzieży.</p>
		Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca w Częstochowie	2020-2021	Bez kosztowo	Edukacja uczniów klas 4-8 w zakresie ochrony przyrody w ramach lekcji przyrody i biologii.
		Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie	2020-2021	W ramach pensum pracowników - budżet UJD	<p>W związku z pandemią ograniczona została działalność edukacyjna skierowana do otoczenia społecznego Uczelni w formie pokazów i warsztatów dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych w trakcie, których dbano o tworzenie proekologicznych wzorców zachowań oraz kształtowanie postaw, wartości i przekonań.</p> <p>Tematyka z zakresu ochrony przyrody poruszana była w ramach realizacji programów studiów dla studentów kierunków: Dietetyka, Żywność człowieka i dietetyka, Biotechnologia, Kryminalistyka i Systemy Bezpieczeństwa, Kosmetologia, Turystyka i Rereacja. Były to m.in. wykłady z przedmiotów: Ekologia i ochrona przyrody, Ekologia i ochrona środowiska, Rośliny użytkowe dziko rosnące, Surowce roślinne i zwierzęce wykorzystywane w kosmetologii, Rośliny i zwierzęta niebezpieczne dla zdrowia.</p> <p>Ponadto rozbudowano zasoby biblioteczne o materiały dydaktyczne związane z gospodarką odpadową, ekologią i ochroną środowiska.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				W ramach działalności operacyjnej Uczelni - budżet UJD	<p>„Uniwersytet dla Ziemi” Projekt, którego idea jest podejmowanie działań sformułowanych m.in. w Magna Charta Universitatum: „Uniwersytetu muszą przekazywać przedstawicielom przyszłych pokoleń taką wiedzę i umiejętności, które nauczą ich, a pośrednio także innych, poszanowania pełnej harmonii ich naturalnego środowiska i życia jako takiego”. W ramach projektu zorganizowano wystawę poświęconą ekologii w Galerii 113, UJD upowszczeniło ideę rozwoju zrównoważonego we wszystkich strefach życia, uwzględniając edukację, pracę i wypoczynek.</p> <p>UJD promowało i brało udział w akcji WWF Godzina dla Ziemi, prowadzone były badania związane z rozwojem ekologicznej adsorpcyjnej technologii produkcji chłodu, badania mające na celu określenie wpływu związków chemicznych, w tym głównie cieczy jonowych (ILs) na różne elementy środowiska naturalnego, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na rośliny uprawne.</p> <p>Rozpoczęto badania ekotoksykologiczne, których celem jest określenie oddziaływania pozostałości niesteroidowych leków przeciwzapalnych (NLPZ), prowadzone były również badania dotyczące znakowania opakowań z polimerów biodegradowalnych dodatkami pochodzenia naturalnego, dzięki czemu przy wytwarzaniu danego opakowania, opracowana nietoksyczna mieszanina substancji znakujących nie zmieni jego kryterium biodegradowalności.</p> <p>Realizowany był projekt mający na celu analizę poziomu stężeń metali ciężkich w wodach powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze ujęć wody pitnej dla miasta Częstochowy i gmin ościennych.</p> <p>Realizowany był również projekt „Fotoaktywne struktury hybrydowe do zastosowań fotowoltaicznych”.</p>
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Częstochowie	2020-2021	b.d.	<ul style="list-style-type: none"> Organizacja i prowadzenie kolejnych edycji Powiatowego Konkursu Plastycznego „Przyroda na liściu malowana” dla uczniów szkół podstawowych z terenu miasta Częstochowy i powiatu, promującego walory przyrodnicze i potrzebę ich ochrony.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<ul style="list-style-type: none"> • Oprawa artystyczna promująca potrzebę ochrony środowiska podczas kolejnych edycji konkursu fotografii przyrodniczej „Jurajska przyroda w obiektywie”. • Udział w rajdzie rowerowym zorganizowanym pod hasłem „Start the change - Zmieniamy klimat w Częstochowie”, w którym za każde wspólnie przejechane 100 km, ZSP otrzymało sadzonkę drzewa. W wyniku akcji na terenie przyszłolnym pojawiły się: buk zwyczajny, dąb czerwony, klon zwyczajny i jodła jednobarwna. • Obchody Dnia Krajobrazu połączone z akcją sprzątnięcia terenów zielonych wokół szkoły zorganizowanej przez Centrum Usług Komunalnych w Częstochowie pn. „Posprzątaj swoją szkołę przed zimą”. • Ogólnopolska akcja Ekopatrol w Przedszkolu - akcja mająca na celu kształtowanie postaw proekologicznych. • Organizacja szkolnego konkursu plastycznego dla klas I-IV „Otwarte krajobrazy - miejsca, w których chce się odpocząć”. • Organizacja szkolnego konkursu na plakat dla klas VII-VIII „Ty tworzysz przestrzeń, w której żyć będą przyszłe pokolenia”. • Dzień eksperymentów - przeprowadzenie eksperymentów terenowych dotyczących smogu. • Udział w kolejnych edycjach Międzyszkolnego Konkursu Ekologicznego „Ty i środowisko” organizowanym przez Szkołę Podstawową nr 38 w Częstochowie. • Udział i wygrana w konkursie dla nauczycieli na najciekawsze zajęcia edukacyjne „Edukacja globalna, edukacja dla zrównoważonego rozwoju”. • Udział w kolejnych edycjach Powiatowego Konkursu Przyrodniczo-Plastycznego „Nasza Jura - niezwykle miejsca na jurajskim szlaku” organizowanym przez Szkołę Podstawową nr 1 oraz ZO LOP w Częstochowie.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Powiatowym Konkursie Przyrodniczo-Plastycznym „Przyroda uczy najpiękniej” organizowanym przez Szkołę Podstawową nr 31 w Częstochowie pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy oraz Starosty Częstochowskiego. • Udział w Powiatowym Konkursie „Motywy przyrodnicze w ubiorze - Planeta na topie” organizowanym przez Zespół Szkół Przemysłu Mody i Reklamy oraz Okręg LOP w Częstochowie. • Realizacja przykładowej tematyki podczas zajęć dydaktycznych: „Zanieczyszczenie powietrza”, „Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego”, „Wpływ przyrody na życie człowieka”, „Zjawiska zagrażające naszej planecie”, „Sposoby i formy ochrony przyrody w Polsce”. • Przyłączenie się do takich programów jak: Kubusiowi Przyjaciele Natury, Czyste Powietrze wokół Nas. • Zajęcia z leśniczym z wydziału nadleśnictwa UM Częstochowy.
		Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja zajęć edukacyjnych w ramach Światowego Dnia Ziemi. • Organizacja zajęć w ramach obchodów Światowego Dnia Wody. • Zbiórka elektroodpadów. • Zbiórka nakrętek i przekazanie ich na cele charytatywne. • Spotkanie z leśnikiem w klasach młodszych. • Założenie zielonego ogródka w świetlicy. • Omawianie podczas zajęć tematyki związanej ze zdrowym odżywianiem się, aktywnym trybem życia i bezpiecznym poruszaniem się po drogach oraz w środkach komunikacji publicznej. Udział w programach „Warzywa i owoce w szkole”, „Trzymaj Formę”. • Realizacja na zajęciach edukacyjnych zagadnień związanych z ekologią i ochroną środowiska.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<ul style="list-style-type: none"> • Udział w kampanii Aktywna wiosna- propagowanie zdrowego stylu życia, zrównoważonej mobilności i aktywności fizycznej.
		Zespół Szkół Ekonomicznych w Częstochowie	2021	0,00	Organizacja akcji pn. „Dzień Ziemi” - kwiecień 2021 r.
		Zespół Szkół im. gen. Władysława Andersa w Częstochowie	2020-2021	Koszty własne	<p>Na lekcjach biologii w kl. 8 Odnawialne i nieodnawialne zasoby przyrody. Gospodarcze użytkowanie ekosystemów. .Zagrożenia i ochrona różnorodności biologicznej.</p> <p>Na lekcjach geografii: klasa II b (T) Temat: Źródła energii i bilans energetyczny. klasa IV (T) Temat: Degradacja i ochrona środowiska przyrodniczego w Polsce i na świecie. Temat: Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego w Polsce. Temat: Przemysł energetyczny w Polsce. Temat: Ochrona środowiska przyrodniczego Polski. Temat: Walory parków narodowych w Polsce. Klasa VII SPD Temat: Zanieczyszczenie i ochrona środowiska przyrodniczego.</p>
		Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Formy ochrony przyrody i ich znaczenie dla przyszłości Ziemi - lekcje geografii. 22 kwietnia Dzień Ziemi - akcja informacyjna, wystawa oraz działania w terenie.</p>
		Zespół Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W. S. Reymonta w Częstochowie	2020-2021	0,00	<p>Udział uczniów w konkursach tj. „Mój Las” (I i III miejsce w etapie ogólnopolskim), „Jurajska przyroda w obiektywie”, „daleKOWzorczyni, czyli jak żyć w harmonii z przyrodą”. Zajęcia przedmiotowe z geografii, fizyki, biologii, chemii, języków obcych. Wycieczki odbywające się na obszarach chronionych np. w Olsztynie, Biskupicach i Żłotym Potoku.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Zespół Szkół Specjalnych nr 28 w Częstochowie	2020-2021	0,00	<ul style="list-style-type: none"> - Poznanie różnorodnych form ochrony przyrody, gatunków zwierząt i roślin chronionych, osobliwości parków narodowych (zajęcia tematyczne, filmy, prezentacje, materiały książkowe - albumy, udział w międzyszkolnym konkursie ekologicznym „Co zagraża naszej ziemi? - ginące gatunki zwierząt”, obchody Światowego „Dnia Drzewa”, szkolny konkurs plastyczny „Mieszkańcy drzewa”. - Obserwacje stanu środowiska naturalnego najbliższej okolicy - zajęcia w terenie, udział w akcji Sprzątanie Świata. - Poznanie i praktyczne wdrażanie form ochrony naturalnego środowiska człowieka - obchody Światowego Dnia Ziemi, realizacja zadań ekologicznych związanych z ochroną naszej planety. - Zajęcia praktyczne w szkolnym ogrodzie w ramach zajęć przysposobienia do pracy - uprawa różnych gatunków roślin, zagospodarowywanie terenów zielonych. - Realizacja projektu „Tradycyjny sad” - zasadzenie odmian starych drzew czereśniowych w szkolnym sadzie. - Opieka nad zwierzętami - dokarmianie ptaków w zimie, przygotowanie karmników, poidełek i budek lęgowych dla ptaków, domków dla owadów w ramach innowacji „Cztery pory roku w ogrodzie”. - Opieka nad zwierzętami ze schroniska - zbiórka karmy i potrzebnych materiałów, wizyta w schronisku dla zwierząt.
		Nadleśnictwo Złoty Potok	2020-2021	2020 r. - 35 431,57 2021 r. - 82 284,94 środki własne Nadleśnictwa	<p>Prowadzone były prelekcje, konkursy i spotkania dla osób w każdym wieku m.in. w szkołach i bibliotekach. Tematyka spotkań dotyczyła informacji w zakresie gospodarki leśnej, ochrony przyrody, hodowli lasu i ochrony lasu itp.</p> <p>Nadleśnictwo na bieżąco utrzymuje infrastrukturę edukacyjną m.in. izby edukacyjno-przyrodniczej oraz ścieżek edukacyjnych. Prowadzeni także akcje promocyjne np. „sadziMy”, „sprzątaMy”.</p>
		Biblioteka Publiczna	2020-2021	Materiały własne biblioteki i uczestników	<p>2020 r.:</p> <p><u>Filia nr 9, ul. Nowowiejskiego 15:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekowarsztaty dla Klubu Rękodzieła, podczas których wykorzystywano materiały do recyklingu – 1x, 14 os. (luty)

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
					<p><u>Filia nr 25, ul. Wirażowa 8A:</u> – Mam talent – zajęcia edukacyjne dla dzieci poświęcone ekologii środowiska - 1x; 6 os. (luty). 2021 r.:</p> <p><u>Filia nr 2, u. Orlik- Rückemanna 35/37:</u> warsztaty plastyczne bazujące na materiałach do recyklingu – 2x; 16 os. (lipiec); <u>Filia nr 9, ul. Nowowiejskiego 15:</u> Ekościeżkami z mądrymi książkami - dopołudniowe zajęcia literacko-edukacyjne dla przedszkolaków – 4x, 48 os. (wrzesień- grudzień); <u>Filia nr 10, ul. Michałowskiego 20:</u> popołudniowe eko- warsztaty dla dzieci - 2x ; 8 os. (lipiec, sierpień); <u>Filia nr 13, ul. Mireckiego 28:</u> Na ratunek Ziemi – czytamy razem – dopołudniowe spotkania dla przedszkolaków - 2x, 23 os. (czerwiec).</p>
		Politechnika Częstochowska	2020-2021	51 698,03 - środki UE w ramach EFS	Działania edukacyjne na rzecz ochrony środowiska „EKOdetektywi na jurajskim szlaku - program rozwoju oferty dydaktycznej uczelni technicznej w zakresie realizacji trzeciej misji”. Program był realizowany w latach 2019-2021.
Zasoby przyrodnicze	Identyfikacja oraz usuwanie roślin inwazyjnych	Gmina Miasto Częstochowa - Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	2020-2021	12 981,60	Likwidacja barszczu Sosnowskiego.
Zasoby przyrodnicze	Realizacja działań określonych w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie Częstochowy	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	2020-2021	Uzyskany budżet działania w 2020 r. - 19098,00 zł brutto (przy dofinansowaniu pochodzącym z WFOŚiGW w Katowicach 15 750,00 zł). Wkład RDOŚ 3 348,00 zł.	Działanie pn.: Działania ochrony czynnej wraz z monitoringiem na siedliskach nieleśnych w obszarze Natura 2000 Wałaszczyki w Częstochowie PLH240028 w ramach projektu pn.: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów w województwie śląskim. W ramach realizacji działania w 2018 r. wyłoniony został w drodze zapytania ofertowego wykonawca prac. Wykonał on zabiegi ochrony czynnej (usuwanie drzew i krzewów w 2018 r. oraz koszenie z wywiezieniem biomasy w latach 2019-2020) na siedlisku przy rodnicy zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) (kod: 6410) na powierzchni conajmniej 4 ha.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
				Uzyskany budżet działania w 2021 r. - 2 598,00 zł brutto (przy dofinansowaniu pochodzącym z WFOŚiGW w Katowicach 1 950,00 zł). Wkład RDOŚ 648,00 zł	Działanie pn.: Działania ochrony czynnej wraz z monitoringiem na siedliskach nieleśnych w obszarze Natura 2000 Walaszczyki w Częstochowie PLH240028 w ramach projektu pn.: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów w województwie śląskim. W ramach realizacji działania w 2021 r. wyłoniony został w drodze przetargu nieograniczonego wykonawca prac. Wykonał on ekspertyzę pn. Działania ochrony czynnej wraz z monitoringiem na siedliskach nieleśnych w obszarze Natura 2000 Walaszczyki w Częstochowie PLH240028. Monitoring siedliska 6410.
Zasoby przyrodnicze	Aktualizacja i uzupełnienie inwentaryzacji przyrodniczej	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach	2018-2021	Uzyskany budżet działania 195 014,00 zł Brutto (przy dofinansowaniu pochodzącym z WFOŚiGW w Katowicach 155 000,00 zł). Wkład RDOŚ 40 014,00 zł.	Ekspertyza pn: Inwentaryzacja bobra europejskiego Castor fiber na terenie województwa śląskiego.
Zasoby przyrodnicze	Stanowienie nowych form ochrony przyrody (w tym obszarowych)	Gmina Miasto Częstochowa - Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	2020-2021	-	W latach 2020-2021 nie ustanowiono nowych form ochrony przyrody. Warto nadmienić, iż w 2019 r. zakończono kompleksowe prace inwentaryzacyjne obszarów przyrodniczych miasta Częstochowy.
Zasoby przyrodnicze	Inwentaryzacja terenów zieleni miejskiej oraz stworzenie i aktualizacja elektronicznej bazy danych	Gmina Miasto Częstochowa - Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	2020-2021	-	W latach 2020-2021 nie przeprowadzono inwentaryzacji terenów zieleni miejskiej. Zadanie realizowane będzie w momencie pozyskania środków.
		Straż Miejska, Policja, Pogotowie Ratunkowe, Państwowa Straż	2020	b.d.	Prowadzenie monitoringu wizyjnego - w 2020 r. operatorzy systemu monitoringu wizyjnego miasta przekazali łącznie 860 informacji dla służb ochrony porządku i bezpieczeństwa

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania/zakres rzeczowy zadania lub etapu zadania
		Požarna			publicznego.
Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej					
Zasoby przyrodnicze	Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	Polskie Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe - Nadleśnictwo Złoty Potok	2021-2021	-	W latach 2020-2021 zadanie nie było realizowane.
Zasoby przyrodnicze	Realizacja inwestycji związanych z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	Polskie Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe - Nadleśnictwo Złoty Potok	2020-2021	2020 r. - 384 977,58 2021 r. - 370 282,13 Środki własne Nadleśnictwa, WFOŚiGW w Katowicach	Utrzymywano sieć monitorowania zagrożenia pożarowego w lasach każdej własności tj. dostrzegalni przeciwpożarowych, punktu alarmowo dyspozycyjnego. Utrzymywano drogi przeciwpożarowe. Wykonano przeciwpożarowe zabezpieczenia w celu ochrony różnorodności biologicznej terenów leśnych RDLP w Katowicach oraz ochrony klimatu - patrole lotnicze lasów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z przeprowadzonej ankietyzacji oraz Raportów o stanie miasta Częstochowa 2020 i 2021

5. Ocena stopnia wykonania założonych celów i priorytetów ekologicznych oraz weryfikacja przyjętych zadań

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska obszary, cele i kierunki interwencji zgodne były z kierunkami obowiązującego wówczas Programu ochrony środowiska dla województwa śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024 - stanowiły przełożenie celów tego Programu na szczebel miasta na prawach powiatu.

Przy formułowaniu obszarów, celów i kierunków interwencji pod uwagę wzięto również wymogi wynikające z Wytycznych do opracowywania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 r.

Aktualnie obowiązuje na szczeblu krajowym dokument pn. „Polityka Ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”, który został przyjęty uchwałą Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r., a wytyczne Ministerstwa Środowiska z 2015 r. zostały zaktualizowane przez Ministerstwo Klimatu w styczniu 2020 r.

Wśród obszarów interwencji stanowiących podstawowe komponenty środowiska, w ramach których realizowano poszczególne zadania należy wymienić:

- ochronę klimatu i jakość powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarkę wodno-ściekową,
- gospodarkę odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- zasoby przyrodnicze.

W tab. 2 poniżej zestawiono realizowane zadania dla poszczególnych obszarów interwencji wraz z oceną stanu ich realizacji.

Ocenę stanu realizacji przedstawiono za pomocą następujących oznaczeń:

- ↑ - działanie zrealizowane,
- - działanie w trakcie realizacji,
- ↔ - działanie ciągłe,
- ↓ - działanie niezrealizowane.

Tabela 2. Ocena stanu realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy

Lp.	Obszary interwencji	Nazwa zadania	Ocena stanu realizacji
1.	Ochrona klimatu i jakość powietrza	Wymiana indywidualnych systemów grzewczych na niskoemisyjne kotły w budynkach	↑→
		Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych	↑→
		Wymiana tradycyjnego oświetlenia ulicznego na energooszczędne	↑→
		Modernizacja i budowa sieci ciepłowniczej oraz przyłączy do budynków/ <u>modernizacja i budowa sieci gazowej</u>	↔
		Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	↔
		Wytwarzanie, dystrybucja i promowanie energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze wszystkich źródeł odnawialnych	↑→

Lp.	Obszary interwencji	Nazwa zadania	Ocena stanu realizacji
		Przygotowanie infrastruktury komunikacyjnej miasta do obsługi samochodów elektrycznych (m.in. punktów ładowania samochodów osobowych)	↑→
		Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie Programów ograniczania niskiej emisji lub Programów Gospodarki Niskoemisyjnej	↑
		Prowadzenie monitoringu powietrza, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów przekroczeń	↑ ↔
		Tworzenie alternatywnego uzupełniającego monitoringu jakości powietrza walidowanego w oparciu o stacje WIOŚ	↑ ↔
		Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych (np. poprzez badania dymu) oraz przestrzegania zapisów uchwały w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw	↑ ↔
		Edukacja ekologiczna oraz promocja zasad efektywności energetycznej oraz kształtowania prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwść spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych oraz stosowania starych kotłów węglowych o wysokiej emisji zanieczyszczeń	↑ ↔
2.	Zagrożenia hałasem	Realizacja Programów ochrony środowiska przed hałasem	↓
		Budowa, przebudowa dróg wojewódzkich, powiatowych, gminnych na terenie miasta	↑→
		Ograniczenie hałasu drogowego poprzez: - rozwój zintegrowanego transportu publicznego wraz z zakupem niskoemisyjnych autobusów, - przebudowę liniowej infrastruktury tramwajowej, - rozwój transportu rowerowego, - budowę zintegrowanego systemu zarządzania ruchem drogowym, - budowę zabezpieczeń przeciwhałasowych	↑→
		Budowa węzłów przesiadkowych na terenie miasta Częstochowy	↑
		Edukacja w zakresie szkodliwości hałasu i promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji hałasu (np. promowanie ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego)	↑ ↔
3.	Pola elektromagnetyczne	Kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych	↑ ↔
4.	Gospodarowanie wodami	Opracowanie i realizacja warunków korzystania z wód regionu wodnego i wód zlewni	↑
		Ograniczenie zużycia wody w przemyśle (np. recykulacja wody, zamykanie obiegu wody)	↓
		Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	↑ ↔
		Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	↑ ↔
		Przeglądy pozwoleń wodnoprawnych	↑ ↔
		Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych	↑
		Uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie wojewódzkim i gminnym map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	↑ ↔
		Budowa, przebudowa, remont, modernizacja budowli przeciwpowodziowych	↑
		Budowa systemów ostrzegawczych oraz tworzenie programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego	↓

Lp.	Obszary interwencji	Nazwa zadania	Ocena stanu realizacji
		Przyjęcie i realizacja Planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych	↑
		Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji, budowa i utrzymanie kanalizacji deszczowej	↑→
		Rozwój lub odtworzenie naturalnych ekosystemów retencjonujących wodę - renaturyzacja rzek	↑→
		Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	↔
		Prowadzenie systemów monitoringu, prognozowania i ostrzegania przed zjawiskiem suszy i powodzi (w tym podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zrównoważonego rozwoju w kontekście zmian klimatu)	↑ ↔
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodociągowej	↑→
		Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	↑ ↔
		Modernizacja infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	↓
		Modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych	↑→
		Zwiększenie dostępności mieszkańców do zbiorczego systemu odprowadzania ścieków oraz oczyszczalni ścieków	↑→
		Monitoring jakości ścieków i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową/ <u>monitoring wód powierzchniowych/</u> <u>monitoring wód podziemnych</u>	↑ ↔
6.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odbiór i zagospodarowanie odpadów od mieszkańców oraz podmiotów zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami	↑ ↔
		Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych w zakresie ograniczenia powstawania odpadów (m.in. promowanie kompostowania, racjonalnych zakupów oraz ponownego wykorzystania i napraw)	↑ ↔
		Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących właściwego segregowania odpadów komunalnych	↑ ↔
		Prowadzenie rejestru wyrobów zawierających azbest	↑ ↔
		Sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest	↑ ↔
7.	Zasoby geologiczne	Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	↔
		Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik	↓
		Objęcie rekultywacją wyeksploatowanych części złóż zgodnie z najkorzystniejszym kierunkiem zagospodarowania	↓
8.	Gleby	Promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju	↓
		Kontrola poziomu zanieczyszczeń gleb - rozwój sieci monitoringu gleb	↓ ↔
		Stosowanie dobrych praktyk rolniczych mających na celu przeciwdziałanie zmniejszaniu zakwaszania gleb	↓

Lp.	Obszary interwencji	Nazwa zadania	Ocena stanu realizacji
		Zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, w celu przywrócenia im funkcji przyrodniczych, rekreacyjnych lub rolniczych	↓
9.	Zasoby przyrodnicze	Konserwacja pomników przyrody	↔
		Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne, rewitalizacja obiektów parkowych	↑
		Zapewnienie właściwej ochrony dla różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych	↑ ↔
		Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	↑ ↔
		Identyfikacja oraz usuwanie roślin inwazyjnych	↑
		Realizacja działań określonych w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie Częstochowy	↑ ↔
		Aktualizacja i uzupełnienie inwentaryzacji przyrodniczej	↑
		Stanowienie nowych form ochrony przyrody (w tym obszarowych)	↓
		Inwentaryzacja terenów zieleni miejskiej oraz stworzenie i aktualizacja elektronicznej bazy danych	↓
		Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	↓
		Realizacja inwestycji związanych z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	↑ ↔

Źródło: Opracowanie własne

Objaśnienia: ↑ - działanie zrealizowane; → - działanie w trakcie realizacji; ↔ - działanie ciągłe;

↓ - działanie niezrealizowane.

Analizując powyżej wyszczególnione zadania należy zauważyć, że zostały one w większości zrealizowane bądź są sukcesywnie na bieżąco realizowane (zadania ciągłe).

W niniejszym raporcie wskazano również kilka działań, które w latach 2020-2021 były realizowane, dlatego w kolejnych latach na te zadania należy zwrócić szczególną uwagę bądź też całkowicie zrezygnować z ich realizacji.

6. Monitoring skutków realizacji Programu i jego aktualizacji

Zgodnie z zapisami Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest prawidłowy system sprawozdawczości oparty na wskaźnikach monitorowania efektywności realizacji Programu. Odpowiedni zestaw wskaźników zapewnia sprawne przeprowadzenie monitoringu przedsięwzięć oraz analiz porównawczych i tematycznych, dostarczających rzetelnej informacji o wdrażanym Programie. W Programie Ochrony Środowiska przedstawiono zestaw wskaźników, które umożliwiają określenie stopnia zmiany środowiska. Porównanie informacji określonych na podstawie pomiarów i ocen do stanu bazowego pozwala na określenie efektu realizacji założonych celów i działań.

Poniżej w tab. 3 przedstawiono zmiany stanu środowiska w oparciu o wskaźniki monitorowania jakości środowiska będących narzędziem oceny realizacji Programu w momencie opracowywania raportu z jego wykonania, umieszczone w POŚ dla miasta Częstochowy. Wskaźniki te pozwalają na wykonanie spójnych ze sobą raportów z realizacji POŚ zarówno na szczeblu gminnym, powiatowym jak i wojewódzkim.

Tabela 3. Zmiany stanu środowiskowego w oparciu o wskaźniki monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w 2017 r. (stan bazowy z Programu Ochrony Środowiska)	Wartość wskaźnika w 2019 r. (stan z raportu za lata 2018-2019)	Wartość wskaźnika w 2021 r. (stan aktualny)	Źródło danych do określenia wskaźnika
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA						
1.	Ilość stref jakości powietrza z przekroczeniem wartości docelowych substancji w powietrzu	szt.	1	1 - O3 powyżej poziomu celu długoterminowego, - PM10 powyżej dopuszczalnej częstości przekraczania dla czasu uśrednienia 24 godz., - B(a)p w PM10 powyżej poziomu docelowego	1 klasa C: - dla pyłu zawieszonego PM10, - pyłu zawieszonego PM2,5 - benzo(a)pirenu.	Roczna ocena jakości powietrza GIOŚ
2.	Zmiana stężeń zanieczyszczeń pyłowych (pyłu PM10) na stanowiskach pomiarowych Częstochowy w stosunku do roku poprzedniego (maksymalne stężenie średnioroczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] zmierzone na stacjach pomiarowych)	$[\mu\text{g}/\text{m}^3]$	42,3 (maksymalne stężenie średnioroczne zmierzone na stacjach pomiarowych)	Armii Krajowej: 34 Baczyńskiego: 26	Armii Krajowej: 32 Baczyńskiego: 25	Roczna ocena jakości powietrza GIOŚ
3.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	268	273	215	GUS
4.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	983 702	1 008 471	887 869	GUS
5.	Sprzedaż energii cieplnej w przeliczeniu na kubaturę budynków mieszkalnych ogrzewanych centralnie	[GJ]	1 883 274	1 809 289	1 692 404	GUS
6.	Liczba zlikwidowanych kotłów na paliwo stałe	szt.	-	264	61 z wykorzystaniem dotacji z budżetu miasta	sprawozdania z realizacji Programu ochrony powietrza
7.	Powierzchnia lokali, które poddano termomodernizacji	m^2	-	57 805	b.d.	sprawozdania z realizacji Programu ochrony powietrza

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025” za lata 2020-2021

8.	Liczba przeprowadzonych kontroli	szt.	-	2 678	551 (kontrole instalacji w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów oraz paliw zabronionych zapisanych w ustawie antyśmogowej)	sprawozdania z realizacji Programu ochrony powietrza
9.	Liczba przeprowadzonych akcji i szkoleń dot. jakości powietrza	szt.	-	52	45 (liczba jednostek podejmujących akcje)	sprawozdania z realizacji Programu ochrony powietrza
ZAGROŻENIA HAŁASEM						
10.	Długość ścieżek rowerowych ogółem	km	67,1	78,2	85,0	GUS
11.	Udział autobusów napędzanych olejem napędowym w ogólnej liczbie autobusów	%	87,06	76,6	76,0	GUS
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE						
12.	Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne	os.	0	0	0	GIOŚ
GOSPODAROWANIE WODAMI						
13.	Udział JCWP o stanie/potencjale dobrym i bardzo dobrym	%	0	Nie oznaczono	33,3	GIOŚ
14.	Udział punktów JCWPd o bardzo dobrej lub dobrej jakości	%	33	0	0	GIOŚ
15.	Odsetek punktów pomiarowych wód podziemnych, dla których wykazano dobry stan chemiczny wód	%	0	50,0	50,0	GIOŚ
16.	Obwałowania przeciwpowodziowe	[km/rok]	0	0	0	GUS
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA						
17.	Zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca (woda dostarczana z wodociągów)	m ³	36,7	40,4	57,6	GUS
18.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej ogółu ludności	%	88,0	88,4	88,3	GUS
19.	Liczba ludności korzystająca z oczyszczalni ścieków ogółem	os.	208 931	209 065	209 966	GUS

ZASOBY GEOLOGICZNE						
20.	Powierzchnia zrehabilitowanych terenów po eksploatacji wydobywczej	[ha]	-	-	-	Informacje od przedsiębiorstw
GLEBY						
21.	Udział gruntów bardzo kwaśnych i kwaśnych	%	72	b.d.	b.d.	OSChR
22.	Powierzchnia terenów poddanych rekultywacji lub zagospodarowaniu	ha	-	-	-	informacje od przedsiębiorstw GUS
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW						
23.	Udział masy odpadów komunalnych zebranych i odebranych w sposób selektywny w ogólnej masie odpadów komunalnych odebranych i zebranych w gminie	%	33	41	40	sprawozdanie Prezydenta Miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi
24.	Masa pozostałych do unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest	Mg	2 888,80	2 661,139	2 684,81	baza azbestowa
ZASOBY PRZYRODNICZE						
25.	Powierzchnia obszarów chronionych	ha	1 012,0	1 012,0	1 012,0	GUS
26.	Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	%	3,2	3,0	3,0	GUS
27.	Lesistość	%	4,1	3,9	4,0	GUS
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI						
28.	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (odpowiadających definicji zawartej w art. 3 pkt. 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska)	szt.	0	0	0	WIOŚ

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, GIOŚ, UM Częstochowa, informacje ankietowe

Najwięcej wskaźników pokazuje pozytywne zmiany w stanie i jakości środowiska, co jest skutkiem zaangażowania Gminy Miasto Częstochowa i innych jednostek zlokalizowanych na terenie miasta w inwestycje przyczyniające się do poprawy stanu i jakości środowiska.

7. Podsumowanie i wnioski

Podstawowym założeniem w tworzeniu Programów Ochrony Środowiska na wszystkich szczeblach począwszy od gminnego aż do krajowego jest to, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Program Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 został przyjęty Uchwałą Nr 20.III.2018 Rada Miasta Częstochowy z dnia 06 grudnia 2018 r.

Co dwa lata organ wykonawczy miasta zobowiązany jest do sporządzania raportów z w/w dokumentu (art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska).

Niniejszy raport obejmuje realizację założonych zadań za okres 2020-2021, przybliża on osiągnięcie celów i priorytetów wyznaczonych dla poszczególnych obszarów interwencji.

„Program Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w mieście.

Przedsięwzięcia realizowane w latach 2020-2021 przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w mieście. Na podstawie analizy realizacji celów przyjętych w Programie Ochrony Środowiska można stwierdzić, że znaczna większość zadań została zrealizowana. Część zadań jest nadal w trakcie realizacji, ze względu na to, że są one realizowane etapowo i będą kontynuowane w następnych latach. Ponadto niektóre z zadań mają charakter ciągły, np. zadania wynikające z bieżącej działalności administracyjnej poszczególnych jednostek. Nieznaczną część przedsięwzięć dotychczas niezrealizowanych będzie albo realizowana w kolejnych latach albo ich realizacja z przyczyn finansowych nie będzie kontynuowana.

Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z realizacji celów i zadań, określonych w Programie Ochrony Środowiska nie jest pełnym odzwierciedleniem efektów realizacji całego Programu. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest dość zróżnicowane. Przyczyną tego mogą być niedostateczne środki finansowe, a także zbyt długie procedury przetargowe.

Wśród zrealizowanych zadań i osiągniętych efektów dotychczasowej realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy wymieniłem należy:

- wykonywanie termomodernizacji budynków dzięki czemu możliwe jest zmniejszenie energochłonności budynków co ma istotny wpływ na ograniczenie zapotrzebowania na surowce, wpływa na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń podczas ich spalania,
- rozbudowę systemów ciepłych, wymianę systemów ogrzewania budynków i przygotowania ciepłej wody użytkowej - poprzez modernizację systemów grzewczych, eliminuje się przestarzałe, wysokoemisyjne i nieefektywne źródła ogrzewania emitujące do atmosfery znaczne ilości zanieczyszczeń,
- remonty i modernizację dróg dzięki czemu możliwe jest obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa,
- rozbudowę infrastruktury pieszej i rowerowej, która jest elementem promowania ruchu pieszego i rowerowego, co jest przyjazne dla środowiska, nie powoduje hałasu i emisji zanieczyszczeń,
- konserwację i modernizację urządzeń wodnych, dzięki czemu są one utrzymywane w odpowiednim stanie technicznym pełniąc wyznaczone funkcje w gospodarowaniu wodami,
- bieżącą modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej - modernizacja sieci wodociągowej poprawia sprawność funkcjonowania sieci oraz sprzyja dostarczaniu mieszkańcom wody wysokiej jakości, uszczelnienie systemu odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych prowadzi do zmniejszenia zagrożenia zanieczyszczeniami dla wód podziemnych,
- doskonalenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi – efektem jest , utrzymanie czystości i porządku,
- realizację zadań z zakresu edukacji ekologicznej mieszkańców - prowadzona edukacja w różnych obszarach tematycznych i zróżnicowanych grupach wiekowych, wpływa na wzrost świadomości ekologicznej.

Znaczna część środków finansowych została przeznaczona na ochronę klimatu akustycznego. Realizowane przedsięwzięcia dotyczyły przebudowy, budowy i modernizacji dróg na terenie miasta.

Również duże nakłady finansowe zostały poniesione na realizację zadań dotyczących ograniczenia zużycia energii i ochrony powietrza. Realizacja tego celu przyczyniła się do zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło, co pozwoliło na ograniczenie niskiej emisji i częściową poprawę stanu powietrza w mieście. Sukcesywnie zmniejsza się stężenie pyłu zawieszonego PM10. Zmniejszyła się także emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych. Ponadto nastąpił wzrost długość ścieżek rowerowych.

Promieniowanie elektromagnetyczne nie przekracza poziomów dopuszczalnych. Wzrosło zużycie wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca, a także liczba ludności korzystająca z oczyszczalni ścieków.

Dzięki bogaceniu się społeczeństwa, a co za tym idzie poprawie jakości życia mieszkańców miasta, nastąpił wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w stosunku do 2017 r., niemniej jednak należy zaznaczyć, iż w strumieniu powstających odpadów w 2021 r. 40% stanowią odpady segregowane. Nastąpił wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie w stosunku do 2017 r. o 7%.

Powierzchnia obszarów chronionych, lesistość i udział terenów zieleni w powierzchni miasta ogółem utrzymują się na stałym zbliżonym poziomie.

W niniejszym raporcie wskazano kilka działań, które w latach 2020-2021 były realizowane. Dlatego w kolejnych latach na te zadania należy zwrócić szczególną uwagę bądź też całkowicie zrezygnować z ich realizacji.

- Realizacja Programu ochrony środowiska przed hałasem.
- Ograniczenie zużycia wody w przemyśle (np. recykulacja wody, zamykanie obiegu wody).
- Budowa systemów ostrzegawczych oraz tworzenie programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.
- Modernizacja infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę.
- Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik.
- Objęcie rekultywacją wyeksploatowanych części złóż zgodnie z najkorzystniejszym kierunkiem zagospodarowania.
- Promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami.
- Kontrola poziomu zanieczyszczeń gleb - rozwój sieci monitoringu gleb.
- Stosowanie dobrych praktyk rolniczych mających na celu przeciwdziałanie zmniejszaniu zakwaszania gleb.
- Zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, w celu przywrócenia im funkcji przyrodniczych, rekreacyjnych lub rolniczych.
- Stanowienie nowych form ochrony przyrody (w tym obszarowych).
- Inwentaryzacja terenów zieleni miejskiej oraz stworzenie i aktualizacja elektronicznej bazy danych.
- Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej.

Podstawowymi barierami w realizacji niektórych zadań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska są przede wszystkim:

- bariery finansowe – spowodowane niewystarczającą ilością środków finansowych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska, problem dotyczy zarówno Gminy Miasta Częstochowy jak również podmiotów prowadzących działalność na omawianym terenie,
- bariery związane z niewystarczającą świadomością ekologiczną – wynikające z braku wiedzy i pełnego przekonania o potrzebie ochrony środowiska przez mieszkańców, istnieje

przekonanie, że np. oszczędzanie wody czy segregowanie odpadów w skali pojedynczego gospodarstwa domowego nie przyniesie oczekiwanych rezultatów,

- bariery prawne – każde zadanie jakie mogłoby być realizowane w zakresie ochrony środowiska musi być zgodne z obowiązującym prawem, co w związku z mnogością interpretacji prawnych przepisów może powodować długotrwałą realizację niektórych zadań bądź niespójność działań podejmowanych przez różne podmioty,
- bariery wynikające ze zmienności przepisów – co związane jest z faktem szybko zmieniającego się prawa, które dla mieszkańców może być niejasne.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje oraz dane przedstawione w Programie w poprzednim należy bardzo pozytywnie ocenić realizację Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy.

Przeważają pozytywne aspekty podejmowanych działań co znajduje odzwierciedlenie zarówno we wskaźnikach jak i podejmowanych zadaniach.

W kolejnych latach należy dążyć do realizacji również tych zadań, których dotychczas nie udało się zrealizować.

Realizacja zadań w latach 2020-2021 zawartych w poszczególnych obszarach interwencji daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i kierunków działań Programu Ochrony Środowiska, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój miasta.

Gmina Miasto Częstochowa aktualnie opracuje projekt Programu Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029, który stanowił będzie w znacznej części kontynuację dotychczasowego Programu, a jednocześnie uwzględnił będzie nowe przepisy prawne jak i obecne trendy i wymagania na szczeblu zarówno wojewódzkim jak i krajowym.

8. Dane źródłowe

- 1) Program Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, Częstochowa, 2018 r.
- 2) Program Ochrony Środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 – projekt, Częstochowa, czerwiec 2022 r.
- 3) Raport o stanie miasta Częstochowa 2020, Częstochowa, 2021 r.
- 4) Raport o stanie miasta Częstochowa 2021, Częstochowa, 2022 r.
- 5) GUS, Bank Danych Regionalnych.
- 6) GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, delegatura w Częstochowie.
- 7) Informacje uzyskane z Urzędu Miasta Częstochowy.
- 8) Informacje ankietowe od instytucji i podmiotów wymienionych w pkt. 3 niniejszego raportu.